

2505924

D 008712., Vol. 1 P 2

MINISTERUL DE INTERNE
OFICIUL PENTRU PROPAGANDĂ, PUBLICAȚII DE SPECIALITATE
ȘI EDITORIAL

SECRET DE SERVICIU

CULEGERE

DE

ACTE NORMATIVE

PRIVIND

IMUNITĂȚILE ȘI PRIVILEGIILE
DIPLOMATICE ȘI CONSULARE

Nr. 374

18712/Vol. 1 P 2
1972

MINISTERUL DE INTERNE
OFICIUL PENTRU PROPAGANDĂ, PUBLICAȚII DE SPECIALITATE ȘI EDITORIAL

SECRET DE SERVICIU

C U L E G E R E
DE
ACTE NORMATIVE
PRIVIND
IMUNITĂȚILE ȘI PRIVILEGIILE
DIPLOMATICE ȘI CONSULARE

Nr. 1374

1972

Lucrare realizată de :
General-major ION MORARU
Colonel ION GRECESCU
Căpitan DUMITRU DĂNĂU

Dialectica dezvoltării societății contemporane, procesele de o extraordinară forță și profunzime ce au loc în zilele noastre amplifică tot mai mult necesitatea înmulțirii formelor de contacte bilaterale și multilaterale între toate țările lumii.

Evoluția transformărilor din lumea înconjurătoare atrage după sine ridicarea a noi și noi țări și popoare, antrenarea lor în circuitul mondial al valorilor materiale și spirituale, participarea acestora tot mai activă la diviziunea internațională a muncii, care capătă valențe noi, pe măsura desfășurării revoluției tehnico-științifice și a rapidității de circulație a datelor, cunoștințelor și a informațiilor de orice natură.

În deplină concordanță cu cerințele obiective ale dezvoltării lumii contemporane, cu interesele fundamentale ale popoului nostru, cu imperativele dezvoltării socialismului și apărării idealurilor de pace, România socialistă promovează cu neabătută fermitate o politică activă, dinamică, atât în ceea ce privește construcția internă, cât și pe planul relațiilor internaționale.

Corespunzător naturii orînduirii noastre, structurii celei mai profunde a alcătuirii societății românești, în centrul politicii externe a partidului și guvernului țării noastre stau dezvoltarea relațiilor de prietenie și colaborare cu toate țările socialiste, lupta pentru întărirea unității întregului sistem socialist mondial.

Totodată, România promovează o politică de dezvoltare a relațiilor economice, politice, tehnico-științifice și culturale cu țările avînd altă orînduire social-economică, pe baza principiilor coexistenței pașnice.

Așa după cum sublinia secretarul general al partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în Raportul prezentat la Conferința Națională a P.C.R. din 19—21 iulie 1972, „La baza tuturor relațiilor sale internaționale, România așază principiile deplinei egalității în drepturi, respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc, renunțarea la forță și la amenințarea cu forța în soluționarea problemelor litigioase dintre state. Constatăm cu deosebită satisfacție că aceste principii se afirmă tot mai puternic pe arena mondială, capătă o recunoaștere tot mai mare ca singurele în stare să asigure dezvoltarea pe baze noi a relațiilor internaționale, instaurarea unei păci trainice în lume”¹.

Militînd cu consecvență pentru promovarea noului în relațiile internaționale, a unor principii în care se concretizează năzuințele scumpe ale omenirii progresiste, ale popoarelor încă oprite, ale forțelor revoluționare de pretutindeni, România socialistă și-a cîștigat un prestigiu cum nu a mai avut niciodată de-a lungul istoriei sale.

Tot mai mult, numele țării noastre este cunoscut și apreciat pe cele mai îndepărtate meridiane ale pămîntului.

O expresie vie a acestei realități o constituie faptul că România întreține relații diplomatice și consulare cu 106 state, schimburi economice și de cooperare cu 110 țări² și că există

¹ Nicolae Ceaușescu, Raport la Conferința Națională a P.C.R. din 19—21 iulie 1972; Editura politică, București, 1972, pag. 118.

² Cifrele respective reflectă situația existentă la data cînd a avut loc Conferința Națională a P.C.R., iulie 1972.

o tendință generală nu numai de adîncire și consolidare a acestor raporturi, dar și de stabilire de legături cu noi state, aceasta fiind în deplină concordanță cu politica externă a statului nostru.

În asemenea condiții este firesc ca problematica vastă referitoare la relațiile internaționale să fie studiată și aprofundată în mod continuu, sub toate aspectele.

Indiferent dacă raporturile țării noastre cu alte state îmbracă un caracter bilateral sau multilateral, esența acestora trebuie înțeleasă atît sub aspectul avantajelor și obligațiilor pe care le creează, cît și, mai ales, din punctul de vedere al implicațiilor ce le pot avea asemenea raporturi în cazul cînd una din părți încalcă sau nesocotește înțelegerile stabilite de comun acord.

Extinderea relațiilor pe planuri multiple ale R. S. România cu alte state dă naștere la o creștere continuă a numărului de misiuni diplomatice, consulare, economice și comerciale acreditate și o sporire a numărului cetățenilor străini, cu statut de personal diplomatic, consular și tehnico-administrativ, care își desfășoară activitatea pe teritoriul țării noastre. În același timp, ea atrage și o creștere a reprezentanțelor române în exterior și a personalului cu care sînt încadrate acestea.

Totodată, în patria noastră lucrează un timp mai mult sau mai puțin îndelungat un număr apreciabil de cetățeni străini, funcționari și experți aparținînd unor organizații internaționale din care face parte și România.

Un loc deosebit de important în raporturile cu alte state îl ocupă schimburile de delegații, care merg pînă la cel mai înalt nivel.

Marea majoritate a persoanelor acreditate într-o țară beneficiază de imunități și privilegii diplomatice și consulare, cu asentimentul fiecărei părți, pe bază de reciprocitate.

Prezența și activitatea timp mai îndelungat pe teritoriul statului nostru a unui mare număr de cetățeni străini, impre-

ună cu membrii familiilor lor, raporturile acestora cu diferiți cetățeni români, cu conaționali de-ai lor și cu cetățeni aparținând unor țări ridică probleme ce sînt reglementate prin convenții internaționale, la care R. S. România a devenit parte prin ratificare sau aderare, în care scop au fost emise acte normative cu caracter intern.

Ratificarea unei convenții sau aderarea la aceasta nu poate fi socotită un act formal. Ea are loc pe baza studierii fiecărei convenții, a comparării conținutului ei cu principiile politicii externe a României, cu concepția guvernului țării noastre privind relațiile dintre state și normele dreptului internațional.

De aceea, cu prilejul unei acțiuni de ratificare sau aderare, țara noastră face uz de dreptul său de a manifesta rezerve față de anumite clauze ale unor convenții și chiar de a formula punctul său propriu de vedere, acestea fiind oglindite în mod direct fie în cursul negocierilor, fie prin actul normativ de ratificare sau aderare.

Stabilirea de relații diplomatice între două state, precum și a rangului misiunilor diplomatice respective se realizează pe baza consimțămîntului reciproc al statelor în cauză.

Misiunile diplomatice constituie o entitate distinctă din punct de vedere juridic, fiind titulare de drepturi și obligații.

Potrivit art. 3 din Convenția de la Viena din 18 aprilie 1961, cu privire la relațiile diplomatice, funcțiile unei misiuni diplomatice constau, în special, în:

- a reprezenta statul acreditant în statul acreditar;
- a ocroti în statul acreditar interesele statului acreditant și ale cetățenilor lui, în limitele admise de dreptul internațional;
- a duce tratative, în diferite domenii, cu reprezentanții statului acreditar;
- a cunoaște prin toate mijloacele licite condițiile și evoluția evenimentelor din statul acreditar și a informa cu privire la acestea guvernul statului acreditant;

— a promova relații de prietenie și a dezvolta relațiile economice, culturale și științifice între statul acreditant și statul acreditar;

— a exercita funcții consulare.

Numai în scopul îndeplinirii acestor funcții fundamentale trebuie privite și înțelese activitatea și preocupările misiunilor diplomatice și ale membrilor lor.

Sensul activității unei misiuni diplomatice constă deci în promovarea și dezvoltarea relațiilor de prietenie și colaborare între statele respective.

Imunitățile și privilegiile speciale de care se bucură misiunile diplomatice și personalul lor au rațiunea de a crea cadrul juridic, siguranța necesară pentru desfășurarea în condiții normale a activității lor ca organe de reprezentare și de relații externe ale statelor și nu de a crea avantaje unilaterale unor persoane.

Prin imunități diplomatice se înțelege un ansamblu de drepturi acordate misiunilor diplomatice și diplomaților, o exceptare a persoanelor care exercită activitate diplomatică și a bunurilor lor de la jurisdicția penală și civilă generală a statului acreditar.

Privilegiile sînt anumite avantaje acordate agenților diplomați, avantaje în cadrul cărora pot fi cuprinse: dreptul de a folosi drapelul de stat și stema națională, scutiri de impozite și de taxe vamale etc. Cutume străvechi atestă faptul că în toate timpurile diplomații s-au bucurat de drepturi deosebite și de un tratament cu caracter special, în perioadele cînd își desfășurau activitatea pe teritoriul altor state.

Trebuie subliniat din nou faptul că imunitățile și privilegiile acordate reprezentanțelor unor state și personalului respectiv au un caracter reciproc direct, în sensul că, odată stabilite de comun acord între părțile interesate, respectarea lor

devine obligatorie și că orice încălcare a vreunei clauze de către una din părți va avea urmări asemănătoare în alitudinea celeilalte părți.

★

În activitatea ce o desfășoară zi de zi, parte din ofițerii, subofițerii și angajații civili din cadrul Ministerului de Interne vin în contact cu reprezentanți ai unor state cu care țara noastră întreține relații diplomatice, consulare, economice, comerciale, tehnico-științifice, culturale.

Este bine stabilit, de asemenea, faptul — și aceasta rezultă cu prisosință și din studierea istoriei diplomației — că, începând cu apariția solilor și a trimișilor de tot felul și mergând până la instituția oficiilor moderne de reprezentare, serviciile de informații folosesc imunitățile și privilegiile pentru acoperirea activității propriilor cadre.

Statele nu pot rămâne indiferente față de asemenea activități, astfel că își creează și folosesc organe specializate, a căror sarcină constă în depistarea, cunoașterea și contracararea acțiunilor de acest gen.

Potrivit Decretului nr. 130/1972 privind înființarea, organizarea și funcționarea Ministerului de Interne, sarcina „...organizării și desfășurării activității de apărare a securității statului, în scopul prevenirii, descoperirii și lichidării acțiunilor întreprinse de serviciile de spionaj străine și agenturile acestora împotriva statului român...” revine organelor de securitate.

La rezolvarea acestei sarcini sunt chemate să-și aducă contribuția, în raport cu specificul atribuțiilor lor de serviciu, toate cadrele Ministerului de Interne și, în primul rând, aparatul de contraspionaj.

De subliniat că, întrucât apărarea securității statului este o îndatorire patriotică a întregului popor, organele de securitate, aparatul Ministerului de Interne se sprijină în realizarea sar-

cinii menționate pe concursul larg al maselor de oameni ai muncii.

Îndeplinindu-și cu fermitate îndatoririle de serviciu, cadrele Ministerului de Interne trebuie să dea dovadă de tact și pricepere, astfel ca prin modul lor de a acționa asupra unor cetățeni străini ce se bucură de imunități și privilegii diplomatice să nu aducă prejudicii raporturilor pe care țara noastră le are cu statele respective.

În repetate rânduri, tovarășul Ion Stănescu, ministrul de interne, a atras atenția asupra acestui aspect, cerând în același timp o cunoaștere profundă a principiilor de bază ale politicii interne și externe a partidului și guvernului, a legilor țării, o atitudine intransigentă și hotărâtă față de orice încercare, din partea oricui ar veni, de a atenta la securitatea statului nostru, o poziție demnă și combativă în apărarea și promovarea intereselor patriei.

Culegerea de față are menirea de a prezenta principalele convenții care asigură imunități și privilegii diplomatice și consulare, limitele între care sunt cuprinse aceste imunități și privilegii.

Fiecare convenție este precedată de actul normativ intern prin care statul român a devenit parte la ea.

În același timp, lucrarea cuprinde un mic glosar juridico-diplomatic care explică pe scurt unii termeni uzuali folosiți în cuprinsul convențiilor respective.

Cunoașterea conținutului acestor convenții și al actelor normative prin care România a devenit parte la ele oferă posibilitatea, în primul rând, de a distinge cu exactitate în ce măsură limitele activității oficiale au fost depășite de anumiți reprezentanți și modul cum imunitățile și privilegiile de care beneficiază pe teritoriul țării noastre sunt folosite pentru a desfășura acțiuni de spionaj sau de altă natură, care prejudiciază interesele statului nostru.

În al doilea rând, prezenta culegere este în măsură să contribuie la o mai bună orientare a eforturilor în direcția strîngerii probelor necesare care să asigure dovedirea activității ilicite desfășurate de unii dintre cei ce se bucură de imunități și privilegii diplomatice și consulare.

În al treilea rând, pe baza unor asemenea probe, Ministerul de Interne poate face propuneri organelor competente ale statului asupra necesității întreruperii privilegiilor și imunităților de care se bucură persoanele în cauză, precum și a alegerii momentului și modalității celor mai corespunzătoare de realizare a unei astfel de măsuri, așa încît statul afectat să nu aibă temeiuri pentru a recurge la acțiuni forțate de retorsiune.

În ansamblu, cunoașterea de către personalul Ministerului de Interne a statutului juridic al reprezentanților străini în țara noastră, a drepturilor și obligațiilor pe care le au este de natură să contribuie la lărgirea orizontului de cunoștințe în acest domeniu, la sporirea competenței profesionale și la îndeplinirea în mai bune condiții a sarcinilor de serviciu.

DECRETUL nr. 566/1968
pentru ratificarea Convenției cu privire la relațiile
diplomatice, încheiată la Viena la 18 aprilie 1961

EXPUNERE DE MOTIVE

Conferința internațională întrunită în anul 1961 la Viena, sub egida Organizației Națiunilor Unite, a adoptat Convenția cu privire la relațiile diplomatice, prin care, pe baza propunerilor Comisiei de drept internațional a O.N.U., au fost codificate și dezvoltate în sens progresist normele juridice consacrate de cutuma internațională cu privire la statutul misiunilor diplomatice permanente.

În concordanță cu principiile fundamentale ale suveranității statelor și egalității lor în drepturi, Convenția de la Viena așază la baza stabilirii relațiilor diplomatice și a schimbului de misiuni principiul consimțămîntului mutual al statelor acreditant și acreditar, subiecte ale raportului diplomatic (art. 2).

În sistemul convenției, misiunile diplomatice sînt chemate să exercite un rol activ în consolidarea și dezvoltarea relațiilor internaționale, prin îndeplinirea funcțiilor de reprezentare a statului acreditant și de ocrotire a intereselor acestuia și ale cetățenilor săi în statul acreditar, de negociere cu guvernul acestui stat, de informare, prin mijloace licite, despre condițiile

și evoluția evenimentelor din statul acreditat și, în final, de promovare a unor raporturi de prietenie avînd drept scop dezvoltarea relațiilor economice, culturale și științifice dintre cele două state (art. 3).

Convenția reglementează procedura acreditării șefului misiunii diplomatice (art. 4—7), cetățenia personalului diplomatic (art. 8), intrarea în funcțiune a reprezentanței diplomatice (art. 13), clasele șefilor de misiuni (art. 14—17).

În interesul îndeplinirii eficace a funcțiilor diplomatice, convenția stabilește imunitățile și privilegiile recunoscute misiunii diplomatice, precum și cele de care se bucură membrii personalului misiunii și familiile lor.

Ținînd seama de finalitatea activității diplomatice — dezvoltarea relațiilor de prietenie și cooperare între state — convenția statornicește îndatoririle misiunii diplomatice față de statul acreditat, avînd ca obiect, în esență, respectarea legilor țării de reședință și neamestecul în treburile interne ale acesteia. În mod corelativ, convenția prevede îndatorirea statului acreditat de a face toate înlesnirile pentru îndeplinirea funcțiilor misiunii (art. 21, 25 și 26).

Convenția cu privire la relațiile diplomatice — care a fost semnată, în cadrul Conferinței de la Viena, de 63 state — a intrat în vigoare la data de 25 aprilie 1965.

Pînă în prezent, au devenit parte la convenție, prin ratificare, respectiv aderare, un număr de 61 state.

Consacrarea normelor dreptului internațional în instrumente de drept pozitiv obligatorii pentru state — cum sînt convențiile multilaterale — constituie, în general, un factor de progres, întrucît contribuie la promovarea principiilor justiției și dreptului în relațiile internaționale, ceea ce corespunde intereselor fundamentale ale statelor suverane și, îndeosebi, poziției țărilor mici și mijlocii.

Aceasta explică adeziunea statelor la convenție, manifestată, în general, fără rezerve.

Republica Socialistă România, care a participat activ la lucrările de codificare în cadrul sesiunilor Adunării Generale a O.N.U. și la Conferința de la Viena, a semnat convenția fără rezerve.

Lărgirea continuă a sferei relațiilor externe ale țării noastre, stabilirea de relații diplomatice cu noi țări și, îndeosebi, cu statele care au dobîndit de curînd independența, cerința soluționării problemelor izvorîte din aceste relații, în mod unitar, cu asigurarea intereselor române, în cadrul unei reglementări internaționale — fac necesară ratificarea de către Republica Socialistă România a Convenției de la Viena cu privire la relațiile diplomatice.

Se menționează că instituțiile juridice de origine cutumiară care se oglindesc în majoritatea articolelor convenției sînt aplicate în practică de țara noastră.

În ce privește inovațiile aduse prin convenție în sensul dezvoltării progresiste a dreptului diplomatic, cele mai multe dintre ele au fost fie propuse de țările socialiste, fie sprijinite sau acceptate de acestea.

În ce privește prevederile art. 48 și 50, care consfințesc vechiul sistem al O.N.U. privind accesul anumitor categorii de state la tratatele multilaterale — sistem contrar principiului universalității tratatelor multilaterale generale — se consideră necesară formularea unei declarații, fără caracter de rezervă, în care să se reafirme principiul universalității convenției.

Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România decretează :

Art. 1. — Se ratifică Convenția cu privire la relațiile diplomatice, încheiată la Viena la 18 aprilie 1961.

Art. 2. — La depunerea instrumentului de ratificare a convenției menționate la art. 1 se va face o declarație cu următorul conținut :

„Prevederile articolelor 48 și 50 din Convenția cu privire la relațiile diplomatice, încheiată la Viena la 18 aprilie 1961, nu sînt în concordanță cu principiul potrivit căruia toate statele au dreptul de a deveni parte la tratatele multilaterale care reglementează probleme de interes general”.

CONVENȚIA DE LA VIENA cu privire la relațiile diplomatice *

Statele părți la prezenta convenție, amintind că, dintr-o epocă îndepărtată, popoarele tuturor țărilor recunosc statutul agenților diplomatici, conștiente de scopurile și principiile Cartei Organizației Națiunilor Unite privind egalitatea suverană a statelor, menținerea păcii și a securității internaționale și dezvoltarea de relații prietenești între națiuni,

convinse că o convenție internațională cu privire la relațiile, privilegiile și imunitățile diplomatice ar contribui la favorizarea relațiilor de prietenie între țări, oricare ar fi diversitatea regimurilor lor constituționale și sociale,

convinse că scopul acestor privilegii și imunități este nu de a crea avantaje unor indivizi, ci de a asigura îndeplinirea eficace a funcțiilor misiunilor diplomatice ca organe de reprezentare a statelor,

afirmînd că regulile dreptului internațional cutumiar trebuie să continue a guverna materiile care n-au fost reglementate în mod expres în dispozițiile prezentei convenții,

au convenit asupra celor ce urmează :

* Traducere.

ARTICOLUL I

În sensul prezentei convenții, următoarele expresii se înțeleg așa cum se precizează mai jos :

a) prin expresia „șef de misiune” se înțelege persoana însărcinată de statul acreditant să acționeze în această calitate ;

b) prin expresia „membrii misiunii” se înțelege șeful misiunii și membrii personalului misiunii ;

c) prin expresia „membrii personalului misiunii” se înțelege membrii personalului diplomatic, ai personalului administrativ și tehnic și ai personalului de serviciu al misiunii ;

d) prin expresia „membrii personalului diplomatic” se înțelege membrii personalului misiunii care au calitatea de diplomați ;

e) prin expresia „agent diplomatic” se înțelege șeful misiunii sau un membru al personalului diplomatic al misiunii ;

f) prin expresia „membrii personalului administrativ și tehnic” se înțelege membrii personalului misiunii angajați în serviciul tehnico-administrativ al misiunii ;

g) prin expresia „membrii personalului de serviciu” se înțelege membrii personalului misiunii angajați în serviciul casnic al misiunii ;

h) prin expresia „om de serviciu particular” se înțelege persoanele folosite în serviciul casnic al unui membru al misiunii, care nu sînt angajați ai statului acreditant ;

i) prin expresia „localuri ale misiunii” se înțelege clădirile sau părțile din clădiri și din terenul aferent care, indiferent de proprietar, sînt folosite pentru rea-

lizarea scopurilor misiunii, inclusiv reședința șefului misiunii.

ARTICOLUL 2

Stabilirea de relații diplomatice între state și trimiterea de misiuni diplomatice permanente se fac prin consimțământ mutual.

ARTICOLUL 3

1. Funcțiile misiunii diplomatice constau în special în :

- a) a reprezenta statul acreditant în statul acreditar ;
- b) a ocroti în statul acreditar interesele statului acreditant și ale cetățenilor săi, în limitele admise de dreptul internațional ;
- c) a duce tratative cu guvernul statului acreditar ;
- d) a se informa prin toate mijloacele licite despre condițiile și evoluția evenimentelor din statul acreditar și a raporta cu privire la acestea guvernului statului acreditant ;
- e) a promova relații de prietenie și a dezvolta relațiile economice, culturale și științifice între statul acreditant și statul acreditar.

2. Nici o dispoziție a prezentei convenții nu poate fi interpretată ca interzicând misiunii diplomatice exercitarea funcțiilor consulare.

ARTICOLUL 4

1. Statul acreditant trebuie să se asigure că persoana pe care intenționează să o acrediteze ca șef al misiunii în statul acreditar a primit acordul acestui stat.

2. Statul acreditar nu este obligat să comunice statului acreditant motivele refuzului acordului.

ARTICOLUL 5

1. Statul acreditant, după ce a făcut notificarea convenită statelor acreditate interesate, poate acredita un șef de misiune sau afecta un membru al personalului diplomatic, după caz, în mai multe state, afară numai dacă unul dintre statele acreditate se opune în mod expres la aceasta.

2. Dacă statul acreditant acreditează un șef de misiune în unu sau mai multe alte state, el poate stabili o misiune diplomatică condusă de un însărcinat cu afaceri ad-interim în fiecare din statele în care șeful misiunii nu-și are reședința sa permanentă.

3. Șeful misiunii sau un membru al personalului diplomatic al misiunii poate reprezenta statul acreditant pe lângă orice organizație internațională.

ARTICOLUL 6

Mai multe state pot acredita aceeași persoană în calitate de șef de misiune într-un alt stat, dacă statul acreditar nu se opune.

ARTICOLUL 7

Sub rezerva dispozițiilor articolelor 5, 8, 9 și 11, statul acreditant numește la alegerea sa pe membrii personalului misiunii. În ceea ce privește pe atașații militari, navali sau aerieni, statul acreditar poate cere ca numele lor să-i fie supuse mai înainte spre aprobare.

ARTICOLUL 8

1. Membrii personalului diplomatic al misiunii vor avea, în principiu, naționalitatea statului acreditant.

2. Membrii personalului diplomatic al misiunii nu pot fi aleși dintre cetățenii statului acreditar decât cu

consimțământul acestui stat, care poate oricând să și-l retragă.

3. Statul acreditar poate să-și rezerve același drept în ce privește cetățenii unui al treilea stat care nu sînt și cetățeni ai statului acreditant.

ARTICOLUL 9

1. Statul acreditar poate oricînd, și fără a trebui să motiveze hotărîrea, să informeze statul acreditant că șeful sau orice alt membru al personalului diplomatic al misiunii este persona non grata sau că orice alt membru al personalului misiunii nu este acceptabil. În acest caz, statul acreditant va rechema persoana în cauză sau va pune capăt funcțiilor sale în cadrul misiunii, după caz. O persoană poate fi declarată non grata sau inacceptabilă înainte de a ajunge pe teritoriul statului acreditar.

2. Dacă statul acreditant refuză să execute sau nu execută într-un termen rezonabil obligațiile care îi incumbă conform paragrafului 1 al prezentului articol, statul acreditar poate refuza să recunoască persoanei în cauză calitatea de membru al misiunii.

ARTICOLUL 10

1. Se notifică ministerului afacerilor externe al statului acreditar sau oricărui alt minister asupra căruia se va fi convenit :

a) numirea membrilor misiunii, sosirea lor și plecarea lor definitivă sau încetarea funcțiilor lor la misiune ;

b) sosirea și plecarea definitivă a unei persoane aparținînd familiei unui membru al misiunii și, dacă este cazul, faptul că o persoană devine sau încetează de a fi membru al familiei unui membru al misiunii ;

c) sosirea și plecarea definitivă a oamenilor de serviciu particulari aflați în serviciul persoanelor menționate la alineatul de mai sus și, dacă este cazul, faptul că ei părăsesc serviciul acestor persoane ;

d) angajarea și concedierea de persoane care își au reședința în statul acreditar, în calitate de membri ai misiunii sau în calitate de oameni de serviciu particulari avînd dreptul la privilegii și imunități.

2. Ori de cîte ori este posibil, sosirea și plecarea definitivă trebuie să facă de asemenea obiectul unei notificări prealabile.

ARTICOLUL 11

1. În lipsa unui acord explicit asupra efectivului misiunii, statul acreditar poate cere ca acest efectiv să fie menținut în limitele a ceea ce el consideră ca rezonabil și normal, avînd în vedere împrejurările și condițiile existente în acest stat și nevoile misiunii în cauză.

2. Statul acreditar poate de asemenea, în aceleași limite și fără discriminare, să refuze a admite funcționari de o anumită categorie.

ARTICOLUL 12

Statul acreditant nu trebuie să stabilească, fără a fi obținut în prealabil consimțământul expres al statului acreditar, birouri făcînd parte din misiune în alte localități decît cele în care este stabilită misiunea însăși.

ARTICOLUL 13

1. Șeful misiunii este considerat că și-a asumat funcțiile în statul acreditar de îndată ce și-a prezentat scrisorile de acreditare sau de îndată ce și-a comunicat sosirea și o copie a scrisorilor sale de acreditare a fost prezentată ministerului afacerilor externe al statului

acreditar sau oricărui alt minister asupra căruia se va fi convenit conform practicii în vigoare în statul acreditat, care trebuie să fie aplicată în mod uniform.

2. Ordinea prezentării scrisorilor de acreditare sau a unei copii a acestor scrisori este determinată de data și ora sosirii șefului misiunii.

ARTICOLUL 14

1. Șefii de misiune sînt repartizați în trei clase și anume :

a) aceea a ambasadurilor sau nunților acreditați pe lângă șefii de stat și a celorlalți șefi de misiune avînd rang echivalent ;

b) aceea a trimișilor, miniștrilor sau internunților acreditați pe lângă șefii de stat ;

c) aceea a însărcinaților cu afaceri acreditați pe lângă ministerele afacerilor externe.

2. În afară de precădere și etichetă, nu se face nici o deosebire între șefii de misiune în raport cu clasa lor.

ARTICOLUL 15

Statele convin asupra clasei căreia trebuie să-i aparțină șefii misiunilor lor.

ARTICOLUL 16

1. Șefii de misiune primesc rangul în fiecare clasă după data și ora la care și-au asumat funcțiile, în conformitate cu articolul 13.

2. Modificările aduse scrisorilor de acreditare ale unui șef de misiune, care nu implică schimbări de clasă, nu afectează rangul său de precădere.

3. Prezentul articol nu afectează uzanțele care sînt sau ar putea fi acceptate de statul acreditat în ceea ce privește precăderea reprezentantului Sfîntului Scaun.

ARTICOLUL 17

Ordinea de precădere a membrilor personalului diplomatic al misiunii este notificată de către șeful misiunii ministerului afacerilor externe sau oricărui alt minister asupra căruia se va fi convenit.

ARTICOLUL 18

În fiecare stat procedura ce trebuie urmată pentru primirea șefilor de misiune trebuie să fie uniformă față de fiecare clasă.

ARTICOLUL 19

1. Dacă postul de șef de misiune este vacant sau dacă șeful misiunii este împiedicat să-și exercite funcțiile, un însărcinat cu afaceri ad-interim funcționează cu titlu provizoriu ca șef al misiunii. Numele însărcinatlui cu afaceri ad-interim va fi notificat fie de către șeful misiunii, fie, în cazul în care acesta este împiedicat să facă acest lucru, de către ministerul afacerilor externe al statului acreditant ministerului afacerilor externe al statului acreditat sau oricărui alt minister asupra căruia se va fi convenit.

2. În cazul în care nici un membru al personalului diplomatic al misiunii nu este prezent în statul acreditat, un membru al personalului administrativ și tehnic poate, cu consimțămîntul statului acreditat, să fie desemnat de către statul acreditant pentru a gira afacerile administrative curente ale misiunii.

ARTICOLUL 20

Misiunea și șeful său au dreptul să arboreze drapelul și să pună stema statului acreditant pe localurile misiunii, inclusiv reședința șefului de misiune, și pe mijloacele de transport ale acestuia.

ARTICOLUL 21

1. Statul acreditat trebuie fie să înlesnească achiziționarea pe teritoriul său, în cadrul legislației sale, de către statul acreditant a localurilor necesare misiunii sale, fie să ajute statul acreditant să-și procure locuri în alt fel.

2. El trebuie, de asemenea, dacă este nevoie, să ajute misiunile în obținerea de locuințe convenabile pentru membrii lor.

ARTICOLUL 22

1. Localurile misiunii sunt inviolabile. Nu este permis agenților statului acreditat să pătrundă în ele decât cu consimțământul șefului misiunii.

2. Statul acreditat are obligația specială de a lua toate măsurile potrivite pentru a împiedica invadarea sau deteriorarea localurilor misiunii, tulburarea liniștii misiunii sau micșorarea demnității acesteia.

3. Localurile misiunii, mobilierul lor și celelalte obiecte care se găsesc acolo, precum și mijloacele de transport ale misiunii, nu pot face obiectul nici unei percheziții, rechiziții, sechestrului sau măsuri executorii.

ARTICOLUL 23

1. Statul acreditant și șeful misiunii sunt scutiți de orice impozite și taxe naționale, regionale sau comunale asupra localurilor misiunii ai căror proprietari sau locatari sunt, cu excepția impozitelor sau taxelor percepute ca remunerație pentru servicii particulare prestate.

2. Scutirea fiscală prevăzută în prezentul articol nu se aplică acestor impozite și taxe când, după legislația statului acreditat, ele cad în sarcina persoanei care tratează cu statul acreditant sau cu șeful misiunii.

ARTICOLUL 24

Arhivele și documentele misiunii sunt inviolabile în orice moment și în orice loc s-ar afla.

ARTICOLUL 25

Statul acreditat acordă toate înlesnirile pentru îndeplinirea funcțiilor misiunii.

ARTICOLUL 26

Sub rezerva legilor și regulamentelor sale referitoare la zonele în care accesul este interzis sau reglementat din motive de securitate națională, statul acreditat asigură libertatea de deplasare și de circulație pe teritoriul său tuturor membrilor misiunii.

ARTICOLUL 27

1. Statul acreditat permite și ocrotește comunicarea liberă a misiunii în orice scopuri oficiale. Pentru a comunica cu guvernul, precum și cu celelalte misiuni și consulate ale statului acreditant, oriunde se găsesc acestea, misiunea poate folosi toate mijloacele de comunicare potrivite, inclusiv curierii diplomatici și mesajele în cod sau cifrate. Totuși, misiunea nu poate instala și utiliza un post de radioemisie decât cu asentimentul statului acreditat.

2. Corespondența oficială a misiunii este inviolabilă. Prin expresia „corespondență oficială” se înțelege întreaga corespondență referitoare la misiune și la funcțiile sale.

3. Valiza diplomatică nu trebuie să fie nici deschisă nici reținută.

4. Coletele care compun valiza diplomatică trebuie să poarte semne exterioare vizibile ale caracterului lor

și nu pot cuprinde decât documente diplomatice sau obiecte de uz oficial.

5. Curierul diplomatic, care trebuie să fie purtător al unui document oficial ce atestă calitatea sa și precizează numărul de colete care constituie valiza diplomatică, este ocrotit în exercitarea funcțiilor sale de statul acreditat. El se bucură de inviolabilitatea persoanei sale și nu poate fi supus nici unei forme de arestare sau de detențiune.

6. Statul acreditant sau misiunea poate numi curieri diplomatici ad-hoc. În acest caz, dispozițiile paragrafului 5 al prezentului articol vor fi de asemenea aplicabile, sub rezerva că imunitățile pe care le menționează vor înceta să se aplice de îndată ce curierul a remis destinatarului valiza diplomatică pe care o are în grijă.

7. Valiza diplomatică poate fi încredințată comandantului unei aeronave comerciale care trebuie să aterizeze la un punct de intrare autorizat. Acest comandant trebuie să fie purtătorul unui document oficial care să indice numărul coletelor ce constituie valiza, dar el nu este considerat ca un curier diplomatic. Misiunea poate trimite pe unul din membrii săi să ia în posesie în mod direct și liber valiza diplomatică din mâinile comandantului aeronavei.

ARTICOLUL 28

Drepturile și taxele percepute de către misiune pentru acte oficiale sînt scutite de orice impozite și taxe.

ARTICOLUL 29

Persoana agentului diplomatic este inviolabilă. El nu poate fi supus nici unei forme de arestare sau detențiune. Statul acreditat îl tratează cu respectul

care i se cuvine și ia toate măsurile corespunzătoare pentru a împiedica orice atingere adusă persoanei, libertății și demnității sale.

ARTICOLUL 30

1. Locuința particulară a agentului diplomatic se bucură de aceeași inviolabilitate și de aceeași ocrotire ca și localurile misiunii.

2. Documentele sale, corespondența sa și, sub rezerva paragrafului 3 al articolului 31, bunurile sale se bucură de asemenea de inviolabilitate.

ARTICOLUL 31

1. Agentul diplomatic se bucură de imunitatea de jurisdicție penală a statului acreditat. El se bucură, de asemenea, de imunitatea de jurisdicție civilă și administrativă a acestuia, dacă nu este vorba :

a) de o acțiune reală privind un imobil particular situat pe teritoriul statului acreditat, afară numai dacă agentul diplomatic nu-l posedă în contul statului acreditant pentru realizarea scopurilor misiunii ;

b) de o acțiune privind o succesiune, în care agentul diplomatic figurează ca executor testamentar, administrator, moștenitor sau legatar nu în numele statului acreditant, ci cu titlu particular ;

c) de o acțiune privind o activitate profesională sau comercială, oricare ar fi ea, exercitată de agentul diplomatic în statul acreditat în afara funcțiilor sale oficiale.

2. Agentul diplomatic nu este obligat să depună mărturie.

3. Nu poate fi luată nici o măsură de executare față de agentul diplomatic, în afară de cazurile prevăzute la alineatele a, b și c de la paragraful 1 din prezentul

articol, și numai dacă executarea poate avea loc fără a se aduce o atingere inviolabilității persoanei sale sau a locuinței sale.

4. Imunitatea de jurisdicție a agentului diplomatic în statul acreditat nu poate scuti pe acest agent de jurisdicția statului acreditant.

ARTICOLUL 32

1. Statul acreditant poate renunța la imunitatea de jurisdicție a agenților diplomatici și a persoanelor care beneficiază de imunitate în baza articolului 37.

2. Renunțarea trebuie să fie întotdeauna expresă.

3. Dacă un agent diplomatic sau o persoană care beneficiază de imunitate de jurisdicție în baza articolului 37 intentează o acțiune, el nu mai poate invoca imunitatea de jurisdicție față de nici o cerere reconvențională direct legată de cererea principală.

4. Renunțarea la imunitatea de jurisdicție pentru o acțiune civilă sau administrativă nu este considerată ca implicând renunțarea la imunitatea privind măsurile de executare a hotărârii, pentru care este necesară o renunțare distinctă.

ARTICOLUL 33

1. Sub rezerva dispozițiilor paragrafului 3 al prezentului articol, agentul diplomatic este, în ce privește serviciile prestate statului acreditant, scutit de dispozițiile cu privire la asigurările sociale în vigoare în statul acreditat.

2. Scutirea prevăzută la paragraful 1 al prezentului articol se aplică și oamenilor de serviciu particulari care sînt în serviciul exclusiv al agentului diplomatic, cu condiția :

a) ca ei să nu fie cetățeni ai statului acreditat sau să nu aibă în acesta reședința lor permanentă ; și

b) ca ei să fie supuși dispozițiilor cu privire la asigurările sociale în vigoare în statul acreditant sau într-un al treilea stat.

3. Agentul diplomatic care are în serviciul său persoane cărora nu li se aplică scutirea prevăzută la paragraful 2 din prezentul articol trebuie să respecte obligațiile pe care dispozițiile statului acreditat cu privire la asigurările sociale le impun celui care angajează.

4. Scutirea prevăzută la paragrafele 1 și 2 din prezentul articol nu exclude participarea voluntară la regimul asigurărilor sociale al statului acreditat în măsura în care este admisă de acest stat.

5. Dispozițiile prezentului articol nu afectează acordurile bilaterale sau multilaterale referitoare la asigurările sociale care au fost încheiate anterior și nu împiedică încheierea ulterioară a unor asemenea acorduri.

ARTICOLUL 34

Agentul diplomatic este scutit de orice impozite și taxe, personale sau reale, naționale, regionale sau comunale cu excepția :

a) impozitelor indirecte care prin natura lor sînt în mod normal încorporate în prețurile mărfurilor sau ale serviciilor ;

b) impozitelor și taxelor asupra bunurilor imobile particulare situate pe teritoriul statului acreditat, afară numai dacă agentul diplomatic le posedă în contul statului acreditant, pentru realizarea scopurilor misiunii ;

c) drepturilor de succesiune percepute de statul acreditat, sub rezerva dispozițiilor paragrafului 4 din articolul 39 ;

d) impozitelor și taxelor pe veniturile particulare care-și au sursa în statul acreditat și a impozitelor pe capital prelevate asupra investițiilor efectuate în întreprinderi comerciale situate în statul acreditat ;

e) impozitelor și taxelor percepute ca remunerație pentru servicii particulare prestate ;

f) drepturilor de înregistrare, grefă, ipotecă și de timbru în ce privește bunurile imobiliare, sub rezerva dispozițiilor articolului 23.

ARTICOLUL 35

Statul acreditat trebuie să scutească pe agenții diplomatici de orice prestație personală, de orice serviciu public, indiferent de natura sa, și de sarcinile militare ca rechiziții, contribuții și încartiruiți militare.

ARTICOLUL 36

1. Potrivit dispozițiilor legale și regulamentare pe care le poate adopta, statul acreditat acordă intrarea și scutirea de plata drepturilor de vamă, taxelor și altor drepturi conexe, altele decât cheltuielile de depozitare, de transport și cheltuielile aferente unor servicii similare, pentru :

a) obiectele destinate uzului oficial al misiunii ;

b) obiectele destinate uzului personal al agentului diplomatic sau al membrilor familiei sale, care fac parte din gospodăria sa, inclusiv efectele destinate instalării sale.

2. Agentul diplomatic este scutit de controlul bagajului său personal, afară de cazul că ar exista motive

serioase să se creadă că acesta conține obiecte care nu beneficiază de scutirile menționate la paragraful 1 din prezentul articol, sau obiecte al căror import sau export este interzis de legislația sau supus regulamentelor de carantină ale statului acreditat. În asemenea caz, controlul nu trebuie să se facă decât în prezența agentului diplomatic sau a reprezentantului său autorizat.

ARTICOLUL 37

1. Membrii familiei agentului diplomatic care fac parte din gospodăria sa beneficiază de privilegiile și imunitățile menționate în articolele 29—36, cu condiția să nu fie cetățeni ai statului acreditat.

2. Membrii personalului administrativ și tehnic al misiunii, precum și membrii familiilor lor care fac parte din gospodăriile lor respective, beneficiază, dacă nu sînt cetățeni ai statului acreditat sau dacă nu au în acest stat reședința lor permanentă, de privilegiile și imunitățile menționate în articolele 29—35, dar imunitatea de jurisdicție civilă și administrativă a statului acreditat menționată la paragraful 1 al articolului 31 nu se aplică actelor îndeplinite în afara exercitării funcțiilor lor. Ei beneficiază de asemenea de privilegiile menționate la paragraful 1 al articolului 36 în ceea ce privește obiectele importate cu ocazia primei lor instalări.

3. Membrii personalului de serviciu al misiunii care nu sînt cetățeni ai statului acreditat sau nu-și au în acesta reședința permanentă beneficiază de imunitate pentru actele îndeplinite în exercițiul funcțiilor lor și de scutirea de impozite și taxe pe salariile pe care le primesc pentru serviciile lor, precum și de scutirea prevăzută la articolul 33.

4. Oamenii de serviciu particulari ai membrilor misiunii, care nu sînt cetățeni ai statului acreditar și nu-și au în acesta reședința lor permanentă, sînt scutiți de impozite și taxe pe salariile pe care le primesc pentru serviciile lor. În toate celelalte privințe, ei nu beneficiază de privilegii și imunități decît în măsura admisă de statul acreditar. Totuși, statul acreditar trebuie să-și exercite jurisdicția asupra acestor persoane în așa fel încît să nu stînjenească în mod excesiv îndeplinirea funcțiilor misiunii.

ARTICOLUL 38

1. Exceptînd cazul în care privilegii și imunități suplimentare au fost acordate de statul acreditar, agentul diplomatic care are naționalitatea statului acreditar sau își are în acesta reședința permanentă nu beneficiază de imunitate de jurisdicție și de inviolabilitate decît pentru actele oficiale îndeplinite în exercițiul funcțiilor sale.

2. Ceilalți membri ai personalului misiunii și oamenii de serviciu particulari care sînt cetățeni ai statului acreditar sau își au în acesta reședința lor permanentă nu beneficiază de privilegii și imunități decît în măsura în care le sînt recunoscute de acest stat. Totuși, statul acreditar trebuie să-și exercite jurisdicția asupra acestor persoane în așa fel încît să nu stînjenească în mod excesiv îndeplinirea funcțiilor misiunii.

ARTICOLUL 39

1. Orice persoană care are drept la privilegii și imunități beneficiază de ele de îndată ce pătrunde pe teritoriul statului acreditar pentru a-și lua în primire

postul său, dacă ea se află deja pe acest teritoriu, de îndată ce numirea sa a fost notificată ministerului afacerilor externe sau oricărui alt minister asupra căruia se va fi convenit.

2. Cînd funcțiile unei persoane care beneficiază de privilegii și imunități iau sfîrșit, aceste privilegii și imunități încetează în mod normal în momentul în care această persoană părăsește țara, sau la expirarea unui termen potrivit, care îi va fi acordat în acest scop, dar ele continuă pînă în acest moment, chiar în caz de conflict armat. Totuși, imunitatea continuă în ceea ce privește actele îndeplinite de către această persoană în exercitarea funcțiilor sale ca membru al misiunii.

3. În caz de deces al unui membru al misiunii, membrii familiei sale continuă să beneficieze de privilegii și imunitățile de care ei beneficiază, pînă la expirarea unui termen potrivit, care să le permită să părăsească teritoriul statului acreditar.

4. În caz de deces al unui membru al misiunii care nu este cetățean al statului acreditar sau nu-și are reședința permanentă în acesta sau al unui membru al familiei sale care face parte din gospodăria sa, statul acreditar permite retragerea bunurilor mobile ale defunctului, cu excepția acelor care au fost achiziționate în țară și care fac obiectul unei interziceri de export în momentul decesului său. Nu se vor percepe taxe de succesiune asupra bunurilor mobile a căror prezență în statul acreditar se datora în mod exclusiv prezenței în acest stat a defunctului în calitate de membru al misiunii sau de membru al familiei unui membru al misiunii.

1. Dacă agentul diplomatic traversează teritoriul sau se găsește pe teritoriul unui al treilea stat, care i-a acordat o viză de pașaport, în cazul în care această viză este cerută, pentru a merge să-și asume funcțiile sau să-și ia în primire postul sau pentru a se întoarce în țara sa, statul terț îi va acorda inviolabilitatea și toate celelalte imunități necesare pentru a-i permite trecerea sau întoarcerea. În același fel va proceda și cu membrii familiei agentului diplomatic care beneficiază de privilegii și imunități și care însoțesc sau care călătoresc separat pentru a-l întâlni sau pentru a se întoarce în țara lor.

2. În condiții similare acelor care sînt prevăzute la paragraful 1 al prezentului articol, statele terțe nu trebuie să stînjenească trecerea pe teritoriul lor a membrilor personalului administrativ și tehnic sau de serviciu al misiunii și a membrilor familiilor lor.

3. Statele terțe acordă corespondenței și celorlalte comunicări oficiale în tranzit, inclusiv mesajele în cod sau cifrate, aceeași libertate și ocrotire ca și statul acreditar. Ele acordă curierilor diplomatici, cărora li s-a acordat o viză de pașaport, dacă această viză este cerută, și valizelor diplomatice în tranzit aceeași inviolabilitate și aceeași ocrotire pe care statul acreditar este obligat să le-o acorde.

4. Obligațiile statelor terțe prevăzute la paragrafele 1, 2 și 3 ale prezentului articol se aplică de asemenea persoanelor respective menționate la aceste paragrafe, cît și comunicărilor oficiale și valizelor diplomatice, cînd prezența lor pe teritoriul statului terț este datorată forței majore.

1. Fără prejudiciul privilegiilor și imunităților lor, toate persoanele care beneficiază de aceste privilegii și imunități au datoria de a respecta legile și regulamentele statului acreditar. Ele au, de asemenea, datoria de a nu se amesteca în treburile interne ale acestui stat.

2. Toate problemele oficiale tratate cu statul acreditar, încredințate misiunii de către statul acreditant, trebuie să fie tratate cu ministerul afacerilor externe al statului acreditar sau prin intermediul său, sau cu oricare alt minister asupra căruia se va fi convenit.

3. Localurile misiunii nu vor fi utilizate într-un mod incompatibil cu funcțiile misiunii așa cum sînt ele enunțate în prezenta convenție, sau în alte reguli ale dreptului internațional general, sau în acordurile speciale în vigoare între statul acreditant și statul acreditar.

ARTICOLUL 42

Agentul diplomatic nu va exercita în statul acreditar vreo activitate profesională sau comercială în vederea unui câștig personal.

ARTICOLUL 43

Funcțiile agentului diplomatic iau sfîrșit în special :

a) prin notificarea statului acreditant către statul acreditar că funcțiile agentului diplomatic au luat sfîrșit ;

b) prin notificarea statului acreditar către statul acreditant că, în conformitate cu paragraful 2 al articolului 9, acest stat refuză să recunoască pe agentul diplomatic ca membru al misiunii.

ARTICOLUL 44

Statul acreditar trebuie, chiar în caz de conflict armat, să acorde înlesniri pentru a permite persoanelor care beneficiază de privilegii și imunități, altele decât cetățenii statului acreditar, ca și membrilor familiei acestor persoane, indiferent de naționalitatea lor, să părăsească teritoriul său în termenele cele mai potrivite. El trebuie îndeosebi, dacă este nevoie, să le pună la dispoziție mijloacele de transport necesare pentru ei înșiși și pentru bunurile lor.

ARTICOLUL 45

În cazul ruperii relațiilor diplomatice între două state, sau dacă o misiune este rechemată definitiv sau temporar :

a) statul acreditar este obligat, chiar în caz de conflict armat, să respecte și să ocrotească localurile misiunii, precum și bunurile și arhivele sale ;

b) statul acreditant poate încredința paza localurilor misiunii, cu bunurile care se găsesc în acestea, precum și arhivele, unui stat terț acceptabil pentru statul acreditar ;

c) statul acreditant poate încredința ocrotirea intereselor sale și ale cetățenilor săi unui stat terț acceptabil pentru statul acreditar.

ARTICOLUL 46

Cu consimțământul prealabil al statului acreditar și la cererea unui stat terț nereprezentat în acest stat, statul acreditant poate să asume ocrotirea temporară a intereselor statului terț și ale cetățenilor acestuia.

ARTICOLUL 47

1. În aplicarea dispozițiilor prezentei convenții, statul acreditar nu va face discriminare între state.

2. Totuși, nu vor fi considerate ca discriminatorii :

a) faptul că statul acreditar aplică în mod restrictiv una din dispozițiile prezentei convenții pentru motivul că aceasta este aplicată în acest mod misiunii sale din statul acreditant ;

b) faptul că unele state își acordă în mod reciproc, prin cutumă sau pe cale de acord, un tratament mai favorabil decât cel cerut de dispozițiile prezentei convenții.

ARTICOLUL 48

Prezenta convenție va fi deschisă semnării tuturor statelor membre ale Organizației Națiunilor Unite sau ale unei instituții specializate, precum și oricărui stat parte la Statutul Curții Internaționale de Justiție și oricărui alt stat invitat de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite să devină parte la convenție, în modul următor : până la 31 octombrie 1961, la Ministerul Federal al Afacerilor Străine al Austriei și apoi, până la 31 martie 1962, la sediul Organizației Națiunilor Unite la New York.

ARTICOLUL 49

Prezenta convenție va fi ratificată. Instrumentele de ratificare vor fi depuse la secretarul general al Organizației Națiunilor Unite.

ARTICOLUL 50

Prezenta convenție va rămâne deschisă aderării oricărui stat care aparține uneia din cele patru categorii

menționate în articolul 48. Instrumentele de aderare vor fi depuse la secretarul general al Organizației Națiunilor Unite.

ARTICOLUL 51

1. Prezenta convenție va intra în vigoare în a treizecea zi de la data depunerii la secretarul general al Organizației Națiunilor Unite a celui de-al douăzeci și doilea instrument de ratificare sau de aderare.

2. Pentru fiecare dintre statele care vor ratifica convenția sau vor adera la aceasta după depunerea celui de-al douăzeci și doilea instrument de ratificare sau de aderare, convenția va intra în vigoare într-a treizecea zi după depunerea de către acest stat a instrumentului său de ratificare sau de aderare.

ARTICOLUL 52

Secretarul general al Organizației Națiunilor Unite va notifica tuturor statelor care aparțin uneia din cele patru categorii menționate la articolul 48 :

a) semnăturile puse pe prezenta convenție și depunerea instrumentelor de ratificare sau de aderare, în conformitate cu articolele 48, 49 și 50 ;

b) data la care prezenta convenție va intra în vigoare, în conformitate cu articolul 51.

ARTICOLUL 53

Originalul prezentei convenții, ale cărei texte englez, chinez, spaniol, francez și rus au aceeași valoare, va fi depus la secretarul general al Organizației Națiunilor Unite, care va transmite o copie certificată conformă tuturor statelor aparținând uneia din cele patru categorii menționate la articolul 48.

Drept care plenipotențiarii mai jos semnați, autorizați în modul convenit de guvernele lor respective, au semnat prezenta convenție.

Încheiată la Viena la 18 aprilie 1961.

(Publicate în Buletinul Oficial
nr. 89 din 8 iulie 1968)

DECRETUL nr. 481/1971
pentru aderarea Republicii Socialiste România la
Convenția de la Viena cu privire la relațiile consulare

EXPUNERE DE MOTIVE

În anul 1963 a fost adoptată, în cadrul Conferinței de codificare a dreptului consular, convocată de O.N.U., Convenția de la Viena cu privire la relațiile consulare. La această convenție au devenit părți până în prezent 44 de state. Convenția a intrat în vigoare la 19 martie 1967.

Convenția de la Viena reglementează, în principal, modul de stabilire și întreținere a relațiilor consulare, înființarea oficiilor consulare, numirea și admiterea șefilor oficiilor consulare și a membrilor acestor oficii, precum și funcțiile consulare, privilegiile și imunitățile consulare.

Dispozițiile Convenției de la Viena codifică și consacră normele generale admise în practica internațională în domeniul relațiilor consulare. Aceste norme oferă un cadru pentru încheierea convențiilor bilaterale consulare între țări. Convenția reprezintă pentru România un instrument juridic corespunzător promovării relațiilor consulare cu statele părți la convenție, cu care țara noastră nu a încheiat până în prezent convenții bilaterale.

Între dispozițiile convențiilor consulare încheiate de țara noastră și dispozițiile legislației române în vigoare, pe de o parte, și prevederile Convenției de la Viena cu privire la relațiile consulare, pe de altă parte, nu există contradicții.

Prevederile Convenției de la Viena sînt în concordanță cu principiile fundamentale ale suveranității statelor și egalității lor în drepturi, neamestecului în treburile interne ale altor state. Aceste principii stau la baza stabilirii relațiilor consulare, a deschiderii de oficii consulare, a exercitării funcțiilor consulare și a beneficiului privilegiilor și imunităților consulare.

În vederea aderării Republicii Socialiste România la convenția sus-menționată s-a emis alăturatul decret, care dispune totodată ca la depunerea instrumentului de aderare să se declare că spre deosebire de cele prevăzute în articolele 74 și 76 ale convenției, tratatele ale căror obiect și scop interesează comunitatea internațională în ansamblul său trebuie să fie deschise participării universale.

Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România decretează :

Art. 1. — Republica Socialistă România aderă la Convenția de la Viena cu privire la relațiile consulare, întocmită la 24 aprilie 1963.

Art. 2. — La depunerea instrumentului de aderare la convenția menționată la articolul 1, se va face o declarație cu următorul conținut :

„Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România consideră că prevederile articolelor 74 și 76 nu sînt în concordanță cu principiul conform căruia tratatele internaționale multilaterale al căror obiect și scop interesează comunitatea internațională în ansamblul său trebuie să fie deschise participării universale”.

CONVENȚIA DE LA VIENA cu privire la relațiile consulare (24 aprilie 1963) *

Statele părți la prezenta convenție, amintind că, dintr-o epocă îndepărtată, între popoare s-au stabilit relații consulare,

conștiente de scopurile și principiile Cartei Națiunilor Unite privind egalitatea suverană a statelor, menținerea păcii și a securității internaționale și dezvoltarea relațiilor amicale între națiuni.

ținînd seama de faptul că Conferința Națiunilor Unite asupra relațiilor și imunităților diplomatice a adoptat Convenția de la Viena cu privire la relațiile diplomatice care a fost deschisă pentru semnare la 18 aprilie 1961,

convinse că o convenție internațională asupra relațiilor, privilegiilor și imunităților consulare va contribui, de asemenea, la favorizarea relațiilor de prietenie între țări, indiferent de diversitatea regimurilor lor constituționale și sociale,

convinse că aceste privilegii și imunități au ca scop nu favorizarea unor persoane, ci asigurarea îndeplinirii eficiente a funcțiilor lor de către organele consulare, în numele statelor lor,

afirmînd că regulile dreptului internațional cutumiar vor continua să reglementeze problemele care n-au fost prevăzute în mod expres în dispozițiile prezentei convenții,

au convenit asupra celor ce urmează :

* Traducere.

ARTICOLUL 1

Definiții

1. În prezenta convenție, expresiile următoare se înțeleg așa cum se precizează mai jos :

a) prin expresia „post consular” se înțelege orice consulat general, consulat, viceconsulat sau agenție consulară ;

b) prin expresia „circumscripție consulară” se înțelege teritoriul atribuit unui post consular pentru exercitarea funcțiilor consulare ;

c) prin expresia „șef de post consular” se înțelege persoana însărcinată să acționeze în această calitate ;

d) prin expresia „funcționar consular” se înțelege orice persoană, inclusiv șeful de post consular, însărcinată în această calitate cu exercitarea funcțiilor consulare ;

e) prin expresia „angajat consular” se înțelege orice persoană angajată în serviciile administrative sau tehnice ale unui post consular ;

f) prin expresia „membru al personalului de serviciu” se înțelege orice persoană afectată serviciului casnic al unui post consular ;

g) prin expresia „membrii postului consular” se înțelege funcționarii consulari, angajații consulari și membrii personalului de serviciu ;

h) prin expresia „membrii personalului consular” se înțelege funcționarii consulari, cu excepția șefului postului consular, angajații consulari și membrii personalului de serviciu ;

i) prin expresia „membru al personalului particular” se înțelege o persoană folosită în mod exclusiv în serviciul particular al unui membru al postului consular ;

j) prin expresia „localuri consulare” se înțelege clădirile sau părțile de clădiri și terenul aferent care, indiferent în a cui proprietate se află, sînt folosite exclusiv pentru postul consular ;

k) expresia „arhive consulare” cuprinde toate hîrțile, documentele, corespondența, cărțile, filmele, benzile de magnetofon și registrele postului consular, precum și materialul de cifru, fișierele și mobilierul destinate să le protejeze și să le păstreze.

2. Există două categorii de funcționari consulari : funcționari consulari de carieră și funcționari consulari onorifici. Dispozițiile capitolului II al prezentei convenții se aplică posturilor consulare conduse de funcționari consulari de carieră ; dispozițiile capitolului III se aplică posturilor consulare conduse de funcționari consulari onorifici.

3. Situația specială a membrilor consulatului care sînt cetățeni sau rezidenți permanenți ai statului de reședință este reglementată de art. 71 al prezentei convenții.

CAPITOLUL I

RELAȚIILE CONSULARE ÎN GENERAL

Secțiunea I

Stabilirea și conducerea relațiilor consulare

ARTICOLUL 2

Stabilirea relațiilor consulare

1. Stabilirea relațiilor consulare între state se face prin consimțămînt reciproc.

2. Consimțămîntul dat pentru stabilirea de relații diplomatice între două state implică, dacă nu există o

indicație contrară, consimțământul pentru stabilirea de relații consulare.

3. Ruperea relațiilor diplomatice nu atrage după sine ipso facto ruperea relațiilor consulare.

ARTICOLUL 3

Exercitarea funcțiilor consulare

Funcțiile consulare sînt exercitate de către posturile consulare. Ele sînt exercitate, de asemenea, de misiunile diplomatice, în conformitate cu prevederile prezentei convenții.

ARTICOLUL 4

Stabilirea unui post consular

1. Un post consular nu poate fi stabilit pe teritoriul statului de reședință decît cu consimțământul acestui stat.

2. Sediul postului consular, rangul și circumscripția sa sînt fixate de către statul trimițător și supuse aprobării statului de reședință.

3. Statul trimițător nu poate aduce modificări ulterioare sediului postului consular, rangului sau circumscripției sale consulare decît cu consimțământul statului de reședință.

4. Consimțământul statului de reședință se cere, de asemenea, dacă un consulat general sau un consulat vrea să deschidă un viceconsulat sau o agenție consulară într-o altă localitate decît aceea în care este stabilit el însuși.

5. Consimțământul expres și prealabil al statului de reședință se cere, de asemenea, pentru deschiderea unui birou, făcînd parte dintr-un consulat existent, în afara sediului acestuia.

ARTICOLUL 5

Funcții consulare

Funcțiile consulare constau în :

a) a proteja în statul de reședință interesele statului trimițător și ale cetățenilor săi, persoane fizice sau juridice, în limitele admise de dreptul internațional ;

b) a favoriza dezvoltarea relațiilor comerciale, economice, culturale și științifice între statul trimițător și statul de reședință și a promova în orice alt mod relații amicale între ele în cadrul dispozițiilor prezentei convenții ;

c) a se informa, prin toate mijloacele licite, despre condițiile și evoluția vieții comerciale, economice, culturale și științifice a statului de reședință, a face rapoarte în această privință către guvernul statului trimițător și a da informații persoanelor interesate ;

d) a elibera pașapoarte și documente de călătorie cetățenilor statului trimițător, precum și vize și alte documente corespunzătoare persoanelor care doresc să meargă în statul trimițător ;

e) a acorda ajutor și asistență cetățenilor, persoane fizice și juridice, ai statului trimițător ;

f) a acționa în calitate de notar și de ofițer de stare civilă și a exercita funcții similare, ca și unele funcții de ordin administrativ, în măsura în care legile și regulamentele statului de reședință nu se opun la aceasta ;

g) a apăra interesele cetățenilor statului trimițător, persoane fizice sau juridice, în succesiunile de pe teritoriul statului de reședință, în conformitate cu legile și regulamentele statului de reședință ;

h) a apăra, în limitele fixate de legile și regulamentele statului de reședință, interesele minorilor și incapabililor, cetățeni ai statului trimițător, mai ales atunci când este cerută instituirea unei tutele sau curatele cu privire la ei;

i) sub rezerva practicilor și procedurilor în vigoare în statul de reședință, a reprezenta pe cetățenii statului trimițător sau a lua măsuri în scopul asigurării reprezentării lor adecvate în fața tribunalelor sau a altor autorități ale statului de reședință pentru a cere, în conformitate cu legile și regulamentele statului de reședință, adoptarea de măsuri provizorii în vederea apărării drepturilor și intereselor acestor cetățeni atunci când datorită absenței lor sau din orice altă cauză, ei nu-și pot apăra în timp util drepturile și interesele;

j) a transmite acte judiciare și extrajudiciare sau a efectua comisii rogatorii în conformitate cu acordurile internaționale în vigoare sau, în lipsa unor asemenea acorduri, în orice mod compatibil cu legile și regulamentele statului de reședință;

k) a exercita drepturile de control și de inspecție prevăzute de legile și regulamentele statului trimițător asupra navelor maritime și a navelor fluviale având naționalitatea statului trimițător și asupra aeronavelor înmatriculate în acest stat, ca și asupra echipajelor lor;

l) a acorda asistență navelor și aeronavelor menționate în alineatul k din prezentul articol, precum și echipajelor lor, a primi declarațiile asupra curselor acestor nave, a examina și a viza documentele de bord și, fără a prejudicia prerogativele autorităților statului de reședință, a face anchete privind incidentele survenite în cursul călătoriei și a reglementa, în măsura în

care legile și regulamentele statului trimițător autoriză aceasta, divergențele de orice natură între căpitani, ofițeri și marinari;

m) a exercita orice alte funcții încredințate unui post consular de către statul trimițător, care nu sînt interzise de legile și regulamentele statului de reședință sau la care statul de reședință nu se opune, sau care sînt menționate în acordurile internaționale în vigoare între statul trimițător și statul de reședință.

ARTICOLUL 6

Exercitarea funcțiilor consulare în afara circumscripției consulare

În împrejurări speciale, un funcționar consular poate, cu consimțămîntul statului de reședință, să-și exercite funcțiile în afara circumscripției sale consulare.

ARTICOLUL 7

Exercitarea funcțiilor consulare într-un stat terț

Statul trimițător poate, după notificarea către statele interesate și afară de cazul cînd unul dintre ele se opune în mod expres la aceasta, să însărcineze un post consular stabilit într-un stat să-și asume exercitarea de funcții consulare într-un alt stat.

ARTICOLUL 8

Exercitarea de funcții consulare în numele unui stat terț

După notificarea corespunzătoare către statul de reședință și afară de cazul cînd acesta se opune, un post consular al statului trimițător poate exercita

funcții consulare în statul de reședință în numele unui stat terț.

ARTICOLUL 9

Clasele șefilor de post consular

1. Șefii de post consular se împart în patru clase și anume :

- a) consuli generali ;
- b) consuli ;
- c) viceconsuli ;
- d) agenți consulari.

2. Paragraful 1 al prezentului articol nu limitează cu nimic dreptul oricăreia din părțile contractante de a fixa denumirea funcționarilor consulari care nu sînt șefi de post consular.

ARTICOLUL 10

Numirea și admiterea șefilor de post consular

1. Șefii de post consular sînt numiți de statul trimițător și sînt admiși pentru exercitarea funcțiilor lor de către statul de reședință.

2. Sub rezerva dispozițiilor prezentei convenții, modalitățile de numire și de admitere a șefului de post consular sînt fixate prin legile, regulamentele și uzanțele statului trimițător și respectiv ale statului de reședință.

ARTICOLUL 11

Patenta consulară sau notificarea numirii

1. Șeful de post consular primește de la statul trimițător un document, sub formă de patentă sau un act similar, întocmit pentru fiecare numire, atestînd calitatea sa și indicînd, ca regulă generală, numele și

prenumele său, categoria și clasa sa, circumscripția consulară și sediul postului consular.

2. Statul trimițător transmite patentă sau actul similar, pe cale diplomatică sau pe orice altă cale potrivită, guvernului statului pe teritoriul căruia șeful de post consular trebuie să-și exercite funcțiile.

3. Dacă statul de reședință este de acord, statul trimițător poate înlocui patentă sau actul similar printr-o notificare cuprinzînd indicațiile prevăzute în paragraful 1 din prezentul articol.

ARTICOLUL 12

Exequaturul

1. Șeful de post consular este admis să-și exercite funcțiile printr-o autorizație a statului de reședință denumită exequatur, oricare ar fi forma acestei autorizații.

2. Statul care refuză să elibereze un exequatur nu este obligat să comunice statului trimițător motivele refuzului său.

3. Sub rezerva prevederilor articolelor 13 și 15, șeful de post consular nu poate intra în funcție înainte de a fi primit exequaturul.

ARTICOLUL 13

Admiterea provizorie a șefilor de post consular

În timpul cît așteaptă eliberarea exequaturului, șeful de post consular poate fi admis în mod provizoriu să exercite funcțiile sale. În acest caz, dispozițiile prezentei convenții sînt aplicabile.

ARTICOLUL 14

Notificarea către autoritățile circumscripției consulare

De îndată ce șeful de post consular a fost admis, chiar cu titlu provizoriu, să-și exercite funcțiile, statul de reședință este obligat să informeze imediat autoritățile competente ale circumscripției consulare. El este, de asemenea, obligat să vegheze ca să fie luate măsurile necesare pentru ca șeful de post consular să poată să se achite de obligațiile misiunii sale și să beneficieze de tratamentul prevăzut de dispozițiile prezentei convenții.

ARTICOLUL 15

Exercitarea cu titlu temporar a funcțiilor șefului de post consular

1. Dacă șeful de post consular este împiedicat să-și exercite funcțiile sau dacă postul său este vacant, un gerant interimar poate acționa cu titlu provizoriu ca șef de post consular.

2. Numele și prenumele gerantului interimar sînt notificate fie de către misiunea diplomatică a statului trimițător, fie, în lipsa unei misiuni diplomatice a acestui stat în statul de reședință, de către șeful de post consular, fie, în cazul cînd acesta este împiedicat să o facă, de către autoritatea competentă a statului trimițător, ministerului afacerilor externe al statului de reședință sau autorității desemnate de acest minister. De regulă, această notificare trebuie să fie făcută în prealabil. Statul de reședință poate condiționa de consimțămîntul său admiterea ca gerant interimar a unei persoane care nu este nici agent diplomatic, nici funcționar consular al statului trimițător în statul de reședință.

3. Autoritățile competente ale statului de reședință trebuie să acorde asistență și protecție gerantului interimar. În timpul activității sale, dispozițiile prezentei convenții îi sînt aplicabile în aceeași măsură ca și șefului de post consular în cauză. Totuși, statul de reședință nu este obligat să acorde unui gerant interimar înlesnirile, privilegiile și imunitățile de care șeful de post consular se bucură numai în baza unor condiții pe care gerantul interimar nu le îndeplinește.

4. Atunci cînd un membru al personalului diplomatic al reprezentanței diplomatice a statului trimițător în statul de reședință este numit gerant interimar de către statul trimițător în condițiile prevăzute în paragraful 1 al prezentului articol, el continuă să se bucure de privilegiile și imunitățile diplomatice, dacă statul de reședință nu se opune la aceasta.

ARTICOLUL 16

Precăderea între șefii de post consular

1. Ordinea de precădere a șefilor de post consular din fiecare clasă este determinată de data acordării exequaturului.

2. Totuși, în cazul în care șeful de post consular, înainte de a obține exequaturul, este admis cu titlu provizoriu să exercite funcțiile sale, data acestei admiteri determină ordinea de precădere; această ordine este menținută și după acordarea exequaturului.

3. Ordinea de precădere între doi sau mai mulți șefi de post consular care au obținut exequaturul sau admiterea provizorie la aceeași dată este determinată de data la care patenta lor sau actul similar a fost prezentat sau la care notificarea prevăzută la paragraful 3 al art. 11 a fost făcută statului de reședință.

4. Geranții interimari se situează ca ordine de precădere după toți șefii de post consular. Între ei, ordinea de precădere este determinată de datele la care și-au luat funcțiile de geranți interimari și care au fost indicate în notificările făcute în conformitate cu paragraful 2 al art. 15.

5. Funcționarii consulari onorifici, șefi de post consular, se situează ca ordine de precădere în fiecare clasă după șefii de post consular de carieră, în ordinea și după regulile stabilite în paragrafele precedente.

6. Șefii de post consular au precădere asupra funcționarilor consulari care nu au această calitate.

ARTICOLUL 17

Îndeplinirea de acte diplomatice de către funcționarul consular

1. Într-un stat în care statul trimițător nu are misiune diplomatică și nu este reprezentat prin misiunea diplomatică a unui stat terț, un funcționar consular poate, cu consimțământul statului de reședință și fără ca statutul său consular să fie afectat prin aceasta, să fie însărcinat să îndeplinească acte diplomatice. Îndeplinirea acestor acte de către un funcționar consular nu-i conferă nici un drept la privilegiile și imunitățile diplomatice.

2. Un funcționar consular poate, după notificarea către statul de reședință, să fie însărcinat să reprezinte statul trimițător pe lângă orice organizație interguvernamentală. Acționând în această calitate, el are dreptul la toate privilegiile și imunitățile acordate prin dreptul internațional cutumiar sau prin acorduri internaționale unui reprezentant pe lângă o organizație inter-

guvernamentală ; totuși, în ceea ce privește orice funcție consulară exercitată de el, nu are dreptul la o imunitate de jurisdicție mai largă decât aceea de care beneficiază un funcționar consular în baza prezentei convenții.

ARTICOLUL 18

Numirea aceleiași persoane ca funcționar consular de către două sau mai multe state

Două sau mai multe state pot, cu consimțământul statului de reședință, să numească aceeași persoană în calitate de funcționar consular în acest stat.

ARTICOLUL 19

Numirea membrilor personalului consular

1. Sub rezerva dispozițiilor articolelor 20, 22 și 23, statul trimițător poate numi conform voinței sale pe membrii personalului consular.

2. Statul trimițător notifică cu suficient timp înainte statului de reședință numele și prenumele, categoria și clasa tuturor funcționarilor consulari, alții decât șeful de post consular pentru ca statul de reședință să poată exercita, dacă dorește, drepturile pe care i le conferă paragraful 3 al art. 23.

3. Statul trimițător poate, dacă legile și regulamentele sale o cer, să solicite statului de reședință să acorde exequatur unui funcționar consular care nu este șef de post consular.

4. Statul de reședință poate, dacă legile și regulamentele sale o cer, să acorde exequatur unui funcționar consular care nu este șef de post consular.

ARTICOLUL 20

Efectivul personalului consular

În lipsa unui acord explicit asupra efectivului personalului postului consular, statul de reședință poate cere ca acest efectiv să fie menținut în limitele considerate de el ca fiind rezonabile și normale, avînd în vedere circumstanțele și condițiile din circumscripția consulară și nevoile postului consular în cauză.

ARTICOLUL 21

Precăderea între funcționarii consulari ai unui post consular

Ordinea de precădere între funcționarii consulari ai unui post consular și orice schimbări care îi sînt aduse sînt notificate de misiunea diplomatică a statului trimițător sau, în lipsa unei asemenea misiuni în statul de reședință, de către șeful postului consular ministerului afacerilor externe al statului de reședință sau autorității desemnate de acest minister.

ARTICOLUL 22

Naționalitatea funcționarilor consulari

1. Funcționarii consulari trebuie să aibă în principiu naționalitatea statului trimițător.
2. Funcționarii consulari nu pot fi aleși dintre cetățenii statului de reședință decît cu consimțămîntul expres al acestui stat care poate oricînd să-l retragă.
3. Statul de reședință își poate rezerva același drept în ceea ce privește cetățenii unui stat terț care nu sînt totodată și cetățeni ai statului trimițător.

ARTICOLUL 23

Persoana declarată non grata

1. Statul de reședință poate în orice moment să informeze statul trimițător că un funcționar consular este persona non grata sau că orice alt membru al personalului consular nu este acceptabil. În acest caz, statul trimițător va rechema persoana în cauză sau va pune capăt funcțiilor sale în cadrul acestui post consular, după caz.

2. Dacă statul trimițător refuză să îndeplinească sau nu îndeplinește într-un termen rezonabil obligațiile care îi revin conform paragrafului 1 al prezentului articol, statul de reședință poate, după caz, să retragă exequaturul persoanei în cauză sau să înceteze de a o considera ca membru al personalului consular.

3. O persoană numită membru al unui post consular poate fi declarată inacceptabilă înainte de a ajunge pe teritoriul statului de reședință, sau, dacă se găsește deja acolo, înainte de a intra în funcție la postul consular. Statul trimițător trebuie, în acest caz, să retragă numirea.

4. În cazurile menționate la paragrafele 1 și 3 din prezentul articol, statul de reședință nu este obligat să comunice statului trimițător motivele hotărîrii sale.

ARTICOLUL 24

Notificarea către statul de reședință a numirilor, sosirilor și plecărilor

1. Sînt notificate ministerului afacerilor externe al statului de reședință sau autorității desemnate de acest minister :

a) numirea membrilor postului consular, sosirea lor după numire la postul consular, plecarea lor defini-

tivă sau încetarea funcțiilor lor, precum și orice alte schimbări referitoare la statutul lor care pot să se producă în cursul serviciului lor la postul consular;

b) sosirea și plecarea definitivă a unei persoane din familia unui membru al postului consular care locuiește împreună cu el și, dacă este cazul, faptul că o persoană devine sau încetează de a mai fi membru al familiei;

c) sosirea și plecarea definitivă a membrilor personalului particular și, dacă este cazul, încetarea serviciului lor în această calitate;

d) angajarea și concedierea persoanelor care își au reședința în statul de reședință ca membri ai postului consular sau ca membri ai personalului particular care au dreptul la privilegii și imunități.

2. Cînd este posibil, sosirea și plecarea definitivă trebuie de asemenea să facă obiectul unei notificări prealabile.

Secțiunea a II-a

Încetarea funcțiilor consulare

ARTICOLUL 25

Încetarea funcțiilor unui membru al unui post consular

Funcțiile unui membru al unui post consular încetează îndeosebi prin:

- a) notificarea de către statul trimițător către statul de reședință despre faptul că funcțiile lui au încetat;
- b) retragerea exequaturului;
- c) notificarea statului de reședință către statul trimițător despre faptul că el a încetat să mai considere persoana în cauză ca membru al personalului consular.

ARTICOLUL 26

Plecarea de pe teritoriul statului de reședință

Statul de reședință trebuie, chiar în caz de conflict armat, să acorde membrilor postului consular și membrilor personalului particular, care nu sînt cetățeni ai statului de reședință, precum și membrilor familiilor lor care locuiesc împreună cu ei, indiferent de naționalitatea lor, timpul și înlesnirile necesare pentru a-și pregăti plecarea și pentru a părăsi teritoriul acestui stat într-un termen cît mai scurt posibil după încetarea funcțiilor lor. El trebuie mai ales, dacă este necesar, să pună la dispoziția lor mijloacele de transport necesare pentru ei înșiși și pentru bunurile lor, cu excepția bunurilor dobîndite în statul de reședință al căror export este interzis în momentul plecării.

ARTICOLUL 27

Protecția localurilor și arhivelor consulare și a intereselor statului trimițător în circumstanțe excepționale

1. În cazul ruperii relațiilor consulare între două state:

a) statul de reședință este obligat, chiar în caz de conflict armat, să respecte și să protejeze localurile consulare, ca și bunurile postului consular și arhivele consulare;

b) statul trimițător poate încredința paza localurilor consulare, ca și a bunurilor care se găsesc în ele și a arhivelor consulare, unui stat terț acceptabil pentru statul de reședință;

c) statul trimițător poate încredința protecția intereselor sale și a celor ale cetățenilor săi unui stat terț acceptabil pentru statul de reședință.

2. În caz de închidere temporară sau definitivă a unui post consular, sînt aplicabile prevederile alineatului a din paragraful 1 al prezentului articol. În afară de aceasta :

a) dacă statul trimițător nu este reprezentat în statul de reședință printr-o misiune diplomatică, dar are un alt post consular pe teritoriul statului de reședință, acest post consular poate fi însărcinat cu paza locurilor postului consular care a fost închis, a bunurilor care se găsesc acolo și a arhivelor consulare, precum și, cu consimțămîntul statului de reședință, cu exercitarea funcțiilor consulare în circumscripția acestui post consular ; sau

b) dacă statul trimițător nu are în statul de reședință misiune diplomatică și nici un alt post consular, sînt aplicabile prevederile alineatelor b și c din paragraful 1 al prezentului articol.

CAPITOLUL II

INLESNIRI, PRIVILEGH ȘI IMUNITĂȚI PRIVIND POSTURILE CONSULARE, FUNCȚIONARI CONSULARI DE CARIERĂ ȘI ALȚI MEMBRI AI UNUI POST CONSULAR

Secțiunea I

Inlesniri, privilegii și imunități privind postul consular

ARTICOLUL 28

Inlesniri acordate postului consular pentru activitatea sa

Statul de reședință acordă orice înlesniri pentru îndeplinirea funcțiilor postului consular.

ARTICOLUL 29

Folosirea drapelului și a stemei naționale

1. Statul trimițător are dreptul de a folosi drapelul său național și scutul cu stema sa de stat în statul de reședință, conform prevederilor prezentului articol.

2. Drapelul național al statului trimițător poate fi arborat, iar scutul cu stema de stat poate fi așezat pe clădirea ocupată de către postul consular și pe poarta sa de intrare, precum și pe reședința șefului postului consular și pe mijloacele sale de transport, atunci cînd acestea sînt folosite în interes de serviciu.

3. În exercitarea dreptului acordat prin prezentul articol se va ține seama de legile, regulamentele și uzanțele statului de reședință.

ARTICOLUL 30

Localurile

1. Statul de reședință trebuie fie să faciliteze dobîndirea pe teritoriul său, în cadrul legilor și regulamentelor sale, de către statul trimițător, a localurilor necesare postului consular, fie să ajute statul trimițător să-și procure localuri în alt mod.

2. El trebuie, de asemenea, dacă acest lucru este necesar, să ajute postul consular să obțină locuințe convenabile pentru membrii săi.

ARTICOLUL 31

Inviolabilitatea localurilor consulare

1. Localurile consulare sînt inviolabile în măsura prevăzută în prezentul articol.

2. Autoritățile statului de reședință nu pot pătrunde în partea localurilor consulare pe care postul consular o folosește exclusiv pentru nevoile muncii sale, decât cu consimțământul șefului postului consular, al persoanei desemnate de acesta sau al șefului misiunii diplomatice a statului trimițător. Totuși, consimțământul șefului postului consular poate fi considerat ca obținut în caz de incendiu sau de alt sinistru care cere măsuri de protecție imediată.

3. Sub rezerva prevederilor paragrafului 2 din prezentul articol, statul de reședință are obligația specială de a lua orice măsuri necesare pentru a împiedica violarea sau deteriorarea localurilor consulare și pentru a împiedica tulburarea liniștii postului consular sau atingerea demnității sale.

4. Localurile consulare, mobilierul lor și bunurile postului consular, ca și mijloacele sale de transport nu pot face obiectul vreunei forme de rechiziție în scopuri de apărare națională sau de utilitate publică. În cazul cind o expropriere ar fi necesară în aceste scopuri, vor fi luate toate măsurile corespunzătoare pentru a evita împiedicarea exercitării funcțiilor consulare, și statului trimițător îi va fi vărsată o indemnizație promptă, adecvată și efectivă.

ARTICOLUL 32

Scutirea fiscală a localurilor consulare

1. Localurile consulare și reședința șefului postului consular de carieră, asupra cărora statul trimițător sau orice persoană acționând în numele acestui stat este proprietar sau locatar, sînt scutite de orice impozite și taxe de orice fel, naționale, regionale sau comu-

nale, cu excepția taxelor percepute ca remunerare pentru servicii special prestate.

2. Scutirea fiscală prevăzută în paragraful 1 al prezentului articol nu se aplică acestor impozite și taxe cînd, după legile și regulamentele statului de reședință, ele cad în sarcina persoanei care a contractat cu statul trimițător sau cu persoane care acționează în numele acestui stat.

ARTICOLUL 33

Inviolabilitatea arhivelor și documentelor consulare

Arhivele și documentele consulare sînt inviolabile în orice moment și în orice loc s-ar găsi.

ARTICOLUL 34

Libertatea de deplasare

Sub rezerva legilor și a regulamentelor referitoare la zonele în care accesul este interzis sau reglementat din motive de securitate națională, statul de reședință asigură tuturor membrilor postului consular libertatea de deplasare și de circulație pe teritoriul său.

ARTICOLUL 35

Libertatea de comunicare

1. Statul de reședință permite și protejează libera comunicare a postului consular pentru orice scopuri oficiale. Comunicînd cu guvernul, cu misiunile diplomatice și cu celelalte posturi consulare ale statului trimițător, oriunde s-ar găsi ele, postul consular poate folosi toate mijloacele de comunicație potrivite, inclusiv curierii diplomatici sau consulari, valiza diplo-

matică sau consulară și mesajele în cod sau cifrate. Totuși, postul consular nu poate instala și utiliza un post de radioemisie decât cu asentimentul statului de reședință.

2. Corespondența oficială a postului consular este inviolabilă. Prin expresia „correspondență oficială” se înțelege întreaga corespondență referitoare la postul consular și la funcțiile sale.

3. Valiza consulară nu trebuie să fie nici deschisă și nici reținută. Totuși, dacă autoritățile competente ale statului de reședință au motive serioase să creadă că valiza conține alte obiecte decât corespondența, documentele și obiectele vizate în paragraful 4 din prezentul articol, ele pot cere ca valiza să fie deschisă în prezența lor de către un reprezentant autorizat al statului trimițător. Dacă autoritățile statului trimițător refuză să satisfacă cererea, valiza este înapoiată la locul de origine.

4. Coletele care constituie valiza consulară trebuie să poarte semne exterioare vizibile ale caracterului lor și nu pot conține decât corespondență oficială și documente sau obiecte destinate exclusiv pentru folosință oficială.

5. Curierul consular trebuie să poarte un document oficial în care să se ateste calitatea sa și să se precizeze numărul de colete care constituie valiza consulară. Afară de cazul când statul de reședință consimte la aceasta, el nu trebuie să fie nici cetățean al statului de reședință, nici, cu excepția când el este cetățean al statului trimițător, o persoană cu reședință permanentă în statul de reședință. În exercitarea funcțiilor sale, acest curier este protejat de către statul de reședință. El se bucură de inviolabilitatea persoanei sale

și nu poate fi supus nici unei forme de arest sau de detențiune.

6. Statul trimițător, misiunile sale diplomatice și posturile sale consulare pot desemna curieri consulari ad-hoc. În acest caz, prevederile paragrafului 5 din prezentul articol sînt de asemenea aplicabile, sub rezerva că imunitățile care sînt menționate în el vor înceta să se aplice din momentul în care curierul va fi remis destinatarului valiza consulară pe care o are în grijă.

7. Valiza consulară poate fi încredințată comandantului unei nave sau al unui avion comercial care trebuie să sosească într-un punct de intrare autorizat. Acest comandant trebuie să poarte un document oficial indicînd numărul de colete care constituie valiza, dar el nu este considerat curier consular. Printr-un aranjament cu autoritățile locale competente, postul consular poate trimite pe unul din membrii săi să ia valiza, în mod direct și liber, de la comandantul navei sau al avionului.

ARTICOLUL 36

Comunicarea cu cetățenii statului trimițător

1. Pentru ca exercitarea funcțiilor consulare cu privire la cetățenii statului trimițător să fie ușurată :

a) funcționarii consulari trebuie să aibă libertatea de a comunica cu cetățenii statului trimițător și de a avea acces la aceștia. Cetățenii statului trimițător trebuie să aibă aceeași libertate de a comunica cu funcționarii consulari și de a avea acces la ei ;

b) autoritățile competente ale statului de reședință trebuie să avertizeze fără întârziere postul consular al statului trimițător atunci când, în circumscripția sa

consulară, un cetățean al acestui stat este arestat, încarcerat sau pus în stare de detențiune preventivă sau reținut în orice altă formă de detențiune, dacă cetățeanul în cauză cere aceasta. Orice comunicare adresată postului consular de către persoana arestată, încarcerată sau pusă în stare de detențiune preventivă sau reținută în orice altă formă de detențiune, trebuie, de asemenea, transmisă fără întârziere de către aceste autorități. Acestea trebuie să informeze fără întârziere persoana în cauză despre drepturile care îi revin în baza prezentului alineat ;

c) funcționarii consulari au dreptul de a vizita pe un cetățean al statului trimițător care este încarcerat în stare de detențiune preventivă sau reținut în orice altă formă de detențiune, de a se întreține și de a purta corespondență cu el, precum și de a lua măsuri pentru asigurarea reprezentării lui în justiție. De asemenea, ei au dreptul de a vizita pe un cetățean al statului trimițător care se află încarcerat sau deținut în circumscripția lor în executarea unei hotărâri judecătorești. Cu toate acestea, funcționarii consulari trebuie să se abțină de a interveni în favoarea unui cetățean încarcerat sau aflat în stare de detențiune preventivă sau reținut în orice altă formă de detențiune, dacă cetățeanul în cauză se opune în mod expres la aceasta.

2. Drepturile la care se referă paragraful 1 al prezentului articol trebuie să fie exercitate în conformitate cu legile și regulamentele statului de reședință, cu rezerva totuși că aceste legi și regulamente trebuie să permită deplina realizare a scopurilor pentru care sînt destinate drepturile acordate în baza prezentului articol.

ARTICOLUL 37

Informații în caz de deces, tutelă sau curatelă, de naufragiu și accident aerian

Dacă autoritățile competente ale statului de reședință dețin informațiile corespunzătoare, ele sînt obligate :

a) să informeze fără întârziere, în caz de deces al unui cetățean al statului trimițător, postul consular în circumscripția căruia a avut loc decesul ;

b) să notifice fără întârziere postului consular competent toate cazurile în care numirea unui tutore sau curator apare a fi în interesul unui cetățean minor sau incapabil al statului trimițător. Totuși, acordarea acestei informații nu trebuie să prejudicieze aplicarea legilor și regulamentelor statului de reședință în ce privește numirea acestui tutore sau curator ;

c) dacă o navă avînd naționalitatea statului trimițător naufragiază sau eșuează în marea teritorială sau în apele interioare ale statului de reședință sau dacă un avion înmatriculat în statul trimițător suferă un accident pe teritoriul statului de reședință, să informeze fără întârziere postul consular cel mai apropiat de locul unde s-a produs accidentul.

ARTICOLUL 38

Comunicarea cu autoritățile statului de reședință

1. În exercitarea funcțiilor lor, funcționarii consulari pot să se adreseze :

a) autorităților locale competente ale circumscripției lor consulare ;

b) autorităților centrale competente ale statului de reședință dacă și în măsura în care acest lucru este

admis de legile, regulamentele și uzanțele statului de reședință sau de acordurile internaționale respective.

ARTICOLUL 39

Drepturi și taxe consulare

1. Postul consular poate percepe pe teritoriul statului de reședință drepturile și taxele pe care legile și regulamentele statului trimitător le prevăd pentru actele consulare.

2. Sumele percepute cu titlu de drepturi și taxe prevăzute în paragraful 1 al prezentului articol și chitanțele aferente lor sînt exonerate de orice impozite și taxe în statul de reședință.

Secțiunea a II-a

Facilități, privilegii și imunități privind funcționarii consulari de carieră și ceilalți membri ai postului consular

ARTICOLUL 40

Protecția funcționarilor consulari

Statul de reședință va trata pe funcționarii consulari cu respectul cuvenit și va lua toate măsurile necesare pentru a împiedica orice atingere adusă persoanei, libertății și demnității lor.

ARTICOLUL 41

Inviolabilitatea personală a funcționarilor consulari

1. Funcționarii consulari nu pot fi puși în stare de arest sau de detențiune preventivă decît în caz de crimă gravă și în urma unei hotărîri a autorităților judiciare competente.

2. Cu excepția cazului prevăzut în paragraful 1 al prezentului articol, funcționarii consulari nu pot fi în carceră sau supuși vreunei alte forme de limitare a libertății lor personale, decît în executarea unei hotărîri judecătorești definitive.

3. Cînd o procedură penală este angajată împotriva unui funcționar consular, acesta este obligat să se prezinte în fața autorităților competente. Totuși, procedura trebuie să fie condusă cu menajamentele care se cuvin funcționarului consular în virtutea poziției sale oficiale și, cu excepția cazului prevăzut în paragraful 1 al prezentului articol, în asemenea mod încît ea să stînjenească cît mai puțin posibil exercitarea funcțiilor consulare. Atunci cînd, în împrejurările menționate în paragraful 1 din prezentul articol, a devenit necesar ca funcționarul consular să fie pus în stare de detențiune preventivă, procedura îndreptată împotriva lui trebuie să fie deschisă în termenul cel mai scurt.

ARTICOLUL 42

Notificarea cazurilor de arestare, detențiune sau de urmărire

În caz de arestare, detențiune preventivă a unui membru al personalului consular sau de urmărire penală angajată împotriva lui, statul de reședință este obligat să prevină neîntîrziat pe șeful de post consular. Dacă acesta din urmă este el însuși vizat de una din aceste măsuri, statul de reședință trebuie să informeze despre acest lucru statul trimitător, pe cale diplomatică.

ARTICOLUL 43

Imunitatea de jurisdicție

1. Funcționarii consulari și angajații consulari nu pot fi chemați în fața autorităților judiciare și administrative ale statului de reședință pentru actele săvârșite în exercitarea funcțiilor consulare.

2. Totuși, prevederile paragrafului 1 din prezentul articol nu se aplică în caz de acțiune civilă :

- a) care rezultă din încheierea unui contract de către un funcționar consular sau un angajat consular, pe care acesta nu l-a încheiat în mod expres sau implicit în calitate sa de mandatar al statului trimițător ; sau
- b) intentată de un terț pentru o pagubă rezultând dintr-un accident cauzat în statul de reședință de un vehicul, o navă sau de o aeronavă.

ARTICOLUL 44

Obligația de a depune ca martor

1. Membrii postului consular pot fi chemați să depună ca martori în cursul procedurilor judiciare și administrative. Angajații consulari și membrii personalului de serviciu nu trebuie să refuze să depună ca martori, cu excepția cazurilor menționate în paragraful 3 al prezentului articol. Dacă un funcționar refuză să depună ca martor, nici o măsură coercitivă sau altă sancțiune nu i se poate aplica.

2. Autoritatea care solicită mărturia trebuie să evite a împiedica un funcționar consular în îndeplinirea funcțiilor sale. Ea poate să obțină mărturia lui la reședința lui sau la postul consular, sau să accepte o declarație scrisă din partea sa ori de câte ori acest lucru este posibil.

3. Membrii postului consular nu sînt obligați să depună mărturie asupra faptelor care au legătură cu exercitarea funcțiilor lor și să prezinte corespondența și documentele oficiale referitoare la acestea. Ei au, de asemenea, dreptul de a refuza să depună mărturie în calitate de experți asupra legislației statului trimițător.

ARTICOLUL 45

Renunțarea la privilegii și imunități

1. Statul trimițător poate renunța la privilegiile și imunitățile unui membru al postului consular, prevăzute în articolele 41, 43 și 44.

2. Renunțarea trebuie să fie întotdeauna expresă, sub rezerva dispozițiilor paragrafului 3 din prezentul articol și trebuie să fie comunicată în scris statului de reședință.

3. Dacă un funcționar consular sau un angajat consular angajează o procedură într-o materie în care ar beneficia de imunitatea de jurisdicție în virtutea art. 43, el nu poate invoca imunitatea de jurisdicție față de nici o cerere reconvențională legată direct de cererea principală.

4. Renunțarea la imunitatea de jurisdicție pentru o acțiune civilă sau administrativă nu poate fi socotită că implică renunțarea la imunitate în ceea ce privește măsurile de executare a hotărîrii, pentru care este necesară o renunțare distinctă.

ARTICOLUL 46

Scutirea de înmatriculare a străinilor și de permise de sedere

1. Funcționarii consulari și angajații consulari, precum și membrii familiei lor care locuiesc împreună cu

ei, sînt scutiți de toate obligațiile prevăzute de legile și regulamentele statului de reședință în materie de înmatriculare a străinilor și de permise de ședere.

2. Totuși, dispozițiile paragrafului 1 din prezentul articol nu se aplică nici funcționarului consular care nu este angajat permanent al statului trimițător sau care exercită o activitate particulară cu caracter lucrativ în statul de reședință, nici unui membru al familiei sale.

ARTICOLUL 47

Scutirea de permise de muncă

1. Membrii postului consular sînt scutiți, în ce privește serviciile aduse statului trimițător, de obligațiile pe care legile și regulamentele statului de reședință referitoare la folosirea mîinii de lucru străine le impun în materie de permise de muncă.

2. Membrii personalului particular al funcționarilor consulari și angajaților consulari sînt scutiți de obligațiile menționate la paragraful 1 din prezentul articol, dacă ei nu exercită nici o altă ocupație particulară cu caracter lucrativ în statul de reședință.

ARTICOLUL 48

Scutirea de regimul de securitate socială

1. Sub rezerva dispozițiilor paragrafului 3 din prezentul articol, membrii postului consular și membrii familiei lor care locuiesc împreună cu ei sînt scutiți, în ceea ce privește serviciile aduse statului trimițător, de dispozițiile de securitate socială care pot fi în vigoare în statul de reședință.

2. Scutirea prevăzută la paragraful 1 al prezentului articol se aplică și membrilor personalului particular

care sînt în serviciul exclusiv al membrilor postului consular, cu condiția :

a) ca ei să nu fie cetățeni ai statului de reședință sau să nu-și aibă reședința permanentă în acest stat ; și

b) ca ei să fie supuși dispozițiilor de securitate socială care sînt în vigoare în statul trimițător sau într-un stat terț.

3. Membrii postului consular care au în serviciul lor persoane cărora scutirea prevăzută la paragraful 2 din prezentul articol nu li se aplică, trebuie să respecte obligațiile pe care dispozițiile de securitate socială ale statului de reședință le impun celui care angajează.

4. Scutirea prevăzută la paragrafele 1 și 2 din prezentul articol nu exclude participarea voluntară la regimul de securitate socială al statului de reședință, în măsura în care ea este admisă de acest stat.

ARTICOLUL 49

Scutirea fiscală

1. Funcționarii consulari și angajații consulari, precum și membrii familiei lor care locuiesc împreună cu ei, sînt scutiți de orice impozite și taxe, personale sau reale, naționale, regionale și comunale, cu excepția :

a) impozitelor indirecte încorporate în mod normal în prețul mărfurilor sau serviciilor ;

b) impozitelor și taxelor pe bunurile imobile particulare situate pe teritoriul statului de reședință, sub rezerva dispozițiilor articolului 32 ;

c) drepturilor de succesiune și de mutație percepute de către statul de reședință, sub rezerva prevederilor paragrafului b al articolului 51 ;

d) impozitelor și taxelor pe veniturile particulare, inclusiv câștigurile în capital, care-și au sursa în statul de reședință, și a impozitelor pe capital prelevate asupra investițiilor efectuate în întreprinderi comerciale sau financiare situate în statul de reședință;

e) impozitelor și taxelor percepute ca remunerare a serviciilor particulare prestate;

f) taxelor de înregistrare, de grefă, de ipotecă și de timbru, sub rezerva dispozițiilor articolului 32.

2. Membrii personalului de serviciu sînt scutiți de impozite și taxe pe salariile pe care le primesc pentru serviciile lor.

3. Membrii postului consular care angajează persoane ale căror retribuții sau salarii nu sînt scutite de impozitul pe venit în statul de reședință trebuie să respecte obligațiile pe care legile și regulamentele acestui stat le impun în materie de percepere a impozitului pe venit celor care angajează.

ARTICOLUL 50

Scutirea de taxe vamale și de control vamal

1. În conformitate cu dispozițiile legislative și regulamentare pe care le poate adopta, statul de reședință autoriză intrarea și acordă scutirea de orice taxe vamale, impozite și alte redevențe conexe, cu excepția cheltuielilor de depozitare, de transport și a cheltuielilor pentru servicii similare, pentru:

a) obiectele destinate folosirii oficiale a postului consular;

b) obiectele de uz personal al funcționarului consular și al membrilor familiei sale care locuiesc împreună cu el, inclusiv efectele destinate instalării sale. Articolele de consum nu trebuie să depășească

cantitățile necesare pentru folosirea lor directă de către cei interesați.

2. Angajații consulari beneficiază de privilegiile și scutirile prevăzute la paragraful 1 din prezentul articol în ceea ce privește obiectele importate cu ocazia primei lor instalări.

3. Bagajele personale însoțite de funcționarii consulari și de membrii familiei lor care locuiesc împreună cu ei sînt scutite de control vamal. Ele nu pot fi supuse controlului decît dacă există motive serioase să se presupună că ele conțin alte obiecte decît cele menționate la alineatul b al paragrafului 1 din prezentul articol sau obiecte al căror import sau export este interzis de către legile și regulamentele statului de reședință sau supus legilor și regulamentelor sale de carantină. Acest control nu poate avea loc decît în prezența funcționarului consular sau a membrului familiei sale, interesat.

ARTICOLUL 51

Succesiunea unui membru al postului consular sau a unui membru al familiei sale

În caz de deces al unui membru al postului consular sau al unui membru al familiei sale care locuia împreună cu el, statul de reședință este obligat:

a) să permită exportul bunurilor mobile ale defunctului, cu excepția celor care au fost dobîndite în statul de reședință și care fac obiectul unei prohibiții de export în momentul decesului;

b) să nu perceapă taxe naționale, regionale sau comunale de succesiune sau de mutație asupra bunurilor mobile a căror prezență în statul de reședință se datora exclusiv prezenței în acest stat a defunctului în

calitate de membru al postului consular sau de membru al familiei unui membru al postului consular.

ARTICOLUL 52

Scutirea de prestații personale

Statul de reședință trebuie să scutească pe membru postului consular și pe membrii familiei lor care locuiesc împreună cu ei de orice prestație personală și de orice serviciu de interes public, indiferent de caracterul lui, ca și de sarcinile militare, cum ar fi rechizițiile, contribuțiile și încartiruirile militare.

ARTICOLUL 53

Începutul și încetarea privilegiilor și imunităților consulare

1. Orice membru al postului consular beneficiază de privilegiile și imunitățile prevăzute în prezenta convenție de la intrarea sa pe teritoriul statului de reședință pentru a ajunge la post sau, dacă se găsește deja pe acest teritoriu, din momentul intrării sale în funcție la postul consular.

2. Membrii familiei unui membru al postului consular care locuiesc împreună cu el, precum și membrii personalului său particular, beneficiază de privilegiile și imunitățile prevăzute în prezenta convenție, începând cu una din datele următoare : aceea de când membrul respectiv al postului consular se bucură de privilegii și imunități conform paragrafului 1 al prezentului articol ; aceea a intrării lor pe teritoriul statului de reședință sau aceea la care ei au devenit membri ai acestei familii sau ai personalului particular respectiv.

3. Când funcțiile unui membru al postului consular încetează, privilegiile și imunitățile sale, precum și acelea ale membrilor familiei sale care locuiesc împreună cu el sau ale membrilor personalului său particular încetează în mod normal la prima din datele următoare : în momentul în care persoana în cauză părăsește teritoriul statului de reședință sau la expirarea unui termen rezonabil care îi va fi fost acordat în acest scop, dar el subzistă pînă în acest moment, chiar în caz de conflict armat. În ce privește persoanele menționate la paragraful 2 din prezentul articol, privilegiile și imunitățile lor încetează din momentul cînd ele încetează să mai locuiască împreună sau să mai fie în serviciul unui membru al postului consular, cu rezerva totuși că, dacă aceste persoane intenționează să părăsească teritoriul statului de reședință într-un termen rezonabil, privilegiile și imunitățile lor subzistă pînă în momentul plecării lor.

4. Totuși, în ceea ce privește actele săvîrșite de un funcționar consular sau de un angajat consular în exercitarea funcțiilor sale, imunitatea de jurisdicție subzistă fără limită de durată.

5. În caz de deces al unui membru al postului consular, membrii familiei sale care locuiau împreună cu el continuă să se bucure de privilegiile și imunitățile de care beneficiază, pînă la prima din datele următoare : aceea la care ei părăsesc teritoriul statului de reședință sau la expirarea unui termen rezonabil care le va fi fost acordat în acest scop.

ARTICOLUL 54

Obligațiile statelor terțe

1. Dacă funcționarul consular traversează teritoriul sau se găsește pe teritoriul unui stat terț care i-a acor-

dat o viză, în cazul în care aceasta este necesară, pentru a se duce să-și preia funcțiile sau să ajungă la post, sau pentru a se întoarce în statul trimitător, statul terț îi va acorda imunitățile prevăzute în celelalte articole din prezenta convenție care pot fi necesare pentru a-i permite trecerea sau înapoierea. Statul terț va proceda la fel pentru membrii familiei care locuiesc împreună cu el și care beneficiază de privilegii și imunități, când aceștia însoțesc pe funcționarul consular sau călătoresc separat pentru a se alătura sau pentru a se înapoia în statul trimitător.

2. În condițiile similare celor prevăzute la paragraful 1 din prezentul articol, statele terțe nu trebuie să împiedice trecerea pe teritoriul lor a celorlalți membri ai postului consular și a membrilor familiilor lor care locuiesc împreună cu ei.

3. Statele terțe vor acorda corespondenței oficiale și celorlalte comunicări oficiale aflate în tranzit, inclusiv mesajelor în cod sau cifrate, aceeași libertate și aceeași protecție pe care statul de reședință este obligat să le acorde în virtutea prezentei convenții. Ele vor acorda curierilor consulari cărora le-a fost eliberată viză, dacă aceasta este necesară, precum și valizelor consulare aflate în tranzit, aceeași inviolabilitate și aceeași protecție pe care statul de reședință este obligat să le acorde în baza prezentei convenții.

4. Obligațiile statelor terțe prevăzute în paragrafele 1, 2 și 3 ale prezentului articol se aplică și persoanelor menționate în aceste paragrafe, ca și comunicărilor oficiale și valizelor consulare, când prezența

lor pe teritoriul statului terț este datorată unui caz de forță majoră.

ARTICOLUL 55

Respectarea legilor și regulamentelor statului de reședință

1. Fără prejudicierea privilegiilor și imunităților lor, toate persoanele care beneficiază de aceste privilegii și imunități au datoria de a respecta legile și regulamentele statului de reședință. Ele au de asemenea datoria de a nu se amesteca în treburile interne ale acestui stat.

2. Localurile consulare nu vor fi folosite într-un mod incompatibil cu exercitarea funcțiilor consulare.

3. Dispozițiile paragrafului 2 din prezentul articol nu exclud posibilitatea instalării într-o parte a clădirii în care se găsesc localurile postului consular, a birourilor altor organisme sau agenții, cu condiția ca localurile afectate acestor birouri să fie separate de acelea care sînt folosite de către postul consular. În acest caz, aceste birouri nu sînt considerate, conform prezentei convenții, ca făcînd parte din localurile consulare.

ARTICOLUL 56

Asigurarea contra pagubelor cauzate terților

Membrii postului consular trebuie să se conformeze tuturor obligațiilor impuse de legile și regulamentele statului de reședință în materie de asigurare de răspundere civilă pentru utilizarea oricărui vehicul, navă sau aeronavă.

ARTICOLUL 57

Dispoziții speciale referitoare la ocupația particulară cu caracter lucrativ

1. Funcționarii consulari de carieră nu vor exercita în statul de reședință nici o activitate profesională sau comercială în profitul lor personal.

2. Privilegiile și imunitățile prevăzute în prezentul capitol nu sînt acordate :

a) angajaților consulari și membrilor personalului de serviciu care exercită în statul de reședință o activitate particulară cu caracter lucrativ ;

b) membrilor familiei unei persoane menționate la alineatul a din prezentul paragraf și membrilor personalului său particular ;

c) membrilor familiei unui membru al postului consular care exercită ei înșiși în statul de reședință o activitate particulară cu caracter lucrativ.

CAPITOLUL III

REGIMUL APLICABIL FUNCȚIONARILOR CONSULARI ONORIFICI ȘI POSTURILOR CONSULARE CONDUSE DE EI

ARTICOLUL 58

Dispoziții generale privind facilitățile, privilegiile și imunitățile

1. Articolele 28, 29, 30, 34, 35, 36, 37, 38 și 39, paragraful 3 din articolul 54 și paragrafele 2 și 3 din articolul 55 se aplică și posturilor consulare conduse de un funcționar consular onorific. În afară de aceasta, facilitățile, privilegiile și imunitățile acestor posturi consulare sînt reglementate de articolele 59, 60, 61 și 62.

2. Articolele 42 și 43, paragraful 3 din articolul 44, articolele 45 și 53 și paragraful 1 din articolul 55 se aplică și funcționarilor consulari onorifici. În afară de aceasta, facilitățile, privilegiile și imunitățile acestor funcționari consulari sînt reglementate de articolele 63, 64, 65, 66 și 67.

3. Privilegiile și imunitățile prevăzute în prezenta convenție nu sînt acordate membrilor familiei unui funcționar consular onorific sau unui angajat consular care este angajat într-un post consular condus de un funcționar consular onorific.

4. Schimbul de valize consulare între două posturi consulare situate în țări diferite și conduse de funcționari consulari onorifici este admis numai sub rezerva consimțămîntului celor două state de reședință.

ARTICOLUL 59

Protecția localurilor consulare

Statul de reședință ia măsurile necesare pentru a proteja localurile consulare ale unui post consular condus de un funcționar consular onorific și pentru a împiedica violarea sau deteriorarea lor și tulburarea liniștii sau atingerea demnității postului consular.

ARTICOLUL 60

Scutirea fiscală a localurilor consulare

1. Localurile consulare ale unui post consular condus de un funcționar consular onorific, al căror proprietar sau locatar este statul trimițător, sînt scutite de orice impozite și taxe de orice natură, naționale, regionale sau comunale, cu excepția taxelor percepute ca remunerație pentru servicii particulare prestate.

2. Scutirea fiscală prevăzută la paragraful 1 din prezentul articol nu se aplică acestor impozite și taxe atunci când, conform legilor și regulamentelor statului de reședință, ele cad în sarcina persoanei care a contractat cu statul trimitător.

ARTICOLUL 61

Inviolabilitatea arhivelor și documentelor consulare

Arhivele și documentele consulare ale unui post consular condus de un funcționar consular onorific sînt inviolabile în orice moment și în orice loc s-ar găsi, cu condiția ca ele să fie separate de celelalte hîrtii și documente și, în special, de corespondența particulară a șefului de post consular și a oricărei persoane care lucrează cu el, ca și de bunurile, cărțile sau documentele care se referă la profesiunea sau la comerțul lor.

ARTICOLUL 62

Scutirea vamală

În conformitate cu dispozițiile legislative și regulamentare pe care le poate adopta, statul de reședință acordă intrarea și scutirea de orice taxe vamale, impozite și de alte redevențe conexe, cu excepția cheltuielilor de depozitare, de transport și a cheltuielilor pentru servicii similare, pentru următoarele obiecte, cu condiția ca ele să fie destinate exclusiv folosirii oficiale a unui post consular condus de un funcționar consular onorific : steme, drapele, firme, ștampile și sigilii, cărți, imprimări oficiale, mobilierul de birou, materialul și rechizitele de birou și obiectele similare furnizate postului consular de către statul trimitător sau la cererea sa.

ARTICOLUL 63

Procedură penală

Dacă împotriva unui funcționar consular onorific este angajată o procedură penală, acesta este obligat să se prezinte în fața autorităților competente. Totuși, procedura trebuie să fie condusă cu menajamentele care se cuvin funcționarului consular onorific în baza poziției sale oficiale și, în afară de cazul când el se află în stare de arest sau de detențiune, în așa fel încît exercitarea funcțiilor sale consulare să fie stîngherită cît mai puțin posibil. Atunci cînd apare necesitatea ca un funcționar consular onorific să fie pus în stare de detențiune preventivă, procedura îndreptată împotriva lui trebuie să fie deschisă în termenul cel mai scurt.

ARTICOLUL 64

Protecția funcționarului consular onorific

Statul de reședință este obligat să acorde funcționarului consular onorific protecția care poate fi necesară în baza poziției sale oficiale.

ARTICOLUL 65

Scutirea de înmatriculare a străinilor și de permise de ședere

Funcționarii consulari onorifici, cu excepția acelor care exercită în statul de reședință o activitate profesională sau comercială în profitul lor personal, sînt scutiți de toate obligațiile prevăzute de legile și regulamentele statului de reședință în materie de înmatriculare a străinilor și de permise de ședere.

ARTICOLUL 66

Scutire fiscală

Funcționarul consular onorific este scutit de orice impozite și taxe asupra indemnizațiilor și onorariilor pe care le primește de la statul trimitător pentru exercitarea funcțiilor consulare.

ARTICOLUL 67

Scutirea de prestații personale

Statul de reședință trebuie să scutească pe funcționarii consulari onorifici de orice prestație personală și de orice serviciu de interes public, indiferent de natura lui, precum și de sarcinile militare ca rechiziții, contribuții și încartiruii militare.

ARTICOLUL 68

Caracterul facultativ al instituției funcționarilor consulari onorifici

Fiecare stat este liber să hotărască dacă va numi sau va primi funcționari consulari onorifici.

CAPITOLUL IV

DISPOZIȚII GENERALE

ARTICOLUL 69

Agenții consulari care nu sînt șefi de post consular

1. Fiecare stat este liber să hotărască dacă va stabili sau va admite agenții consulare girate de către agenți consulari care nu au fost desemnați ca șefi de post consular de către statul trimitător.

2. Condițiile în care agențiile consulare menționate în paragraful 1 din prezentul articol pot să-și exercite

activitatea, precum și privilegiile și imunitățile de care pot să se bucure agenții consulari care le girează sînt fixate prin acord între statul trimitător și statul de reședință.

ARTICOLUL 70

Exercitarea funcțiilor consulare de către o misiune diplomatică

1. Dispozițiile prezentei convenții se aplică, de asemenea, în măsura în care contextul o permite, și la exercitarea funcțiilor consulare de către o misiune diplomatică.

2. Numele membrilor misiunii diplomatice atașați secției consulare sau însărcinați în alt mod cu exercitarea funcțiilor consulare ale misiunii sînt notificate ministerului afacerilor externe al statului de reședință sau autorităților desemnate de acest minister.

3. În exercitarea funcțiilor consulare, misiunea diplomatică poate să se adreseze :

- a) autorităților locale din circumscripția consulară ;
- b) autorităților centrale ale statului de reședință, dacă legile, regulamentele și uzanțele statului de reședință sau acordurile internaționale respective permit aceasta.

4. Privilegiile și imunitățile membrilor misiunii diplomatice, menționați în paragraful 2 din prezentul articol continuă să fie determinate de regulile dreptului internațional privind relațiile diplomatice.

ARTICOLUL 71

Cetățeni ai statului de reședință și persoane care au reședința permanentă în acest stat

1. Dacă statul de reședință nu acordă funcționarilor consulari, care sînt cetățeni ai statului de reședință

sau care au reședința permanentă în acest stat, facilități, privilegii și imunități suplimentare, aceștia nu beneficiază decât de imunitatea de jurisdicție și de inviolabilitatea personală pentru actele oficiale îndeplinite în exercitarea funcțiilor lor și de privilegiul prevăzut în paragraful 3 al articolului 44. În ceea ce privește acești funcționari consulari, statul de reședință trebuie, de asemenea, să respecte obligația prevăzută în articolul 42. Dacă împotriva unui asemenea funcționar consular se angajează o acțiune penală, procedura trebuie să fie condusă, în afară de cazul când persoana în cauză se află în stare de arest sau de detențiune, în așa fel încît exercitarea funcțiilor consulare să fie stingherită cît mai puțin posibil.

2. Ceilalți membri ai postului consular care sînt cetățeni ai statului de reședință sau care au reședința permanentă în acest stat, membrii familiei lor, precum și membrii familiilor funcționarilor consulari menționați în paragraful 1 al prezentului articol, nu beneficiază de facilități, privilegii și imunități decât în măsura în care acestea le sînt acordate de către statul de reședință. Membrii familiei unui membru al postului consular și membrii personalului particular care sînt ei înșiși cetățeni ai statului de reședință sau au reședința permanentă în acest stat nu beneficiază, de asemenea, de facilități, privilegii și imunități decât în măsura în care acestea le sînt acordate de către statul de reședință. Totuși, statul de reședință trebuie să-și exercite jurisdicția asupra acestor persoane astfel încît să nu împiedice în mod excesiv exercitarea funcțiilor postului consular.

ARTICOLUL 72

Nediscriminarea

1. În aplicarea dispozițiilor prezentei convenții, statul de reședință nu va face discriminări între state.

2. Totuși, nu vor fi considerate ca discriminatorii :

a) faptul că statul de reședință aplică restrictiv una din dispozițiile prezentei convenții, întrucît ea este astfel aplicată posturilor sale consulare în statul trimițător ;

b) faptul că statele își acordă reciproc, prin cutumă sau prin acord, un tratament mai favorabil decât cel cerut de dispozițiile prezentei convenții.

ARTICOLUL 73

Raportul dintre prezenta convenție și celelalte acorduri internaționale

1. Dispozițiile prezentei convenții nu aduc atingere celorlalte acorduri internaționale în vigoare în relațiile dintre statele părți la aceste acorduri.

2. Nici o dispoziție din prezenta convenție nu poate împiedica statele să încheie acorduri internaționale care să confirme, să completeze sau să dezvolte dispozițiile acesteia, sau care să extindă sfera lor de aplicare.

CAPITOLUL V DISPOZIȚII FINALE

ARTICOLUL 74

Semnarea

Prezenta convenție va fi deschisă spre semnare tuturor statelor membre ale Organizației Națiunilor

Unite sau ale unei instituții specializate, precum și oricărui stat parte la Statutul Curții Internaționale de Justiție și oricărui alt stat invitat de către Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite să devină parte la convenție, după cum urmează : pînă la 31 octombrie 1963, la Ministerul Federal al Afacerilor Externe al Republicii Austria, și apoi, pînă la 31 martie 1964, la sediul Organizației Națiunilor Unite, la New York.

ARTICOLUL 75

Ratificarea

Prezenta convenție va fi supusă ratificării. Instrumentele de ratificare vor fi depuse la secretarul general al Organizației Națiunilor Unite.

ARTICOLUL 76

Aderarea

Prezenta convenție va rămîne deschisă pentru aderare oricărui stat aparținînd uneia din cele patru categorii menționate în articolul 74. Instrumentele de aderare vor fi remise secretarului general al Organizației Națiunilor Unite.

ARTICOLUL 77

Intrarea în vigoare

1. Prezenta convenție va intra în vigoare după treizeci de zile de la data depunerii pe lîngă secretarul general al Organizației Națiunilor Unite a celui de-al 22-lea instrument de ratificare sau de aderare.

2. Pentru fiecare din statele care vor ratifica convenția sau vor adera la ea după depunerea celui de-al

22-lea instrument de ratificare sau de aderare, convenția va intra în vigoare după treizeci de zile de la depunerea de către acest stat a instrumentului său de ratificare sau de aderare.

ARTICOLUL 78

Notificările secretarului general

Secretarul general al Organizației Națiunilor Unite va notifica tuturor statelor aparținînd uneia din cele patru categorii menționate în articolul 74 :

a) semnarea prezentei convenții și depunerea instrumentelor de ratificare sau de aderare, conform articolelor 74, 75 și 76 ;

b) data la care prezenta convenție va intra în vigoare, conform articolului 77.

ARTICOLUL 79

Valabilitatea textelor

Originalul prezentei convenții, ale cărui texte englez, chinez, spaniol, francez și rus au aceeași valabilitate, va fi depus la secretarul general al Organizației Națiunilor Unite care va trimite cîte o copie certificată conformă tuturor statelor aparținînd uneia din cele patru categorii menționate la articolul 74.

Drept pentru care subsemnații plenipotențari, împuterniciți în mod cuvenit de către guvernele lor respective, au semnat prezenta convenție.

Întocmită la Viena la 24 aprilie 1963.

(Publicate în Buletinul Oficial
nr. 10 din 28 ianuarie 1972)

DECRETUL nr. 201/1956
privind aderarea Republicii Populare Române la Con-
venția asupra privilegiilor și imunităților Națiunilor
Unite, aprobată de Adunarea Generală a Națiunilor
Unite la 13 februarie 1946

Prezidiul Marii Adunări Naționale a Republicii
Populare Române decretează :

Articol unic : Republica Populară Română aderă la
Convenția asupra privilegiilor și imunităților Națiu-
nilor Unite, aprobată de Adunarea Generală a Națiu-
nilor Unite la 13 februarie 1946, cu următoarea rezer-
vă la secțiunea 30 din Convenție.

„Republica Populară Română nu se consideră legată
de stipulațiile secțiunii 30 din Convenție, potrivit
căroră jurisdicția Curții Internaționale de Justiție este
obligatorie în caz de contestație privind interpretarea
sau aplicarea Convenției ; în ceea ce privește compe-
tența Curții Internaționale de Justiție în diferendele
ivite în asemenea cazuri, poziția Republicii Populare
Române este că pentru supunerea oricărui diferend
spre reglementarea Curții, este necesar, de fiecare

dată, consimțământul tuturor părților în diferend. Această rezervă se aplică și stipulațiilor, cuprinse în aceeași secțiune, conform cărora avizul consultativ al Curții Internaționale trebuie să fie acceptat ca decisiv.

(Publicat în Buletinul Oficial
nr. 15 din 11 mai 1956)

CONVENȚIE

cu privire la privilegiile și imunitățile Organizației Națiunilor Unite *

Considerînd că art. 104 din Carta Organizației Națiunilor Unite prevede că organizația se bucură pe teritoriul fiecăruia din membrii ei de capacitatea juridică care îi este necesară pentru exercitarea funcțiilor și realizarea scopurilor sale;

Considerînd că art. 105 din Carta Organizației Națiunilor Unite prevede că organizația beneficiază pe teritoriul fiecăruia dintre membrii ei de privilegiile și imunitățile care îi sînt necesare pentru realizarea scopurilor sale și că reprezentanții membrilor Organizației Națiunilor Unite și funcționarii ei beneficiază de asemenea de privilegiile și imunitățile care le sînt necesare pentru îndeplinirea independentă de către ei a funcțiilor lor, legate de activitatea organizației;

Ca urmare a celor de mai sus, Adunarea Generală, în rezoluția adoptată la 13 februarie 1946, a aprobat

* Traducere.

următoarea convenție și propune ca la ea să adere membrii Organizației Națiunilor Unite.

ARTICOLUL I

Personalitate juridică

Secțiunea 1

Organizația Națiunilor Unite este persoană juridică și are dreptul:

- a) să încheie contracte;
- b) să dobîndească și să vîndă bunuri imobile și mobile;
- c) să stea în justiție.

ARTICOLUL II

Bunuri, fonduri și activ

Secțiunea 2

Organizația Națiunilor Unite, bunurile și activul ei beneficiază de imunitate de jurisdicție, oriunde s-ar găsi și oricine le-ar deține, afară de situația în care organizația însăși renunță în mod expres la imunitate, într-un anumit caz. Se înțelege însă că nici o renunțare la imunitate nu se extinde asupra măsurilor de execuție.

Secțiunea 3

Sediile Organizației Națiunilor Unite sînt inviolabile. Bunurile și activul Organizației Națiunilor Unite, oriunde s-ar afla și oricine le-ar deține, nu pot fi supuse unei percheziții, rechiziționări, confiscări, exproprii și oricăror alte forme de constrîngere prin acte executive, administrative, judiciare sau legislative.

Secțiunea 4

Arhivele Organizației Națiunilor Unite și în genere toate documentele care aparțin organizației sau sunt deținute de ea sunt inviolabile, oriunde s-ar afla.

Secțiunea 5

Nefiind supusă restricțiilor nici unui control financiar, unor regulamente sau moratorii financiare:

a) Organizația Națiunilor Unite poate să dețină fonduri, aur sau devize de orice natură și să facă operații în orice monedă;

b) Organizația Națiunilor Unite poate să transfere liber fondurile, aurul sau devizele ei, dintr-o țară în alta sau în interiorul oricărei țări și să convertească orice devize deținute de ea, în orice alte monede.

Secțiunea 6

În exercitarea drepturilor care îi sunt acordate, potrivit secțiunii de mai sus, Organizația Națiunilor Unite trebuie să țină seama de orice sesizări făcute din partea unui guvern al unui stat membru al organizației, în măsura în care consideră că asemenea sesizări pot fi avute în vedere, fără a se prejudicia interesele Organizației Națiunilor Unite.

Secțiunea 7

Organizația Națiunilor Unite, activul, veniturile și orice altă proprietate a ei:

a) sunt scutite de orice impozite directe; se înțelege totuși că Organizația Națiunilor Unite nu poate cere să fie scutită de acele impozite care nu ar depăși taxele pentru serviciile de utilitate publică;

b) sunt scutite de taxe vamale, de interdicții și restricții de import și export obiectele importate sau exportate de către organizație, în scopuri oficiale. Se înțelege totuși că obiectele care au fost astfel importate cu scutire de taxe nu vor fi vândute în țara în care au fost introduse, afară de cazul în care aceasta s-ar face în condițiile care au fost stabilite de acord cu guvernul acelei țări;

c) sunt scutite de taxele vamale, de interdicțiile și restricțiile de import și export publicațiile sale.

Secțiunea 8

Deși Organizația Națiunilor Unite nu cere, în general, să fie scutită de accize și taxele cuprinse în prețul de cumpărare la vânzările de bunuri mobile sau imobile, totuși în cazurile în care Organizația Națiunilor Unite cumpără o cantitate mare de bunuri spre a le folosi în scopuri oficiale, al căror preț cuprinde accize și taxe de această natură, membrii organizației, de fiecare dată când aceasta este posibil, vor lua măsurile administrative corespunzătoare pentru scutire de plata taxei sau impozitului sau pentru a i se restitui cuantumul lor.

ARTICOLUL III

Înlesnirea comunicărilor

Secțiunea 9

Pentru comunicările sale oficiale, Organizația Națiunilor Unite se bucură pe teritoriul fiecărui membru al organizației de condiții cel puțin atât de favorabile ca și cele pe care guvernul aceluși membru al organizației le acordă oricărui alt guvern, inclusiv reprezentanțele sale diplomatice, în privința priorității, tarife-

lor și taxelor pentru curier, cablograme, telegrame, radiograme, telefotografii, comunicații telefonice și alte comunicații, precum și în privința tarifelor, stabilite pentru presă, pentru transmiterea de informații pentru presă și radio. Corespondența oficială și celelalte comunicări oficiale ale Organizației Națiunilor Unite nu sînt supuse cenzurii.

Secțiunea 10

Organizația Națiunilor Unite are dreptul de a se folosi de cifru și de a primi și expedia corespondență prin curieri sau valize, care vor beneficia de aceleași imunități și privilegii ca și curierii și valizele diplomatice.

ARTICOLUL IV

Reprezentanții membrilor organizației

Secțiunea 11

Reprezentanții membrilor organizației la organele principale și auxiliare ale Organizației Națiunilor Unite și la conferințele convocate de Organizația Națiunilor Unite, în exercițiul funcției și în timpul călătoriei spre și de la locul întrunirii, beneficiază de următoarele privilegii și imunități :

a) imunitate în privința arestării sau reținerii personale și sechestrării bagajului personal, precum și imunitate de jurisdicție de orice natură în privința actelor săvîrșite în calitate de reprezentanți (inclusiv în privința celor spuse sau scrise de ei) ;

b) inviolabilitatea tuturor hîrtilor și documentelor ;

c) dreptul de a se folosi de cifru și de a primi documente sau corespondență prin curieri sau valize sigilate ;

d) exceptarea lor și a soțiilor lor de restricțiile privind imigrarea, orice forme de înregistrare a străinilor sau de orice obligații de serviciu național în țara pe care o vizitează sau prin care călătoresc în exercițiul funcțiilor lor ;

e) aceleași înlesniri în privința reglementărilor monetare sau de schimb acordate reprezentanților guvernelor străine, care se găsesc în misiuni oficiale temporare ;

f) aceleași imunități și înlesniri în privința bagajului lor personal, care se acordă reprezentanților diplomați, precum și

g) orice alte privilegii, imunități și înlesniri, care nu sînt incompatibile cu cele de mai sus de care se bucură reprezentanții diplomați, cu excepția dreptului de a cere scutire de taxe vamale la mărfurile importate (care nu fac parte din bagajele personale) ori de accize sau taxe de vînzare.

Secțiunea 12

Pentru a se asigura deplina libertate a cuvintului și o deplină independență, în îndeplinirea îndatoririlor lor de serviciu, reprezentanților membrilor organizației în organele principale și auxiliare ale Organizației Națiunilor Unite se va continua să li se acorde imunitate de jurisdicție în privința celor spuse sau scrise de ei, precum și în privința tuturor actelor săvîrșite de ei în îndeplinirea funcțiilor lor, chiar după ce aceste persoane vor fi încetat să mai fie reprezentanți ai membrilor organizației.

Secțiunea 13

Atunci cînd supunerea la vreun impozit depinde de reședința contribuabilului, perioada în care reprezen-

tanții membrilor organizației în organele principale și auxiliare ale Organizației Națiunilor Unite și la conferințele convocate de Organizația Națiunilor Unite se găsesc pe teritoriul unui stat membru în vederea îndeplinirii obligațiilor lor, nu se consideră ca perioade de reședință.

Secțiunea 14

Privilegiile și imunitățile se acordă reprezentanților membrilor organizației nu în avantajul lor personal, ci pentru a se asigura îndeplinirea independentă de către ei a funcțiilor legate de activitatea în Organizația Națiunilor Unite. În consecință, un membru al organizației are nu numai dreptul, dar și obligația de a ridica imunitatea reprezentantului său în fiecare caz în care, după părerea sa, imunitatea împiedică administrarea justiției, în măsura în care această ridicare poate fi efectuată fără a prejudicia scopurile în care imunitatea a fost acordată.

Secțiunea 15

Dispozițiile secțiunilor 11, 12 și 13 nu se aplică în relațiile dintre reprezentant și autoritatea țării al cărei cetățean este, sau al cărei reprezentant este sau a fost.

Secțiunea 16

Noțiunea „reprezentanți” din articolul de față este considerată ca incluzând pe toți delegații, locuitorii lor, consilierii, experții tehnicieni și secretarii delegați.

ARTICOLUL V

Funcționarii

Secțiunea 17

Secretarul general va stabili categoriile de funcționari cărora li se aplică dispozițiile articolului de față și ale art. VII. El va prezenta această listă Adunării Generale și o va comunica apoi guvernelor tuturor membrilor. Numele funcționarilor cuprinși în aceste categorii vor fi aduse periodic la cunoștința guvernelor membrilor organizației.

Secțiunea 18

Funcționarii Organizației Națiunilor Unite :

a) vor beneficia de imunitate de jurisdicție pentru toate actele săvârșite de ei în calitatea lor oficială (inclusiv în privința celor spuse sau scrise de ei) ;

b) vor fi scutiți de orice impozite pe salariile și remunerațiile pe care le primesc de la Organizația Națiunilor Unite ;

c) vor fi scutiți de obligațiile legate de serviciul național ;

d) vor fi scutiți, împreună cu soțiile și membrii de familie care se găsesc în întreținerea lor, de restricțiile privind imigrarea și de formalitățile de înregistrare a străinilor ;

e) se vor bucura, în privința schimbului de devize, de aceleași privilegii care se acordă funcționarilor de rang corespunzător, aparținând misiunilor diplomatice, acreditați pe lângă guvernul respectiv ;

f) vor beneficia împreună cu soțiile și membrii familiilor lor, care se găsesc în întreținerea lor, de aceleași înlesniri de repatriere de care se bucură repre-

zentanții diplomatici în timpul crizelor internaționale ;

g) vor avea dreptul să importe, fără nici o taxă, mobilele și bunurile lor, la ocuparea inițială a postului în țara respectivă.

Secțiunea 19

În afară de imunitățile și privilegiile menționate în secțiunea 18, secretarul general și toți subsecretarii generali se bucură, în privința lor, a soțiilor și copiilor lor minori, de privilegii, imunități, scutiri și înlesniri acordate, conform dreptului internațional, reprezentanților diplomatici.

Secțiunea 20

Privilegiile și imunitățile se acordă funcționarilor exclusiv în interesul Organizației Națiunilor Unite și nu în avantajul lor personal. Secretarul general are dreptul și obligația de a ridica imunitatea acordată unui funcționar în toate cazurile în care, după părerea lui, această imunitate împiedică îndeplinirea justiției și poate fi ridicată fără a prejudicia interesele Organizației Națiunilor Unite. În privința secretarului general, dreptul de ridicare a imunității aparține Consiliului de Securitate.

Secțiunea 21

Organizația Națiunilor Unite va colabora permanent cu autoritățile competente ale statelor membre, în scopul de a înlesni îndeplinirea corespunzătoare a justiției, de a asigura respectarea ordinilor poliției și de a preveni orice abuzuri ce ar putea fi provocate de privilegiile, imunitățile și înlesnirile menționate în articolul de față.

ARTICOLUL VI

Experți în misiuni pentru Organizația Națiunilor Unite

Secțiunea 22

Experții (alții decât funcționarii la care se referă art. V), îndeplinind misiuni pentru Organizația Națiunilor Unite se bucură, pe durata misiunii, inclusiv timpul călătoriei, de privilegiile și imunitățile necesare pentru îndeplinirea independentă a atribuțiilor lor. Printre altele, lor li se acordă :

a) imunitatea de arestare sau reținere personală și de sechestrare a bagajelor lor personale ;

b) imunitatea de jurisdicție de orice natură în privința actelor săvârșite de ei în cursul misiunii lor (inclusiv pentru cele spuse sau scrise). Această imunitate continuă să li se acorde chiar după ce aceste persoane vor fi încetat de a mai îndeplini misiuni pentru Organizația Națiunilor Unite ;

c) inviolabilitatea tuturor hîrtilor și documentelor ;

d) dreptul de a se folosi de cifru și de a primi hîrtii sau corespondență prin curieri sau valize sigilate pentru a comunica cu Organizația Națiunilor Unite ;

e) aceleași înlesniri în privința reglementărilor monetare și de schimb, care se acordă reprezentanților guvernelor străine ce se găsesc în misiuni oficiale temporare ;

f) aceleași imunități și înlesniri în privința bagajelor lor personale, care se acordă reprezentanților diplomatici.

Secțiunea 23

Privilegiile și imunitățile se acordă experților în interesul Organizației Națiunilor Unite și nu în avantajul lor personal. Secretarul general are dreptul și obligația de a ridica imunitatea acordată unui expert, în cazurile în care, după părerea lui, imunitatea împiedică îndeplinirea justiției și dacă ea poate fi ridicată fără a prejudicia interesele Organizației Națiunilor Unite.

ARTICOLUL VII

Permisele Organizației Națiunilor Unite

Secțiunea 24

Organizația Națiunilor Unite va putea elibera funcționarilor săi permise. Aceste permise vor fi recunoscute și acceptate de autoritățile statelor neutre, ca documente legale de călătorie, ținându-se seama de dispozițiile secțiunii 25.

Secțiunea 25

Cererile pentru acordarea de vize (acolo unde acestea sînt necesare) făcute de persoane care au permise ale Organizației Națiunilor Unite, atunci cînd aceste cereri sînt însoțite de dovada că acești funcționari călătoresc pentru Organizația Națiunilor Unite, vor trebui examinate în termenul cel mai scurt posibil. În afară de aceasta, unor asemenea persoane li se acordă înlesniri pentru călătorie cît mai rapidă.

Secțiunea 26

Înlesniri asemănătoare cu cele menționate în secțiunea 25 se acordă experților și celorlalte persoane

care, deși nu au permise ale Organizației Națiunilor Unite, posedă certificate atestînd că ei călătoresc pentru Organizația Națiunilor Unite.

Secțiunea 27

Secretarul general, subsecretarii generali și directorii, care călătoresc pentru Organizația Națiunilor Unite și au permise eliberate de ea, se bucură de aceleași înlesniri care se acordă reprezentanților diplomatici.

Secțiunea 28

Dispozițiile articolului de față se pot aplica funcționarilor de rang similar ai instituțiilor specializate, dacă în acordurile privind stabilirea relațiilor acestor instituții cu O.N.U., în conformitate cu art. 63 din Cartă, sînt cuprinse dispoziții în acest sens.

ARTICOLUL VIII

Rezolvarea litigiilor

Secțiunea 29

Organizația Națiunilor Unite va trebui să stabilească metode de rezolvare corespunzătoare pentru:

- a) litigiile care iau naștere în legătură cu contracte, sau alte litigii privind probleme de drept privat, în care Organizația Națiunilor Unite ar fi parte;
- b) litigiile în care ar fi implicat un funcționar al Organizației Națiunilor Unite, care, datorită situației sale oficiale, beneficiază de imunitate, în cazul în care secretarul general nu a ridicat această imunitate.

Secțiunea 30

Orice contestație privind interpretarea sau aplicarea convenției de față se supune Curții Internaționale de Justiție, cu excepția cazurilor în care părțile sînt de acord să le rezolve pe altă cale. În cazul în care se ivește un diferend între Organizația Națiunilor Unite, pe de o parte, și un membru al ei, pe de altă parte, se va cere, conform art. 96 din Cartă și art. 65 din statutul Curții, un aviz consultativ în orice problemă juridică ce se pune. Părțile vor accepta avizul Curții ca obligatoriu.

ARTICOLUL FINAL

Secțiunea 31

Convenția de față se va supune fiecărui membru al Organizației Națiunilor Unite, pentru a adera la ea.

Secțiunea 32

Aderarea se face prin predarea spre păstrare secretarului general al Organizației Națiunilor Unite a unui instrument de aderare, convenția intrînd în vigoare, în privința fiecărui membru al organizației, în ziua în care a depus spre păstrare instrumentul de aderare.

Secțiunea 33

Secretarul general înștiințează pe toți membrii Organizației Națiunilor Unite despre primirea fiecărui instrument de aderare.

Secțiunea 34

Atunci cînd instrumentul de aderare este predat în numele unui membru al organizației, se presupune că

acesta va fi în măsură de a îndeplini, în conformitate cu legile sale, clauzele convenției de față.

Secțiunea 35

Convenția de față rămîne în vigoare între Organizația Națiunilor Unite și fiecare membru al organizației care a depus un instrument de aderare, atîta timp cît acel membru al organizației va păstra calitatea de membru al acesteia sau pînă ce Adunarea Generală va fi aprobat o convenție generală revizuită și membrul respectiv al organizației va fi devenit parte la acea convenție revizuită.

Secțiunea 36

Secretarul general poate să încheie, cu unul sau mai mulți membri, acorduri adiționale pentru adaptarea dispozițiilor convenției de față în ce privește pe membrul sau membrii respectivi ai organizației. Aceste acorduri adiționale sînt supuse aprobării Adunării Generale în fiecare caz în parte.

DECRETUL nr. 343/1970

**pentru aderarea Republicii Socialiste România la
Convenția cu privire la privilegiile și imunitățile
instituțiilor specializate, aprobată de Adunarea Gene-
rală a Organizației Națiunilor Unite la 21 noiembrie
1947**

EXPUNERE DE MOTIVE

Republica Socialistă România este membră a unui număr de nouă instituții specializate ale Organizației Națiunilor Unite, care prin activitatea lor contribuie la dezvoltarea cooperării internaționale dintre state în diferite domenii: Organizația Internațională a Muncii, Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură, Organizația Aviației Civile Internaționale, Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură, Organizația Mondială a Sănătății, Uniunea Poștală Universală, Uniunea Internațională a Telecomunicațiilor, Organizația Meteorologică Mondială și Organizația Interguvernamentală Consultativă a Navigației Maritime.

Relațiile țării noastre cu instituțiile specializate ale Organizației Națiunilor Unite au cunoscut în ultima perioadă o creștere continuă și multilaterală, prin acordarea de asistență tehnică, executarea unor proiecte pe linia asistenței tehnice acordate țării noastre de alte organisme ale O.N.U., organizarea

de reuniuni pe teritoriul român. Dezvoltarea în continuare a acestor relații, în care țara noastră este interesată, face necesară adoptarea cadrului juridic corespunzător care să reglementeze drepturile și obligațiile statului român și ale instituțiilor specializate în raporturile reciproce.

Convenția cu privire la privilegiile și imunitățile instituțiilor specializate din 1947 reglementează unele probleme pe care colaborarea dintre state și instituțiile specializate le ridică. Astfel, convenția prevede că aceste instituții au personalitate juridică, au capacitatea de a încheia contracte, a dobândi și dispune de bunuri imobile și mobile și de a sta în justiție; ele se bucură, pentru bunurile și activul lor, de imunitate de jurisdicție, de scutiri de impozite și taxe vamale, iar localurile și arhivele lor sînt inviolabile. În exercitarea atribuțiilor lor, instituțiile specializate pot, potrivit convenției, să dețină fonduri, aur sau devize, și să le transfere dintr-o țară în alta; ele se bucură, pe teritoriul fiecărui stat în parte, de un tratament nu mai puțin favorabil decît cel aplicat fiecărui guvern străin și misiunii sale diplomatice cu privire la tarife și taxe poștale, cablograme, telegrame, radio-telegrame, comunicări telefonice și alte comunicări. Reprezentanții statelor membre, participanți la reuniuni ale instituțiilor specializate, și funcționarii acestor instituții se bucură, în statele care devin părți la convenție, de imunitățile și privilegiile necesare îndeplinirii atribuțiilor lor (imunitate de jurisdicție pentru actele îndeplinite în calitatea lor oficială, scutire de formalități de înregistrare a străinilor, înlesniri de schimb, înlesniri cu privire la bagajele personale etc.).

În ceea ce privește reglementarea diferendelor, convenția prevede că problema de a se ști dacă s-a produs un abuz al unui privilegiu sau imunități acordate, precum și contestațiile privind interpretarea sau aplicarea convenției și diferendele dintre instituțiile specializate și statele membre, sînt supuse

Curții Internaționale de Justiție, care dă avize cu caracter obligatoriu pentru părți.

Convenția instituie, prin urmare, o formă de jurisdicție obligatorie, ceea ce contravine poziției constante a țării noastre, conform căreia un litigiu nu poate fi supus jurisdicției fără acordul tuturor părților. De aceea, prin alăturatul decret de aderare se formulează și rezerva corespunzătoare la aceste clauze.

Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România decretează :

Art. 1. — Republica Socialistă România aderă la Convenția cu privire la privilegiile și imunitățile instituțiilor specializate, aprobată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 21 noiembrie 1947, cu următoarea rezervă : „Republica Socialistă România declară că nu se consideră legată de prevederile secțiunilor 24 și 32, conform cărora problema de a se ști dacă s-a produs un abuz al unui privilegiu sau al unei imunități, precum și contestațiile privind interpretarea sau aplicarea convenției și diferendele dintre instituțiile specializate și statele membre, sînt supuse Curții Internaționale de Justiție. Poziția Republicii Socialiste România este aceea că asemenea probleme, contestații sau diferende ar putea fi supuse Curții Internaționale de Justiție numai cu consimțămîntul părților în litigiu pentru fiecare caz în parte”.

Art. 2. — Conform secțiunii 43 a convenției, Republica Socialistă România se angajează să aplice prevederile convenției următoarelor instituții specializate :

Organizația Internațională a Muncii ; Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (al doilea text revizuit al Anexei II) ; Organizația Avia-

ției Civile Internaționale ; Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură ; Organizația Mondială a Sănătății (al treilea text revizuit al Anexei VII) ; Uniunea Poștală Universală ; Uniunea Internațională a Telecomunicațiilor ; Organizația Meteorologică Mondială ; Organizația Interguvernamentală Consultativă a Navigației Maritime (text revizuit al Anexei XII) *.

CONVENȚIE

cu privire la privilegiile și imunitățile instituțiilor specializate, aprobată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 21 noiembrie 1947 **

Considerînd că Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite a adoptat la 13 februarie 1946 o rezoluție în vederea unificării, în măsura posibilităților, a privilegiilor și imunităților de care se bucură Organizația Națiunilor Unite și diferitele instituții specializate ;

considerînd că au avut loc consultări între Organizația Națiunilor Unite și instituțiile specializate pentru a pune în aplicare rezoluția sus-menționată ;

în consecință, prin rezoluția 179 (II) adoptată la 21 noiembrie 1947, Adunarea Generală a aprobat convenția de mai jos, care este supusă spre acceptare institu-

* La data de 20 septembrie 1972 s-au depus cererile de aderare a României la Fondul Monetar Internațional și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare.

În consecință, sînt cuprinse în lucrare și anexele nr. V și nr. VI, referitoare la aceste două instituții, care nu au fost publicate în Buletinul Oficial nr. 91 din 27 iulie 1970 (N. red.).

** Traducere.

țiilor specializate și spre aderare oricărui membru al Organizației Națiunilor Unite, precum și oricărui alt stat membru al uneia sau mai multor instituții specializate.

ARTICOLUL I

Definiții și cîmp de aplicare

Secțiunea I

În înțelesul prezentei convenții :

- i) Cuvintele „clauze-standard” se referă la dispozițiile articolelor II—IX.
- ii) Cuvintele „instituții specializate” se referă la :
 - a) Organizația Internațională a Muncii ;
 - b) Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură ;
 - c) Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură ;
 - d) Organizația Aviației Civile Internaționale ;
 - e) Fondul Monetar Internațional ;
 - f) Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare ;
 - g) Organizația Mondială a Sănătății ;
 - h) Uniunea Poștală Universală ;
 - i) Uniunea Internațională a Telecomunicațiilor ;
 - j) Orice altă instituție legată de Organizația Națiunilor Unite conform articolelor 57 și 63 ale Cartei.

iii) Cuvîntul „convenție”, în măsura în care se aplică unei instituții specializate determinate, se referă la clauzele standard modificate prin textul final (sau revizuit) al anexei transmise de către acea instituție în conformitate cu secțiunile 36 și 38.

iv) În sensul articolului III, cuvintele „bunuri și activ” cuprind de asemenea bunurile și fondurile administrate de o instituție specializată în exercitarea funcțiilor sale organice.

v) În sensul articolelor V și VII, expresia „reprezentanții membrilor” va fi considerată ca incluzând pe toți reprezentanții, reprezentanții supleanți, consilierii, experții tehnici și secretarii delegațiilor.

vi) În sensul secțiunilor 13, 14, 15 și 25, expresia „reuniuni convocate de o instituție specializată” se referă la reuniunile : 1) adunării sale sau ale organului său executiv (oricare ar fi termenul folosit pentru a le desemna) ; 2) oricărei comisii prevăzute de actul său constitutiv ; 3) oricărei conferințe internaționale convocate de aceasta ; 4) oricărei comisii a unuia dintre organele precedente.

vii) Termenul „director general” desemnează pe funcționarul principal al instituției specializate în cauză, indiferent că are titlul de director general sau orice alt titlu.

Secțiunea 2

Orice stat parte la prezenta convenție va acorda, în ceea ce privește orice instituție specializată cuprinsă în aderarea sa și pentru care prezenta convenție a devenit aplicabilă potrivit secțiunii 37, privilegiile și imunitățile prevăzute de clauzele-standard în condițiile specificate de acestea, sub rezerva oricăror modificări aduse acestor clauze prin dispozițiile textului final (sau revizuit) al anexei referitoare la această instituție, transmisă conform secțiunilor 36 sau 38.

ARTICOLUL II

Personalitate juridică

Secțiunea 3

Instituțiile specializate au personalitate juridică. Ele au capacitatea : a) de a încheia contracte, b) de a dobândi și a dispune de bunuri imobile și mobile și c) de a sta în justiție.

ARTICOLUL III

Bunuri, fonduri și activ

Secțiunea 4

Instituțiile specializate, bunurile și activul lor, oriunde s-ar găsi și oricine le-ar deține, se bucură de imunitate de jurisdicție în măsura în care nu au renunțat în mod expres la această imunitate într-un anumit caz. Se înțelege totuși că renunțarea nu poate fi extinsă la măsuri de executare.

Secțiunea 5

Localurile instituțiilor specializate sînt inviolabile. Bunurile și activul lor, oriunde s-ar afla și oricine le-ar deține, nu pot face obiectul percheziției, rechiziției, confiscării, exproprierii sau a oricărei forme de constrângere executivă, administrativă, judiciară sau legislativă.

Secțiunea 6

Arhivele instituțiilor specializate și, în general, toate documentele care le aparțin sau sînt deținute de ele sînt inviolabile oriunde s-ar afla.

Secțiunea 7

Fără a fi supuse vreunui control, vreunei reglementări sau vreunui moratoriu de ordin financiar :

a) instituțiile specializate pot să dețină fonduri, aur sau devize de orice natură și să aibă conturi în orice monedă ;

b) instituțiile specializate pot transfera în mod liber fondurile, aurul sau devizele lor dintr-o țară în alta sau în interiorul oricărei țări și să convertească orice devize pe care le dețin în orice altă monedă.

Secțiunea 8

În exercitarea drepturilor care îi sînt acordate în conformitate cu secțiunea 7 de mai sus, fiecare instituție specializată va ține seama de orice sesizări care i s-ar face de către guvernul oricărui stat parte la prezenta convenție, în măsura în care va socoti că le poate da curs fără să-și prejudicieze propriile interese.

Secțiunea 9

Instituțiile specializate, activul, veniturile și alte bunuri ale lor sînt scutite :

a) de orice impozit direct ; se înțelege totuși că instituțiile specializate nu vor pretinde să fie scutite de impozitele care în fapt nu sînt mai mari decît simpla remunerare a serviciilor de utilitate publică ;

b) de orice taxă vamală și de orice prohibiții și restricții la import sau export privind obiectele importate sau exportate de instituțiile specializate pentru folosința lor oficială ; se înțelege totuși că obiectele astfel importate, cu scutire de taxe vamale, nu vor fi vîndute pe teritoriul țării în care au fost introduse, afară de cazul în care aceasta s-ar face în condiții acceptate de guvernul acestei țări ;

c) de orice taxă vamală și de orice prohibiții și restricții la import sau export cu privire la publicațiile lor.

Secțiunea 10

Cu toate că instituțiile specializate nu revendică, de regulă, scutirea de taxe de accize și de taxe asupra vînzării cuprinse în prețul bunurilor mobile sau imobile, totuși, atunci cînd ele fac, pentru folosința lor oficială, cumpărături importante al căror preț cuprinde drepturi și taxe de această natură, statele părți la prezenta convenție vor stabili, de fiecare dată cînd va fi posibil, aranjamentele administrative adecvate, în vederea restituirii sau rambursării sumei reprezentînd aceste drepturi și taxe.

ARTICOLUL IV

Inlesnirile comunicațiilor

Secțiunea 11

Fiecare instituție specializată va beneficia, pentru comunicările sale oficiale, pe teritoriul oricărui stat parte la prezenta convenție în ceea ce privește această instituție, de un tratament cel puțin tot atît de favorabil ca tratamentul acordat de guvernul aceluși stat oricărui alt guvern, inclusiv misiunii sale diplomatice, cu privire la priorități, tarife și taxe poștale, cablograme, telegrame, radiotelegrame, telefotografii, comunicări telefonice și alte comunicări, precum și cu privire la tarifele de presă pentru informațiile prin presă și prin radio.

Secțiunea 12

Corespondența oficială și celelalte comunicări oficiale ale instituțiilor specializate nu vor putea fi cenzurate.

Instituțiile specializate vor avea dreptul să folosească coduri cifrate, precum și să expedieze și să primească corespondența lor prin curieri sau valize sigilate, beneficiind de aceleași privilegii și imunități ca și curierii și valizele diplomatice.

Prezenta secțiune nu va putea primi nici o interpretare în sensul interzicerii de a se adopta măsuri de securitate adecvate, care vor fi determinate prin acord între statul parte la prezenta convenție și o instituție specializată.

ARTICOLUL V

Reprezentanții membrilor

Secțiunea 13

Reprezentanții membrilor la reuniunile convocate de o instituție specializată beneficiază, în timpul exercitării funcțiilor lor și în cursul călătoriilor spre destinație sau la întoarcerea de la locul reuniunii, de următoarele privilegii și imunități :

a) imunitate de arestare sau detenție și de sechestrare a bagajelor personale, iar în privința actelor îndeplinite în calitate lor oficială (oral sau în scris), imunitate de orice jurisdicție ;

b) inviolabilitatea tuturor hîrtilor și documentelor ;

c) dreptul de a folosi coduri cifrate și de a primi documente sau corespondență prin curieri sau prin valize sigilate ;

d) scutire pentru ei și soții lor de orice măsuri restrictive referitoare la imigrație, de orice formalități de înregistrare a străinilor și de orice obligații de serviciu național în țările vizitate sau traversate de ei în exercitiul funcțiilor lor ;

e) aceleași înlesniri cu privire la restricțiile monetare sau de schimb ca și cele acordate reprezentanților guvernelor străine în misiune oficială temporară ;

f) aceleași imunități și înlesniri cu privire la bagajele lor personale ca și cele acordate membrilor misiunilor diplomatice cu grad comparabil.

Secțiunea 14

În scopul de a asigura reprezentanților membrilor instituțiilor specializate la reuniunile convocate de ele o libertate deplină a cuvintului și o independență completă în îndeplinirea funcțiilor lor, imunitatea de jurisdicție cu privire la cuvintele, înscrisurile sau actele care emană de la ei în îndeplinirea funcțiilor lor va continua să le fie acordată chiar după expirarea mandatului acestor persoane.

Secțiunea 15

În cazul cînd vreun impozit se aplică în funcție de reședința contribuabilului, perioadele în care reprezentanții membrilor instituțiilor specializate la reuniunile convocate de acestea se vor afla pe teritoriul unuia dintre membri spre a-și exercita funcțiile nu vor fi considerate ca perioade de reședință.

Secțiunea 16

Privilegiile și imunitățile sînt acordate reprezentanților membrilor nu pentru folosul lor personal, ci în scop de a asigura, în deplină independență, exerci-

tarea funcțiilor lor cu privire la instituțiile specializate. În consecință, un membru are nu numai dreptul dar și îndatorirea de a ridica imunitatea reprezentantului său în toate cazurile în care, după părerea sa, imunitatea ar împiedica mersul justiției și când imunitatea poate fi ridicată fără a dăuna scopului pentru care ea a fost acordată.

Secțiunea 17

Dispozițiile secțiunilor 13, 14 și 15 nu sînt opozabile autorităților statului al cărui cetățean este persoana ori pe care ea îl reprezintă sau l-a reprezentat.

ARTICOLUL VI

Funcționarii

Secțiunea 18

Fiecare instituție specializată va determina categoriile de funcționari cărora li se aplică dispozițiile prezentului articol, precum și cele ale articolului VIII. Ea le va comunica guvernelor tuturor statelor părți la prezenta convenție în ceea ce privește instituția respectivă, precum și secretarului general al Organizației Națiunilor Unite. Numele funcționarilor făcînd parte din aceste categorii vor fi comunicate periodic guvernelor sus-menționate.

Secțiunea 19

Funcționarii instituțiilor specializate :

a) vor beneficia de imunitate de jurisdicție pentru actele îndeplinite de ei în calitate oficială (oral sau în scris) ;

b) vor beneficia, în ceea ce privește salariile și cîștigurile care li se plătesc de instituțiile specializate, de

aceleași scutiri de impozite ca și cele de care beneficiază funcționarii Organizației Națiunilor Unite, și în aceleași condiții ;

c) nu vor fi supuși nici ei, nici soții și alți membri de familie aflați în sarcina lor, măsurilor restrictive referitoare la imigrare și formalităților de înregistrare a străinilor ;

d) vor beneficia, cu privire la înlesnirile de schimb, de aceleași privilegii ca și membrii misiunilor diplomatice cu grad comparabil ;

e) vor beneficia în perioade de criză internațională, atît ei cît și soții lor și alți membri de familie aflați în sarcina lor, de aceleași înlesniri de repatriere ca și membrii misiunilor diplomatice cu grad comparabil ;

f) vor beneficia de dreptul de a importa, cu scutire de taxe vamale, mobilierul și efectele lor cu ocazia primei intrări în funcție în țara respectivă.

Secțiunea 20

Funcționarii instituțiilor specializate vor fi scutiți de orice obligații în legătură cu serviciul național. Totuși, cu privire la statele ai căror cetățeni sînt, această scutire va fi limitată la acei dintre funcționarii instituțiilor specializate care, ținînd seama de funcțiile lor, vor fi anume desemnați pe o listă întocmită de directorul general al instituției specializate și aprobată de statul ai căror cetățeni sînt.

În cazul cînd alți funcționari ai instituțiilor specializate ar fi chemați la serviciul național, statul interesat va acorda, la cererea instituției specializate, amînările care ar putea fi necesare spre a evita întreruperea unui serviciu esențial.

Secțiunea 21

În afară de privilegiile și imunitățile prevăzute la secțiunile 19 și 20, directorul general al fiecărei instituții specializate, precum și orice funcționar care acționează în numele lui cît timp acesta lipsește, va beneficia, atît în privința sa cît și a soțului și copiilor săi minori, de privilegiile, imunitățile, scutirile și înlesnirile acordate, conform dreptului internațional, trimișilor diplomatici.

Secțiunea 22

Privilegiile și imunitățile sînt acordate funcționarilor exclusiv în interesul instituțiilor specializate și nu pentru beneficiul lor personal. Fiecare instituție specializată va putea și va trebui să ridice imunitatea acordată unui funcționar în toate cazurile în care, după părerea ei, această imunitate ar împiedica mersul justiției și cînd imunitatea poate fi ridicată fără a prejudicia interesele instituției specializate.

Secțiunea 23

Fiecare instituție specializată va colabora în permanență cu autoritățile competente ale statelor membre spre a facilita buna administrare a justiției, a asigura respectarea regulamentelor de poliție și a evita orice abuz la care ar putea da naștere privilegiile, imunitățile și înlesnirile enumerate în prezentul articol.

ARTICOLUL VII

Abuzul de privilegii

Secțiunea 24

În cazul în care un stat parte la prezenta convenție consideră că s-a produs un abuz de privilegiu sau de

imunitate acordate prin prezenta convenție, între acest stat și instituția specializată interesată vor avea loc consultări pentru a stabili dacă un astfel de abuz s-a produs și, în caz afirmativ, pentru a încerca să prevină repetarea lui. Dacă asemenea consultări nu duc la un rezultat satisfăcător pentru stat și instituția specializată interesată, problema de a ști dacă s-a produs un abuz al unui privilegiu sau al unei imunități va fi supusă Curții Internaționale de Justiție, în conformitate cu secțiunea 32. În cazul în care Curtea Internațională de Justiție constată că un asemenea abuz s-a produs, statul parte la prezenta convenție afectat prin acest abuz va avea — după ce notifică aceasta instituției specializate interesate — dreptul să înceteze să acorde în raporturile sale cu această instituție beneficiul privilegiului sau imunității de care s-a abuzat.

Secțiunea 25

1. Reprezentanții membrilor la reuniunile convocate de instituțiile specializate, precum și funcționarii vizați la secțiunea 18, nu vor fi constrînși de autoritățile teritoriale, în timpul exercitării funcțiilor lor și în cursul călătoriilor lor spre destinație sau la întoarcerea de la locul reuniunii, să părăsească țara în care își exercită funcțiile, pe motivul unor activități exercitate de ei în calitatea lor oficială. Totuși, dacă o asemenea persoană ar abuza de privilegiul de reședință exercitînd în această țară activități fără legătură cu funcțiile sale oficiale, ea va putea fi constrînsă să părăsească țara de către guvernul acesteia, sub rezerva dispozițiilor următoare :

2. I) Reprezentanții membrilor sau persoanele care beneficiază de imunitate diplomatică potrivit secțiunii 21 nu vor fi constrinși să părăsească țara decît în conformitate cu procedura diplomatică aplicabilă trimișilor diplomatici acreditați în această țară.

II) În cazul unui funcționar căruia nu-i este aplicabilă secțiunea 21, nici o hotărîre de expulzare nu va fi luată fără aprobarea ministrului afacerilor externe al țării în cauză, aprobare care nu va fi dată decît după consultarea cu directorul general al instituției specializate interesate; dacă se va porni o procedură de expulzare împotriva unui funcționar, directorul general al instituției specializate va avea dreptul să intervină în această procedură în favoarea persoanei împotriva căreia aceasta a fost pornită.

ARTICOLUL VIII

Legitimații de liberă trecere

Secțiunea 26

Funcționarii instituțiilor specializate vor avea dreptul să folosească legitimațiile de liberă trecere ale Națiunilor Unite, potrivit unor aranjamente administrative care vor fi negociate între secretarul general al Organizației Națiunilor Unite și autoritățile competente ale instituțiilor specializate, cărora le vor fi delegate împuternicirile speciale de a elibera legitimațiile de liberă trecere. Secretarul general al Organizației Națiunilor Unite va notifica fiecărui stat parte la prezenta convenție aranjamentele administrative care vor fi încheiate.

Secțiunea 27

Legitimațiile de liberă trecere ale Națiunilor Unite, eliberate funcționarilor instituțiilor specializate, vor fi recunoscute și acceptate ca document valabil de călătorie de către statele părți la prezenta Convenție.

Secțiunea 28

Cererile de vize (atunci cînd vizele sînt necesare) emanînd de la funcționarii instituțiilor specializate, titulari de legitimații de liberă trecere ale Națiunilor Unite și însoțite de un certificat atestînd că acești funcționari călătoresc în interesul unei instituții specializate, vor trebui examinate în cel mai scurt timp posibil. De asemenea, titularilor acestor legitimații de liberă trecere li se vor acorda înlesniri de călătorie rapidă.

Secțiunea 29

Înlesniri asemănătoare celor menționate la secțiunea 28 vor fi acordate experților și altor persoane care, fără a avea o legitimație de liberă trecere a Națiunilor Unite, vor poseda un certificat atestînd că ele călătoresc în interesul unei instituții specializate.

Secțiunea 30

Directorii generali ai instituțiilor specializate, directorii generali adjuncți, directorii de departament și alți funcționari avînd rang cel puțin egal cu cel de director de departament al instituțiilor specializate, călătorind în interesul instituțiilor specializate și care posedă o legitimație de liberă trecere a Națiunilor

Unite, vor beneficia de aceleași înlesniri de călătorie ca și membrii misiunilor diplomatice cu grad comparabil.

ARTICOLUL IX

Reglementarea diferendelor

Secțiunea 31

Fiecare instituție specializată va trebui să prevadă moduri de reglementare adecvate pentru :

a) diferendele în materie de contracte sau alte diferende de drept privat în care instituția specializată ar fi parte ;

b) diferendele în care ar fi implicat un funcționar al unei instituții specializate care din cauza situației sale oficiale beneficiază de imunitate, dacă această imunitate nu a fost ridicată conform dispozițiilor secțiunii 22.

Secțiunea 32

Orice contestație privind interpretarea sau aplicarea prezentei convenții va fi supusă Curții Internaționale de Justiție, cu excepția situației în care, într-un caz anumit, părțile se înțeleg să recurgă la un alt mod de reglementare. Dacă va apărea un diferend între una dintre instituțiile specializate de o parte și un stat membru de altă parte, în conformitate cu articolul 96 al Cartei și cu articolul 65 al Statutului Curții, precum și cu dispozițiile corespunzătoare din acordurile încheiate între Națiunile Unite și instituția specializată interesată, se va cere un aviz consultativ asupra oricărei probleme de drept care se ridică.

Avizul Curții va fi acceptat de părți ca decisiv.

ARTICOLUL X

Anexe și aplicarea Convenției la fiecare instituție specializată

Secțiunea 33

Clauzele-standard se vor aplica fiecărei instituții specializate, sub rezerva oricărei modificări rezultând din textul final (sau revizuit) al anexei privind această instituție, astfel cum se prevede în secțiunile 36 și 38.

Secțiunea 34

Dispozițiile convenției trebuie interpretate în privința fiecărei instituții specializate ținându-se seama de atribuțiile care-i sînt date prin actul său organic.

Secțiunea 35

Proiectele anexelor 1—9 constituie recomandări făcute instituțiilor specializate nominal desemnate în anexe. În cazul unei instituții specializate care nu este desemnată în secțiunea 1, secretarul general al Organizației Națiunilor Unite va trimite acestei instituții un proiect de anexă recomandat de Consiliul economic și social.

Secțiunea 36

Textul final al fiecărei anexe va fi cel aprobat de instituția specializată interesată, în conformitate cu procedura sa constituțională. Fiecare instituție specializată va transmite secretarului general al Organizației Națiunilor Unite o copie a anexei aprobate de ea, care va înlocui proiectul menționat la secțiunea 35.

Secțiunea 37

Prezenta convenție va deveni aplicabilă unei instituții specializate atunci când aceasta va transmite secretarului general al Organizației Națiunilor Unite textul final al anexei care o privește și îi va notifica acceptarea clauzelor-standard modificate prin anexă și angajamentul său de a pune în aplicare secțiunile 8, 18, 22, 23, 24, 31, 32, 42 și 45 (sub rezerva oricăror modificări ale secțiunii 32 care ar putea fi necesare pentru ca textul final al anexei să fie conform actului organic al instituției), precum și orice dispoziții din anexă care impun obligații instituției. Secretarul general va comunica tuturor membrilor Organizației Națiunilor Unite, precum și oricăror altor state membre ale instituțiilor specializate, copii certificate conforme ale tuturor anexelor transmise lui potrivit prezentei secțiuni, precum și ale anexelor revizuite, transmise potrivit secțiunii 38.

Secțiunea 38

Dacă o instituție specializată, după transmiterea textului final al unei anexi în conformitate cu secțiunea 36, adoptă potrivit procedurii sale constituționale unele amendamente la această anexă, ea va transmite textul revizuit al anexei secretarului general al Organizației Națiunilor Unite.

Secțiunea 39

Dispozițiile prezentei convenții nu aduc nici o limitare și nu prejudiciază cu nimic privilegiile și imunitățile care au fost sau vor putea fi acordate de un stat unei instituții specializate în legătură cu stabilirea sediului său sau a birourilor sale regionale pe

teritoriul acestui stat. Prezenta convenție nu va putea fi interpretată în sensul că ar interzice încheierea între un stat parte și o instituție specializată a unor acorduri adiționale în scopul adaptării dispozițiilor prezentei convenții, al extinderii sau al limitării privilegiilor și imunităților pe care ea le acordă.

Secțiunea 40

Se înțelege că clauzele-standard modificate prin textul final al unei anexi transmise de o instituție specializată secretarului general al Organizației Națiunilor Unite potrivit secțiunii 36 (sau al unei anexi revizuite, transmisă în conformitate cu secțiunea 38) vor trebui să fie în concordanță cu dispozițiile actului organic al instituției în vigoare în acel moment și că, dacă este necesar a se aduce în acest scop un amendament acestui act, un asemenea amendament va trebui să intre în vigoare conform procedurii constituționale a instituției înainte de transmiterea textului final (sau revizuit) al anexei.

Nici o dispoziție a actului organic al unei instituții specializate, nici un drept sau obligație pe care această instituție le poate avea, dobîndi sau asuma în alt mod, nu vor putea fi abrogate ca efect al acestei convenții, care nu va putea nici să aducă vreo derogare de la acest act organic.

ARTICOLUL XI

Dispoziții finale

Secțiunea 41

Aderarea la prezenta convenție de către un membru al Organizației Națiunilor Unite și (sub rezerva secțiunii 42) de către oricare stat membru al unei insti-

tuții specializate se va face prin depunerea la secretarul general al Organizației Națiunilor Unite a unui instrument de aderare, care își va produce efectul la data depunerii sale.

Secțiunea 42

Fiecare instituție specializată interesată va comunica textul prezentei convenții și al anexelor care o privesc aceloră dintre membrii săi care nu sînt membri ai Organizației Națiunilor Unite; ea îi va invita să adere la convenție în ceea ce o privește prin depunerea la secretarul general al Organizației Națiunilor Unite sau la directorul general al instituției menționate a instrumentului de aderare cerut.

Secțiunea 43

Oricare stat parte la prezenta convenție va desemna în instrumentul său de aderare instituția specializată sau instituțiile specializate căreia sau cărora se obligă să le aplice dispozițiile prezentei convenții. Oricare stat parte la prezenta convenție va putea, printr-o notificare scrisă adresată ulterior secretarului general al Organizației Națiunilor Unite, să se oblige a aplica dispozițiile prezentei convenții și altei sau altor instituții specializate. Această notificare își va produce efectul la data primirii ei de către secretarul general.

Secțiunea 44

Prezenta convenție va intra în vigoare între fiecare stat parte la această convenție și oricare instituție specializată atunci cînd ea devine aplicabilă acestei instituții în conformitate cu secțiunea 37 și cînd statul parte își ia angajamentul de a aplica acestei instituții

dispozițiile prezentei convenții în conformitate cu secțiunea 43.

Secțiunea 45

Secretarul general al Organizației Națiunilor Unite va informa toate statele membre ale Organizației Națiunilor Unite, precum și toate statele membre ale instituțiilor specializate și pe directorii generali ai instituțiilor specializate, despre depunerea fiecărui instrument de aderare primit în conformitate cu secțiunea 41 și a oricăror notificări ulterioare primite în conformitate cu secțiunea 43. Directorul general al fiecărei instituții specializate va informa pe secretarul general al Organizației Națiunilor Unite și membrii instituției interesate despre depunerea la el a oricărui instrument de aderare în conformitate cu secțiunea 42.

Secțiunea 46

Se înțelege că atunci cînd un instrument de aderare sau o notificare ulterioară sînt depuse în numele unui stat oarecare, acesta trebuie să fie în măsură să aplice în baza propriului său drept, dispozițiile prezentei convenții astfel cum au fost modificate prin textele finale ale tuturor anexelor relative la instituțiile vizate prin aderările sau notificările sus-menționate.

Secțiunea 47

1. Sub rezerva dispozițiilor paragrafelor 2 și 3 ale acestei secțiuni, oricare stat parte la prezenta convenție se obligă să aplice această convenție fiecăreia dintre instituțiile specializate menționate de acest stat în instrumentul său de aderare sau într-o notificare ulterioară, pînă în momentul cînd o convenție sau o

anexă revizuită devine aplicabilă acestei instituții și acest stat acceptă convenția sau anexa revizuită. În cazul unei anexe revizuite, acceptarea statelor se va face printr-o notificare adresată secretarului general al Organizației Națiunilor Unite, care își va produce efectul în ziua primirii ei de către secretarul general.

2. Totuși, oricare stat parte la prezenta convenție, care nu este sau a încetat de a fi membru al unei instituții specializate, poate adresa o notificare scrisă secretarului general al Organizației Națiunilor Unite și directorului general al instituției interesate pentru a-i informa că înțelege să înceteze a acorda acestei instituții beneficiul prezentei convenții cu începere de la o dată determinată, care nu va putea fi mai devreme de trei luni de la data primirii acestei notificări.

3. Oricare stat parte la prezenta convenție poate refuza să acorde beneficiul acestei convenții unei instituții specializate care încetează de a fi în legătură cu Organizația Națiunilor Unite.

4. Secretarul general al Organizației Națiunilor Unite va informa toate statele membre părți la prezenta convenție despre orice notificare ce îi va fi transmisă potrivit dispozițiilor prezentei secțiuni.

Secțiunea 48

La cererea unei treimi a statelor părți la prezenta convenție, secretarul general al Națiunilor Unite va convoca o conferință în vederea revizuirii convenției.

Secțiunea 49

Secretarul general va trimite o copie de pe prezenta convenție fiecărei instituții specializate și guvernului fiecărui membru al Organizației Națiunilor Unite.

ORGANIZAȚIA INTERNAȚIONALĂ A MUNCII

Clauzele-standard se vor aplica Organizației Internaționale a Muncii sub rezerva dispozițiilor următoare :

1. Membrii și membrii adjuncți ai celor care angajează și ai lucrătorilor din Consiliul de administrație al Organizației Internaționale a Muncii, precum și supleanții lor, vor beneficia de dispozițiile articolului V (exceptând cele ale paragrafului c din secțiunea 13) și ale secțiunii 25, alineatele 1 și 2 (I) din articolul VII, cu excepția că orice ridicare a imunității unei asemenea persoane, potrivit secțiunii 16, va fi pronunțată de consiliu.

2. Beneficiul privilegiilor, imunităților, scutirilor și avantajelor, menționat în secțiunea 21 a clauzelor-standard va fi de asemenea acordat oricărui director general adjunct și oricărui subdirector general al Biroului Internațional al Muncii.

3. i) Experții (alții decât funcționarii menționați la articolul VI), atunci când vor exercita funcții pe lângă comisiile Organizației sau când vor îndeplini misiuni pentru aceasta, vor beneficia de privilegiile și imunitățile de mai jos, în măsura în care le vor fi necesare pentru exercitarea efectivă a funcțiilor lor, inclusiv în timpul călătoriilor efectuate cu ocazia exercitării

funcțiilor lor pe lângă aceste comisii sau în cursul acestor misiuni :

a) imunitate de arestare sau de sechestrare a bagajelor personale ;

b) imunitate de orice urmărire judiciară în ceea ce privește actele îndeplinite de ei în exercitarea funcțiilor lor oficiale (oral sau în scris) ; persoanele interesate vor continua să beneficieze de această imunitate chiar dacă nu ar mai exercita vreo funcție pe lângă comisiile Organizației sau dacă nu ar mai fi însărcinate cu vreo misiune pentru aceasta ;

c) aceleași înlesniri cu privire la reglementările monetare și de schimb și cu privire la bagajele personale, ca și cele acordate funcționarilor guvernelor străine aflați în misiune oficială temporară ;

d) inviolabilitatea tuturor hîrtilor și documentelor lor referitoare la lucrările pe care le efectuează pentru Organizație.

ii) Principiul enunțat în ultima frază a secțiunii 12 a clauzelor-standard va fi aplicabil în ceea ce privește dispozițiile alineatului d al paragrafului 3 de mai sus.

iii) Privilegiile și imunitățile sînt acordate experților în interesul Organizației și nu în vederea avantajului lor personal. Organizația va putea și va trebui să ridice imunitatea acordată unui expert în toate cazurile în care ea va socoti că această imunitate ar împiedica mersul justiției și poate fi ridicată fără a dauna intereselor Organizației.

ORGANIZAȚIA NAȚIUNILOR UNITE PENTRU ALIMENTAȚIE ȘI AGRICULTURĂ

În aplicarea lor în ceea ce privește Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (desemnată mai jos prin termenul „Organizația”), clauzele-standard vor fi valabile sub rezerva dispozițiilor următoare :

1. Articolul V și secțiunea 25, alineatele 1 și 2 (I) din articolul VII se vor aplica președintelui Consiliului Organizației și reprezentanților membrilor asociați, sub rezerva că orice ridicare a imunității președintelui, conform secțiunii 16, va fi efectuată de Consiliul Organizației.

2. (i) Experții (alții decît funcționarii la care se referă articolul VI) care lucrează în comitetele Organizației sau sînt însărcinați cu misiuni ale acesteia vor beneficia de privilegiile și imunitățile de mai jos, în măsura în care le vor fi necesare pentru a-și îndeplini în mod efectiv funcțiile lor, inclusiv pe timpul deplasărilor în interesul acestor comitete sau misiuni :

a) imunitate de arestare sau de sechestrare a bagajelor personale ;

b) imunitate de orice acțiune în justiție în ceea ce privește declarațiile lor orale sau scrise sau

* Al doilea text revizuit al Anexei II. Adoptat de Conferința Organizației Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură la cea de a XIII-a sesiune.
Transmis secretarului general al O.N.U. la 28 decembrie 1965, înregistrat din oficiu la 3 martie 1966.

actele îndeplinite în exercitarea funcțiilor lor oficiale, această imunitate continuând să fie aplicată chiar dacă persoana interesată nu mai lucrează în comitetele Organizației sau nu mai este însărcinată de ea cu misiuni ;

c) vor fi acordate, în ceea ce privește restricțiile în materie de schimb și în ceea ce privește bagajele lor personale, aceleași scutiri ca și cele de care beneficiază reprezentanții oficiali ai guvernelor străine aflați în misiune temporară cu caracter oficial ;

d) inviolabilitatea hirtiiilor și documentelor lor referitoare la lucrările pe care le îndeplinesc pentru Organizație și în vederea comunicării cu Organizația, dreptul de a folosi coduri cifrate și de a primi documente sau corespondență prin curieri sau valize diplomatice.

ii) Referitor la alineatul d din paragraful 2 (i) de mai sus, se va aplica principiul enunțat în ultima frază a secțiunii 12 a clauzelor-standard.

iii) Privilegiile și imunitățile sînt acordate experților pentru a servi interesele Organizației și nu pentru a servi interesele personale ale beneficiarului. Organizația va avea dreptul și chiar obligația de a renunța la imunitatea oricărui expert dacă, după părerea Organizației, această imunitate ar împiedica mersul justiției și dacă această renunțare nu ar dăuna intereselor Organizației.

3. Directorului general adjunct, precum și subdirectorilor generali ai Organizației, le vor fi acordate privilegiile, imunitățile, scutirile și înlesnirile menționate la secțiunea 21 a clauzelor-standard.

ORGANIZAȚIA AVIAȚIEI CIVILE INTERNAȚIONALE

Clauzele-standard se vor aplica Organizației Aviației Civile Internaționale (desemnată mai jos prin termenul „Organizația”) sub rezerva dispozițiilor următoare :

1. Beneficiul privilegiilor, imunităților, scutirilor și avantajelor menționate în secțiunea 21 a clauzelor-standard va fi de asemenea acordat președintelui Consiliului Organizației.

2. (i) Experții (alții decît funcționarii menționați la articolul VI), atunci cînd vor exercita funcții pe lângă comisiile Organizației sau cînd vor îndeplini misiuni pentru aceasta, vor beneficia de privilegiile și de imunitățile de mai jos, în măsura în care le vor fi necesare pentru exercitarea efectivă a funcțiilor lor, inclusiv în timpul călătoriilor efectuate cu ocazia exercitării funcțiilor lor pe lângă aceste comisii sau în cursul acestor misiuni :

a) imunitate de arestare sau de sechestrare a bagajelor personale ;

b) imunitate de orice urmărire judiciară în ceea ce privește actele îndeplinite de ei în exercitarea funcțiilor lor oficiale (oral sau în scris) ; persoanele interesate vor continua să beneficieze de această imunitate, chiar dacă nu ar mai exercita vreo funcție pe lângă comisiile Organizației sau dacă nu ar mai fi însărcinate cu vreo misiune pentru aceasta ;

c) aceleași înlesniri cu privire la reglementările monetare și de schimb și cu privire la bagajele personale, ca și cele care sînt acordate funcționarilor guvernelor străine aflați în misiune oficială temporară ;

d) inviolabilitatea tuturor hîrtilor și documentelor lor referitoare la lucrările pe care le efectuează pentru Organizație.

ii) Principiul enunțat în ultima frază a secțiunii 12 a clauzelor-standard va fi aplicabil în ceea ce privește dispozițiile alineatului d al paragrafului 2 de mai sus.

iii) Privilegiile și imunitățile sînt acordate experților în interesul Organizației și nu în vederea avantajului lor personal. Organizația va putea și va trebui să ridice imunitatea acordată unui expert în toate cazurile în care ea va socoti că această imunitate ar împiedica mersul justiției și că poate fi ridicată fără a dăuna intereselor Organizației.

ANEXA IV

ORGANIZAȚIA NAȚIUNILOR UNITE PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

Clauzele-standard se vor aplica Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (desemnată mai jos prin termenul „Organizația”), sub rezerva dispozițiilor următoare :

1. Președintele Conferinței și membrii Consiliului de administrație al Organizației, supleanții și consilierii lor vor beneficia de dispozițiile articolului V și ale secțiunii 25, paragraful 2 (I) din articolul VII, cu

excepția că orice ridicare a imunității, în ceea ce li privește, potrivit secțiunii 16, va fi pronunțată de Consiliul de administrație.

2. Directorul general adjunct al Organizației, soțul (soția) și copiii săi minori vor beneficia de asemenea de privilegiile, imunitățile, scutirile și înlesnirile acordate trimișilor diplomatici conform dreptului internațional și pe care articolul VI, secțiunea 21 din convenție le garantează directorului fiecărei instituții specializate.

3. (i) Experții (alții decît funcționarii menționați la articolul VI), atunci cînd vor exercita funcții pe lîngă comisiile Organizației sau cînd vor îndeplini misiuni pentru aceasta, vor beneficia de privilegiile și imunitățile de mai jos, în măsura în care le vor fi necesare pentru exercitarea efectivă a funcțiilor lor, inclusiv în timpul călătoriilor efectuate cu ocazia exercitării funcțiilor lor pe lîngă aceste comisii sau în cursul acestor misiuni :

a) imunitate de arestare sau de sechestrare a bagajelor personale ;

b) imunitate de orice urmărire judiciară în ceea ce privește actele săvîrșite de ei în exercitarea funcțiilor lor oficiale (oral sau în scris) ; persoanele interesate vor continua să beneficieze de această imunitate chiar dacă nu ar mai exercita vreo funcție pe lîngă comisiile Organizației sau dacă nu ar mai fi însărcinate cu vreo misiune pentru aceasta din urmă ;

c) aceleași înlesniri cu privire la reglementările monetare și de schimb și cu privire la bagajele personale, ca și cele care sînt acordate funcționarilor guvernelor străine aflați în misiune oficială temporară.

ii) Privilegiile și imunitățile sint acordate experților în interesul Organizației și nu în vederea avantajului lor personal. Organizația va putea și va trebui să ridice imunitatea acordată unui expert în toate cazurile în care ea va socoti că această imunitate ar împiedica mersul justiției și că poate fi ridicată fără a dăuna intereselor Organizației.

ANEXA V

FONDUL MONETAR INTERNAȚIONAL

Convenția (inclusiv prezenta anexă) se va aplica Fondului Monetar Internațional (desemnat mai jos prin expresia „Fondul”), sub rezerva dispozițiilor următoare :

1. Secțiunea 32 a clauzelor tip nu se va aplica decât contestațiilor privind interpretarea sau aplicarea dispozițiilor referitoare la privilegiile și imunitățile de care Fondul beneficiază în temeiul exclusiv al prezentei Convenții și care nu fac parte din cele pe care acesta le poate pretinde în baza actului său constitutiv sau a oricărei alte dispoziții.

2. Dispozițiile Convenției (inclusiv cele din prezenta anexă) nu aduc vreo modificare sau amendament și nici nu necesită modificarea sau amendarea actului constitutiv al Fondului, nu afectează și nu limitează nici unul din drepturile, imunitățile, privilegiile sau scutirile acordate Fondului sau unuia dintre membrii săi, guvernatori, administratori, supleanți, funcționari în posturi de conducere sau angajați, prin actul constitutiv al Fondului sau printr-un statut, o lege ori un

regulament al oricărui membru al Fondului sau al unei diviziuni politice a acestui membru, sau prin orice altă dispoziție.

ANEXA VI

BANCA INTERNAȚIONALĂ PENTRU RECONSTRUCȚIE ȘI DEZVOLTARE

Convenția (inclusiv prezenta anexă) se va aplica Băncii Internaționale pentru Reconstrucție și Dezvoltare (desemnată mai jos prin expresia „Banca”), sub rezerva dispozițiilor următoare :

1. Următorul text va înlocui textul secțiunii 4 : „Banca nu poate fi urmărită decât în fața unui tribunal avînd jurisdicție asupra teritoriilor unui stat membru în care Banca are o sucursală, în care ea a numit un agent în vederea acceptării somațiilor sau avizelor de somații sau unde a emis sau garantat valori mobiliare. Nici o urmărire nu va putea fi pornită de către statele membre sau de persoane reprezentînd aceste state membre, sau împuternicite de ele cu drepturi de a reclama. Bunurile și activele Băncii, ori în ce loc s-ar afla și oricine le-ar deține, nu vor fi supuse nici unei forme de sechestrare, opoziție sau executare atît timp cît nu a fost pronunțată împotriva Băncii o hotărîre definitivă”.

2. Secțiunea 32 a clauzelor tip nu se va aplica decât contestațiilor asupra interpretării sau aplicării dispozițiilor referitoare la privilegiile și imunitățile de care Banca beneficiază exclusiv în temeiul prezentei

Convenții și care nu fac parte din cele pe care aceasta le poate pretinde în baza actului său constitutiv sau a oricărei alte dispoziții.

3. Dispozițiile Convenției (inclusiv cele din prezenta anexă) nu aduc vreo modificare sau vreun amendament și nici nu necesită modificarea sau amendarea actului constitutiv al Băncii, nu afectează și nu limitează nici unul din drepturile, imunitățile, privilegiile sau scutirile acordate Băncii sau unuia din membrii săi, guvernatori, administratori, supleanți, funcționari în posturi de conducere sau angajați, prin actul constitutiv al Băncii sau printr-un statut, o lege ori un regulament al oricărui membru al Băncii sau al unei diviziuni politice a acestui membru, sau prin orice altă dispoziție.

ANEXA VII
revizuită *

ORGANIZAȚIA MONDIALĂ A SĂNĂTĂȚII

Clauzele-standard se vor aplica Organizației Mondiale a Sănătății (desemnată mai jos prin termenul „Organizația”) sub rezerva dispozițiilor următoare :

1. Persoanele desemnate pentru a face parte din Consiliul executiv al Organizației, supleanții și consilierii lor vor beneficia de dispozițiile articolului V și

* Adoptată de cea de-a XI-a Adunare Mondială a Sănătății, text transmis secretarului general al O.N.U. la 25 iulie 1958. Înregistrată din oficiu la 27 octombrie 1958.

ale secțiunii 25, paragrafele 1 și 2 (I) din articolul VII, cu excepția că orice ridicare a imunității în ceea ce îi privește, potrivit secțiunii 16, va fi pronunțată de Consiliu.

2. (i) Experții (alții decât funcționarii menționați în articolul VI) vor beneficia de privilegiile și de imunitățile de mai jos, atunci când vor exercita funcții pe lângă comisii ale Organizației sau când vor îndeplini misiuni pentru aceasta din urmă, în măsura în care aceste privilegii și imunități le vor fi necesare pentru exercitarea efectivă a funcțiilor lor, inclusiv în timpul călătoriilor efectuate cu ocazia exercitării funcțiilor lor pe lângă aceste comisii sau în cursul acestor misiuni :

a) imunitate de arestare sau de sechestrare a bagajelor personale ;

b) imunitate de orice urmărire judiciară în ceea ce privește actele îndeplinite de ei în exercitarea funcțiilor lor oficiale (oral sau în scris) ; persoanele interesate vor continua să beneficieze de această imunitate chiar atunci când nu ar mai exercita funcții pe lângă comisiile Organizației sau când nu ar mai fi însărcinate cu misiuni pentru aceasta din urmă ;

c) aceleași înlesniri, în ceea ce privește restricțiile monetare și de schimb și în ceea ce privește bagajele personale, ca și cele acordate funcționarilor guvernelor străine aflați în misiune oficială temporară ;

d) inviolabilitatea oricăror hîrtii și documente ;

e) dreptul de a folosi coduri cifrate și de a primi documente și corespondență prin curier sau prin

valize sigilate, în ceea ce privește comunicările lor cu Organizația.

ii) Beneficiul privilegiilor și imunităților menționate la alineatele b și e de mai sus este acordat, în exercitarea funcțiilor lor, persoanelor care fac parte din grupurile consultative de experți ale Organizației.

iii) Privilegiile și imunitățile sînt acordate experților în interesul Organizației și nu în vederea avantajului lor personal. Organizația va putea și va trebui să ridice imunitatea acordată unui expert în toate cazurile în care ea va considera că această imunitate ar împiedica mersul justiției și că ea poate fi ridicată fără a dăuna intereselor Organizației.

3. Dispozițiile articolului V și ale secțiunii 25, paragrafele 1 și 2 (I) din articolul VII se extind asupra reprezentanților membrilor asociați care participă la lucrările Organizației, conform articolelor 8 și 47 ale Constituției.

4. Beneficiul privilegiilor, imunităților, scutirilor și înlesnirilor menționate la secțiunea 21 a clauzelor-standard este, de asemenea, acordat oricărui director general adjunct, subdirector general și director regional al Organizației.

ANEXA VIII

UNIUNEA POȘTALĂ UNIVERSALĂ

Clauzele-standard se vor aplica fără modificări.

UNIUNEA INTERNAȚIONALĂ A TELECOMUNICAȚIILOR

Clauzele-standard vor fi aplicate fără modificări, cu excepția că Uniunea Internațională a Telecomunicațiilor nu va cere pentru ea însăși să beneficieze de tratamentul privilegiat prevăzut în secțiunea 11 a articolului IV pentru „Înlesnirile comunicațiilor”.

ANEXA XI **

ORGANIZAȚIA METEOROLOGICĂ MONDIALĂ

Clauzele-standard se vor aplica fără modificări.

* Adoptat la cea de-a V-a sesiune, septembrie-octombrie 1950, a Consiliului de administrație al Uniunii Internaționale a Telecomunicațiilor.

Inregistrat la 16 ianuarie 1951.

** Text final al Anexei XI. Adoptat de primul Congres al Organizației Meteorologice Mondiale ținut la Paris în martie-aprilie 1951.

Inregistrat la 29 decembrie 1951.

ORGANIZAȚIA INTERGUVERNAMENTALĂ CONSULTATIVĂ A NAVIGAȚIEI MARITIME

1. Secretarul general al Organizației, secretarul general adjunct și secretarul Comitetului securității maritime vor beneficia de privilegiile, imunitățile, scutirile și înlesnirile menționate în secțiunea 21 a articolului VI al clauzelor-standard, sub rezerva că dispozițiile prezentului paragraf nu vor obliga statul membru pe teritoriul căruia se află sediul Organizației să aplice naționalilor săi secțiunea 21 a articolului VI al clauzelor-standard.

2. a) Expertii (alții decît funcționarii vizați în articolul VI), atunci cînd vor exercita funcții pe lîngă comisiile Organizației sau cînd vor îndeplini misiuni pentru aceasta din urmă, vor beneficia de privilegiile și imunitățile de mai jos, în măsura în care le vor fi necesare pentru exercitarea efectivă a funcțiilor lor, inclusiv în timpul călătoriilor efectuate cu ocazia exercitării funcțiilor lor pe lîngă aceste comisii sau în cursul acestor misiuni :

i) imunitate de arestare sau de sechestrare a bagajelor personale ;

ii) imunitate de orice urmărire judecătorească în ceea ce privește actele îndeplinite de ei în exercitarea funcțiilor lor oficiale (oral sau în

scris) ; persoanele interesate vor continua să beneficieze de această imunitate chiar dacă nu ar mai exercita funcții pe lîngă comisiile Organizației sau nu ar mai fi însărcinate cu vreo misiune pentru aceasta ;

iii) aceleași facilități în ceea ce privește reglementările monetare și de schimb și în ceea ce privește bagajele lor personale ca și cele acordate funcționarilor guvernelor străine aflați în misiune oficială temporară ;

iv) inviolabilitatea tuturor hirtiiilor și documentelor lor referitoare la lucrările pe care le efectuează pentru Organizație ;

v) dreptul de a folosi coduri cifrate și de a primi documente și corespondență prin curieri sau prin valize sigilate, în ceea ce privește comunicările lor cu Organizația Interguvernamentală Consultativă a Navigației Maritime.

(Principiul enunțat în ultima frază a secțiunii 12 a clauzelor-standard va fi aplicabil dispozițiilor prevăzute mai sus la punctele iv și v).

b) Privilegiile și imunitățile sînt acordate experților în interesul Organizației și nu în vederea avantajului lor personal. Organizația va putea și va trebui să ridice imunitatea acordată unui expert în toate cazurile cînd ea va considera că această imunitate ar împiedica mersul justiției și că poate fi ridicată fără a dăuna intereselor Organizației.

* Text adoptat de Consiliul Organizației Interguvernamentale Consultative a Navigației Maritime la 16 mai 1968, înregistrat la 9 iulie 1968.

DECRETUL nr. 344/1970

pentru acceptarea Acordului asupra privilegiilor și imunităților Agenției Internaționale pentru Energia Atomică, aprobat de Consiliul guvernatorilor Agenției la 1 iulie 1959.

EXPUNERE DE MOTIVE

În Statutul Agenției Internaționale pentru Energia Atomică (A.I.E.A.), la care țara noastră este parte, se prevede că agenția se bucură pe teritoriul fiecărui stat membru de capacitatea juridică și de privilegiile și imunitățile care îi sînt necesare în exercitarea funcțiilor sale. Se arată, de asemenea, că delegații membrilor agenției, precum și supleanții și consilierii acestora, directorul general și personalul agenției se bucură de privilegiile și imunitățile care le sînt necesare pentru a-și exercita funcțiile în cadrul agenției.

Capacitatea juridică, privilegiile și imunitățile sus-arătate sînt stabilite în Acordul asupra privilegiilor și imunităților A.I.E.A., încheiat conform art. XV, C din statut între agenție și membrii săi și aprobat, la 1 iulie 1959, de Consiliul guvernatorilor agenției.

La acest acord sînt părți, pînă în prezent, 36 state, între care următoarele țări socialiste: Bulgaria, Cehoslovacia, Iugoslavia, Ungaria și U.R.S.S.

Relațiile Republicii Socialiste România cu A.I.E.A. cunosc o dezvoltare continuă, constînd în organizarea de reuniuni științifice patronate de agenție, experți pe linia asistenței tehnice, invitarea de funcționari superiori ai agenției etc. Pe de altă parte, în cazul importării de instalații, echipamente sau materiale nucleare pentru centrale nucleare-electrice, urmează să se accepte garanțiile A.I.E.A.

Potrivit prevederilor articolului XII, participarea statelor la acest acord se face prin depunerea unui instrument de acceptare.

Acordul conține, la secțiunile 26 și 34, clauza jurisdicției obligatorii, precum și obligația părților de a recunoaște caracterul decisiv al avizelor consultative ale Curții Internaționale de Justiție în cazul unor diferende privind interpretarea sau aplicarea dispozițiilor sale. Deoarece aceste prevederi sînt contrare practicii țării noastre în materia reglementării diferendelor, în decretul de acceptare a fost inclusă o rezervă, care urmează a fi formulată cu ocazia depunerii instrumentului de acceptare.

Rezerve similare au făcut și Republica Populară Ungară, Republica Socialistă Cehoslovacă, Republica Populară Bulgaria și Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste.

Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România decretează:

Articol unic. — Se acceptă Acordul asupra privilegiilor și imunităților Agenției Internaționale pentru Energia Atomică, aprobat de Consiliul guvernatorilor agenției la 1 iulie 1959, cu următoarea rezervă:

„Consiliul de Stat declară, în temeiul secțiunii 38 alin. 2 din acord, că Republica Socialistă România nu se consideră legată de prevederile secțiunii 34 și de prevederile secțiunii 26, în măsura în care acestea din urmă fac trimitere la secțiunea 34. Poziția Republicii Socialiste România este aceea că diferendele privind interpretarea sau aplicarea acordului vor putea fi supuse Curții Internaționale de Justiție numai cu consimțămîntul tuturor părților în litigiu, pentru fiecare caz în parte”.

ACORD

asupra privilegiilor și imunităților Agenției Internaționale pentru Energia Atomică, aprobat de Consiliul guvernatorilor Agenției Internaționale pentru Energia Atomică la 1 iulie 1959 *

Dat fiind că paragraful C al articolului XV din Statutul Agenției Internaționale pentru Energia Atomică prevede că privilegiile, imunitățile și capacitatea juridică menționate în articolul respectiv trebuie să fie definite într-un acord sau în acorduri separate care vor fi încheiate între agenție, reprezentată în acest scop de directorul general care acționează conform instrucțiunilor Consiliului guvernatorilor, și membrii săi,

dat fiind că a fost adoptat, conform articolului XVI din statut, un acord ce reglementează relațiile între agenție și Organizația Națiunilor Unite,

* Traducere.

dat fiind că Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite, în dorința de a unifica, în măsura posibilului, privilegiile și imunitățile de care se bucură Organizația Națiunilor Unite și diversele instituții care au încheiat un acord cu această organizație, a adoptat Convenția cu privire la privilegiile și imunitățile instituțiilor specializate și că mai multe state membre ale Organizației Națiunilor Unite au aderat la această convenție :

Consiliul guvernatorilor

1. A aprobat, fără a angaja guvernele reprezentate în consiliu, textul ce urmează, care, într-un mod general, reia prevederile Convenției privind privilegiile și imunitățile instituțiilor specializate.

2. Invită statele membre ale agenției să examineze acest acord și, în cazul când consideră că este necesar, să-l accepte.

ARTICOLUL I

Definiții

Secțiunea 1

În prezentul acord :

i) expresia „agenție” denumește Agenția Internațională pentru Energia Atomică ;

ii) în sensul articolului III, cuvintele „bunuri și averi” se referă, de asemenea, și la bunurile și fondurile pe care agenția le are în păstrare sau care sînt administrate de aceasta în exercițiul atribuțiilor sale statutare ;

iii) în sensul articolelor V și VIII, expresia „reprezentanți ai membrilor” este considerată ca cuprinzînd

toți guvernatorii, reprezentanții, supleanții, consilierii, experții tehnici și secretarii de delegații ;

iv) în sensul secțiunilor 12, 13, 14 și 27, expresia „reuniuni convocate de agenție” vizează reuniunile :

1. Conferinței generale și a Consiliului guvernatorilor ;

2. oricărei conferințe internaționale, colocvii, zile sau grupuri de studii convocate de agenție ;

3. oricărei comisii a vreunuia dintre organele precedente ;

v) în sensul articolelor VI și IX, expresia „funcționari ai agenției” cuprinde pe directorul general și pe toți membrii personalului agenției, cu excepția celor care sînt recrutați pe loc și plătiți cu ora.

ARTICOLUL II

Personalitate juridică

Secțiunea 2

Agenția are personalitate juridică. Ea are capacitatea : a) de a contracta, b) de a achiziționa și de a dispune de bunuri imobile și mobile, c) de a sta în justiție.

ARTICOLUL III

Bunuri, fonduri și averi

Secțiunea 3

Agenția, bunurile și averile sale, oriunde s-ar găsi și oricare ar fi deținătorul, se bucură de imunitatea de jurisdicție, în afară de cazul în care ea renunță în mod expres la această imunitate, într-o situație specială. Se înțelege totuși că renunțarea nu se poate extinde și asupra măsurilor de execuție.

Secțiunea 4

Localurile agenției sînt inviolabile. Bunurile și averile sale, oriunde s-ar găsi și oricare ar fi deținătorul, sînt scutite de percheziție, rechiziționare, confiscare, expropriere și de oricare altă formă de constrîngere executivă, administrativă, judiciară sau legislativă.

Secțiunea 5

Arhivele agenției și, în general, toate documentele care-i aparțin sau sînt deținute de ea sînt inviolabile oriunde s-ar găsi.

Secțiunea 6

Fără a fi supusă vreunui control, regulament sau moratoriu financiar :

a) agenția poate deține fonduri, aur sau devize de orice natură și poate avea conturi în orice monedă ;

b) agenția își poate transfera liber fondurile, aurul sau devizele dintr-o țară în alta sau în interiorul unei țări oarecare și să-și schimbe toate devizele deținute de ea în oricare altă monedă.

Secțiunea 7

În exercitarea drepturilor care-i sînt acordate în virtutea secțiunii 6, agenția va ține seama de orice obiecții care-i vor fi făcute de guvernul oricărui stat participant la prezentul acord, în măsura în care va considera că poate să le dea curs fără a-și prejudicia propriile interese.

Secțiunea 8

Agenția, averile, veniturile și alte bunuri ale sale sînt :

a) scutite de orice impozit direct ; se înțelege totuși că agenția nu va cere scutirea de impozite care nu vor depăși simpla remunerare a serviciilor de utilitate publică ;

b) scutite de orice taxă de vamă și de orice prohibiții și restricții de import sau de export cu privire la obiecte importate sau exportate de agenție pentru folosința sa oficială ; se înțelege totuși că articolele astfel importate cu scutire de vamă nu vor fi vîndute pe teritoriul țării în care vor fi introduse, decît în condițiile admise de guvernul acestei țări ;

c) scutite de orice drept de vamă și de orice prohibiții și restricții de import sau export cu privire la publicațiile sale.

Secțiunea 9

Deși agenția nu revendică, în general, scutirea de drepturile de acciză și de taxe la vînzare intrînd în preț bunurilor mobile și imobile, totuși, atunci cînd efectuează, pentru folosința sa oficială, cumpărări importante al căror preț cuprinde drepturi și taxe de acest fel, statele părți la prezentul acord vor lua, de cîte ori le va fi posibil, măsurile administrative corespunzătoare în vederea remiterii sau rambursării sumei corespunzătoare acestor drepturi și taxe.

ARTICOLUL IV

Înlesniri privind comunicațiile

Secțiunea 10

Agenția beneficiază, pentru comunicațiile sale oficiale, pe teritoriul oricărui stat participant la pre-

zentul acord și într-o măsură compatibilă cu convențiile, regulamentele și acordurile internaționale la care participă acest stat, de un tratament nu mai puțin favorabil decât tratamentul acordat de guvernul acestui stat oricărui alt guvern, inclusiv misiunii sale diplomatice, în materie de priorități, tarife, taxe pentru poștă și telecomunicații, ca și în materie de tarife de presă pentru informațiile în presă sau la radio.

Secțiunea 11

Corespondența oficială și celelalte comunicații oficiale ale agenției nu pot fi cenzurate.

Agenția are dreptul să utilizeze coduri, precum și să expedieze și să primească corespondența și celelalte comunicări oficiale ale sale prin curieri sau valize sigilate care vor beneficia de aceleași privilegii și imunități ca și curierii și valizele diplomatice.

Prezenta secțiune nu va putea în nici un fel fi interpretată ca interzicând adoptarea de măsuri de securitate corespunzătoare, ce urmează a fi determinate pe calea unui acord între statul parte la prezentul acord și agenție.

ARTICOLUL V

Reprezentanții membrilor

Secțiunea 12

Reprezentanții membrilor la reuniunile convocate de agenție beneficiază, în timpul exercitării funcțiilor lor și în cursul călătoriilor lor la destinație sau la întoarcerea de la locul reuniunii, de privilegiile și imunitățile următoare :

a) imunitate de arestare sau detenție și de sechestrare a bagajelor personale și, în ceea ce privește actele săvârșite de ei în calitatea lor oficială (inclusiv cuvintele și cele scrise de ei), imunitate de orice jurisdicție ;

b) inviolabilitatea tuturor hirtiiilor și documentelor ;

c) dreptul de a face uz de coduri și de a primi documente sau corespondență prin curieri sau prin valize sigilate ;

d) scutire pentru ei înșiși și pentru soții sau soțiile lor de orice măsuri restrictive referitoare la imigrare, de orice formalități de înregistrare a străinilor și de orice obligații de serviciu național în țările vizitate sau traversate de ei în exercitarea funcțiilor lor ;

e) aceleași facilități în ceea ce privește restricțiile monetare sau de schimb, ca acelea care sunt acordate reprezentanților guvernelor străine în misiune oficială temporară ;

f) aceleași imunități și facilități pentru bagajele personale, ca acelea care sunt acordate membrilor misiunilor diplomatice având un rang asemănător.

Secțiunea 13

Pentru a asigura reprezentanților membrilor agenției, la reuniunile convocate de către ea, o completă libertate de cuvânt și o completă independență în îndeplinirea funcțiilor lor, imunitatea de jurisdicție, în ceea ce privește activitatea lor prin cuvânt, înscrieri sau acte provenind de la ei în îndeplinirea funcțiilor lor, va fi acordată chiar după ce mandatul acestor persoane va expira.

Secțiunea 14

În cazul în care incidența unui impozit oarecare este subordonată reședinței persoanei impozabile, perioadele în timpul cărora reprezentanții membrilor agenției la reuniunile convocate de către ea se vor găsi pe teritoriul unui membru pentru exercitarea funcțiilor lor, nu vor fi considerate ca perioadă de reședință.

Secțiunea 15

Privilegiile și imunitățile sînt acordate reprezentanților membrilor nu pentru beneficiul lor personal, ci în scopul de a li se asigura o totală independență în exercitarea funcțiilor, în ceea ce privește agenția. În consecință, un membru are nu numai dreptul, ci și datoria de a ridica imunitatea reprezentantului său, în toate cazurile în care, după părerea sa, imunitatea ar împiedica să se facă dreptate sau atunci cînd ridicarea ei nu dăunează scopului pentru care a fost acordată.

Secțiunea 16

Dispozițiile secțiunilor 12, 13 și 14 nu sînt opozabile autorităților statului al cărui cetățean este persoana sau al cărui reprezentant este sau a fost.

ARTICOLUL VI

Funcționarii

Secțiunea 17

Agenția va comunica periodic guvernelor tuturor statelor participante la prezentul acord numele funcționarilor cărora li se aplică dispozițiile prezentului articol, precum și cele ale articolului IX.

Secțiunea 18

a) Funcționarii agenției :

i) se bucură de imunitatea de jurisdicție, pentru actele îndeplinite de către ei în calitate oficială (inclusiv cuvintele și cele scrise de ei) ;

ii) se bucură, în ceea ce privește salariile și veniturile vărsate de către agenție, de aceleași scutiri de impozit de care se bucură funcționarii Organizației Națiunilor Unite și în aceleași condiții ;

iii) nu sînt supuși măsurilor restrictive privitoare la imigrație și nici formalităților de înregistrare a străinilor, ei, soții sau soțiile lor, precum și membrii de familie aflați în întreținerea lor ;

iv) se bucură, în ce privește facilitățile de schimb, de aceleași privilegii ca și membrii misiunilor diplomatice cu rang asemănător ;

v) se bucură, în perioada de criză internațională, ei, cît și soții sau soțiile și membrii familiei aflați în întreținerea lor, de aceleași facilități de repatriere ca și membrii misiunilor diplomatice avînd un grad asemănător ;

vi) se bucură de dreptul de a importa cu scutire de vamă mobilierul și efectele cu ocazia primei lor funcții în statul interesat ;

b) funcționarii agenției, care îndeplinesc funcții de inspecție conform articolului XII al statutului agenției sau sînt însărcinați să studieze un proiect conform articolului XI al zisului statut, se bucură, în exercitarea funcțiilor și în cursul deplasărilor oficiale, de

toate celelalte privilegii și imunități menționate la articolul VII al prezentului acord, în măsura în care le vor fi necesare pentru exercitarea efectivă a acestor funcții.

Secțiunea 19

Funcționarii agenției sînt scutiți de orice obligație relativă la serviciul național. Totuși, această scutire va fi, față de statele ai căror cetățeni sînt, limitată la acei funcționari ai agenției care, pe baza funcțiilor lor, vor fi desemnați nominal pe o listă întocmită de directorul general al agenției și aprobată de către statul ai căror cetățeni sînt.

În caz de chemare la serviciul național a altor funcționari ai agenției, statul interesat va acorda, la cererea agenției, scutirile necesare în vederea evitării unor întreruperi în exercitarea unui serviciu esențial.

Secțiunea 20

În afară de privilegiile și imunitățile prevăzute la secțiunile 18 și 19, directorul general al agenției, precum și orice funcționar care acționează în numele sau în timpul absenței sale, se bucură atît el cît și soțul sau soția și copiii minori de privilegiile, imunitățile, scutirile și facilitățile acordate, conform dreptului internațional, trimișilor diplomatici, atît în ceea ce-i privește pe ei cît și pe soții sau soțiile lor și copiii minori. Aceleași privilegii și imunități, scutiri și facilități vor fi acordate, de asemenea, directorilor generali adjuncți și funcționarilor agenției avînd un rang echivalent.

Secțiunea 21

Privilegiile și imunitățile sînt acordate funcționarilor numai în interesul agenției și nu pentru beneficiul

lor personal. Agenția va putea și va trebui să ridice imunitatea acordată unui funcționar în toate cazurile în care, după părerea sa, această imunitate ar împiedica administrarea justiției și dacă ridicarea imunității poate fi făcută fără a se aduce prejudicii intereselor agenției.

Secțiunea 22

Agenția va colabora tot timpul cu autoritățile competente ale statelor membre în scopul de a facilita buna administrare a justiției, de a asigura observarea regulamentelor de poliție și de a evita orice abuz la care ar putea da naștere privilegiile, imunitățile și facilitățile enumerate în prezentul articol.

ARTICOLUL VII

Experți în misiune pentru agenție

Secțiunea 23

Experții (alții decît funcționarii vizați la articolul VI) care exercită funcții pe lîngă comisiile agenției sau care îndeplinesc misiuni pentru aceasta din urmă, inclusiv misiuni în calitate de inspectori conform articolului XII din statutul agenției sau în calitate de însărcinați cu studii conform articolului XI al nului statut, se bucură de privilegiile și imunitățile de mai jos în măsura în care ele sînt necesare exercitării efective a funcțiilor lor, inclusiv pe timpul călătoriilor efectuate cu ocazia exercitării funcțiilor lor pe lîngă aceste comisii sau în timpul acestor misiuni :

- a) imunitate de arestare sau de detenție și de confiscare a bagajelor personale ;
- b) imunitate de jurisdicție în ceea ce privește actele îndeplinite de ei în exercițiul funcțiilor lor oficiale

(inclusiv cele orale sau scrise) ; cei interesați vor continua să beneficieze de această imunitate chiar și atunci cînd nu vor mai exercita funcții pe lîngă misiunile agenției sau nu vor mai fi însărcinați cu misiuni pentru interesele agenției ;

c) inviolabilitatea tuturor hîrtilor și documentelor ;

d) dreptul de a folosi coduri și de a primi documente sau corespondență prin curieri sau prin valize sigilate pentru comunicare cu agenția ;

e) aceleași facilități, în ce privește restricțiile monetare sau de schimb, ca acelea care sînt acordate reprezentanților guvernelor străine în misiuni oficiale temporare ;

f) aceleași imunități și facilități în ce privește bagajele lor personale, ca acelea care sînt acordate membrilor misiunilor diplomatice avînd rang comparabil.

Secțiunea 24

Nici o dispoziție din alineatele c și d, ale secțiunii 23 nu poate fi interpretată ca interzicînd adoptarea unor măsuri de securitate corespunzătoare, care urmează a fi determinate pe cale de acord între orice stat parte la prezentul acord și agenție.

Secțiunea 25

Privilegiile și imunitățile sînt acordate experților în interesul agenției și nu spre beneficiul lor personal. Agenția va putea și va trebui să ridice imunitatea acordată unui expert în toate cazurile în care, după părerea sa, această imunitate împiedică administrarea justiției, iar ridicarea ei nu aduce prejudicii intereselor agenției.

Secțiunea 26

Dacă un stat parte la prezentul acord apreciază că s-a abuzat de privilegiile sau imunitățile acordate de prezentul acord, acesta se va consulta cu agenția pentru a determina dacă un asemenea abuz a avut loc și, în caz afirmativ, de a încerca să prevină repetarea lui. Dacă consultările nu duc la un rezultat satisfăcător pentru stat și agenție, chestiunea de a ști dacă un abuz de privilegiu sau de imunitate a avut loc va fi rezolvată în condițiile prevăzute de secțiunea 34. Dacă s-a constatat că un astfel de abuz s-a produs, statul parte la prezentul acord și afectat prin acest abuz va avea dreptul, după notificarea către agenție, de a înceta să acorde, în raporturile sale cu agenția, beneficiul privilegiului sau imunității de care s-a făcut abuz. Totuși, suprimarea privilegiilor și imunităților nu trebuie să jeneze agenția în exercitarea activităților sale principale, nici s-o împiedice de a se achita de sarcinile sale principale.

Secțiunea 27

Reprezentanții membrilor la reuniunile convocate de agenție, în timpul exercitării funcțiilor lor și în timpul călătoriilor cu destinație spre sau dinspre locul de reuniune, ca și funcționarii vizați la secțiunea 1v) nu vor fi constrînși de autoritățile teritoriale de a părăsi țara în care își exercită funcțiile lor, pe motivul activităților exercitate de ei în calitate lor oficială. Totuși, în cazul în care o astfel de persoană ar abuza de privilegiul de rezidență, exercitînd în această țară activități care nu au legătură cu funcțiile sale

a) diferendelor în materie de contracte sau a altor diferende de drept privat la care agenția este parte;

b) diferendelor în care este implicat un funcționar sau un expert al agenției care, datorită situației sale oficiale, se bucură de imunitate, dacă această imunitate n-a fost ridicată conform dispozițiilor secțiunilor 21 și 25.

Secțiunea 34

Orice contestație cu privire la interpretarea sau aplicarea prezentului acord se va înainta Curții Internaționale de Justiție conform statutului curții, în afară de cazul când părțile nu convin să recurgă la un alt mod de rezolvare. Dacă se ivește vreun diferend între agenție și un stat membru și părțile nu convin asupra vreunui alt mod de rezolvare, se va cere un aviz consultativ asupra oricărei probleme de drept în conformitate cu artico'lul 96 al Cartei Organizației Națiunilor Unite, cu articolul 65 din statutul curții și cu dispozițiile corespunzătoare ale acordului încheiat între Organizația Națiunilor Unite și agenție. Avizul curții va fi acceptat de către părți ca fiind hotărîtor.

ARTICOLUL XI

Interpretarea

Secțiunea 35

Dispozițiile prezentului acord trebuie să fie interpretate ținînd seama de funcțiile ce revin agenției prin statut.

Secțiunea 36

Dispozițiile prezentului acord nu comportă nici o limitare și nu prejudiciază cu nimic privilegiile și

imunitățile care au fost acordate sau care ar putea fi acordate agenției de către un stat, pentru faptul că sediul sau birourile regionale ale agenției se găsesc pe teritoriul acestui stat sau pentru că funcționari, experți, produse, materiale sau instalații aparținînd agenției se găsesc pe teritoriul numitului stat în vederea executării unor proiecte sau activități ale agenției, inclusiv aplicarea de garanții unui proiect al agenției sau altui aranjament. Prezentul acord nu poate fi interpretat ca interzicînd încheierea între un stat participant și agenție a unor acorduri suplimentare cu scopul de a orîndui dispozițiile prezentului acord, de a extinde sau limita privilegiile și imunitățile pe care acesta le acordă.

Secțiunea 37

Nici o dispoziție a statutului agenției, nici un alt drept sau obligație pe care agenția poate în alt fel să le posede, să le dobîndească sau să și le asume, nu pot fi abrogate prin simpla aplicare a prezentului acord care nu va putea să-i aducă vreo derogare.

ARTICOLUL XII

Clauze finale

Secțiunea 38

Prezentul acord va fi comunicat tuturor membrilor agenției spre a fi acceptat. Acceptarea se face prin remiterea unui instrument de acceptare directorului general. Acordul intră în vigoare pentru fiecare membru la data depunerii instrumentului de acceptare. Se înțelege că atunci cînd se depune un instrument de acceptare în numele unui stat, acesta trebuie să fie în măsură să aplice în virtutea legislației sale dis-

pozițiile prezentului acord. Directorul general va adresa o copie certificată conformă a prezentului acord guvernului fiecărui stat care este sau va deveni membru al agenției și va informa pe toți membrii de depunerea fiecărui instrument de acceptare și de denunțările făcute în conformitate cu secțiunea 39.

Orice membru al agenției va putea să formuleze rezerve la prezentul acord odată cu depunerea instrumentului de acceptare; directorul general va comunica imediat textul rezervelor tuturor membrilor agenției.

Secțiunea 39

Prezentul acord rămâne în vigoare între agenție și orice membru care a depus un instrument de acceptare, atâta vreme cât acesta este membru al agenției sau pînă ce un acord revizuit va fi aprobat de către Consiliul guvernatorilor, iar membrul respectiv va participa la acest acord, înțelegîndu-se totuși că dacă un membru denunță acordul, acesta încetează să mai fie în vigoare pentru membrul respectiv după un an de la primirea documentului de denunțare de către directorul general.

Secțiunea 40

La cererea unei treimi dintre statele participante la prezentul acord, Consiliul guvernatorilor agenției examinează dacă este cazul să aprobe amendamente la acest acord.

Amendamentele aprobate de către consiliu intră în vigoare după acceptarea lor conform procedurii prevăzute la secțiunea 38.

MIC GLOSAR JURIDICO-DIPLOMATIC

A

Acord, înțelegere internațională semnată în numele sau din imputernicirea guvernului și care, de obicei, nu trebuie să fie ratificată. Acordul reglementează probleme concrete ale colaborării dintre state. Întîlnim acorduri comerciale, economice, culturale, regionale, de frontieră etc.

Accreditant (stat), care numește un reprezentant diplomatic într-un stat străin sau pe lângă o organizație internațională.

Accreditat (stat), în care este numit (acreditat) un reprezentant diplomatic al altui stat.

Accreditare, procedură de numire și de intrare în funcțiune a șefului unei misiuni diplomatice în străinătate.

Aderare la tratat, participare la un tratat multilateral a unui stat care nu a luat parte la negocierea și semnarea lui. Aderarea se efectuează prin remiterea unui instrument de aderare către statele semnatare sau către statul depozitar al tratatului. Cu prilejul aderării pot fi formulate rezerve la tratat.

Ad-interim („între timp”), se folosește numai în legătură cu rangul și funcția de însărcinat cu afaceri ad-interim, care îl înlocuiește temporar pe șeful misiunii diplomatice (ambasador, ministru plenipotențiar sau însărcinat cu afaceri), în perioadele de absență a acestuia din țara de reședință a misiunii diplomatice.

Agent consular, denumirea celui mai mic grad în ierarhia consularilor.

Agent diplomatic, nume dat reprezentanților diplomați, indiferent de rang.

Agreement, încuviințare dată de guvernul unui stat pentru ca o anumită persoană să fie numită în calitate de șef al misiunii diplomatice a unui stat străin. Agreementul este cerut, pe cale diplomatică, la ministerul de externe al statului acreditar. Atât cererea de agreement, cât și eventualul răspuns negativ sînt păstrate secrete de ambele state. Fără agreement, numirea nu poate avea loc. În unele țări se cere agreement și pentru atașații militari.

Ambasador, diplomat cu rangul cel mai înalt, șeful unei ambasade. Se mai spune: ambasador extraordinar și plenipotențiar. Spre deosebire de agenții diplomați de alt rang, ambasadorul reprezintă pe șeful statului, intervine în numele lui și poate cere audiență particulară la șeful statului de reședință; el are caracter reprezentativ.

Ambasadă (v. misiune diplomatică).

Anexe la tratat, texte care completează sau dezvoltă prevederile unui tratat și care sînt redactate separat. Ele pot cuprinde: protocoale care interpretează sau completează unele articole; scrisori și note ale statelor părți conținînd precizări, lămuriri, confirmări; declarații unilaterale cuprinzînd rezerve la unele articole ale tratatului.

Angajat consular, persoană angajată în serviciile administrativ-tehnice ale unui post consular. Angajații consulari se bucură, parțial, de imunitate consulară, regimul lor fiind stabilit de statul pe teritoriul căruia aceștia funcționează în temeiul principiului curtoaziei internaționale și al reciprocității.

Arhivă diplomatică, totalitatea actelor unei misiuni diplomatice. Arhiva diplomatică este inviolabilă atât în timp de pace, cât și în vreme de război.

B

Bunuri și activ, bunurile și fondurile administrate de o instituție specializată, de o misiune sau agenție consulară în exercitarea funcțiilor sale.

C

Cifru diplomatic, ansamblu de caractere convenționale folosite pentru transmiterea corespondenței diplomatice. Dreptul misiunilor diplomatice de a folosi un cifru este unanim recunoscut pe plan internațional.

Circumscripție consulară, partea din teritoriul statului de reședință atribuită unui post consular în scopul exercitării funcțiilor consulare. Consulul are dreptul să-și exercite funcțiile consulare numai în cadrul circumscripției consulare. În aceeași zonă se găsește și sediul consulatului.

Clasele consullor, categorii în care sînt împărțiți consulii. Conform Convenției de la Viena din 1963 cu privire la relațiile consulare, aceste clase sînt: consul general, consul, viceconsul, agent consular. Consulii, indiferent

de clasa căreia îi aparțin, se bucură din partea statului pe teritoriul căruia funcționează de aceleași drepturi și au față de acesta aceleași îndatoriri.

Clasele șefilor misiunilor diplomatice, categoriile în care sînt împărțiți șefii misiunilor diplomatice. Convenția de la Viena cu privire la relațiile diplomatice din 18 aprilie 1961 prevede că șefii de misiune se împart în trei clase: a) ambasadori sau nunți acreditați pe lângă șefii de state; b) trimiși, miniștri sau internunți acreditați pe lângă șefii de state; c) însărcinați cu afaceri acreditați pe lângă ministerele afacerilor externe. De obicei, ambasadorii și miniștrii plenipotențieri sînt numiți de către șeful statului, iar însărcinații cu afaceri de către ministerul de externe.

Clauze-standard, clauze tip, uniforme. În cazul nostru, se referă la standardizarea privilegiilor și imunităților instituțiilor specializate prevăzute în Convenția cu privire la privilegiile și imunitățile instituțiilor specializate, aprobată de Adunarea Generală a Națiunilor Unite la 21 noiembrie 1947 (vezi articolele II—IX din Convenție).

Consimțămînt mutual, formă a voinței reciproce pe baza căreia iau naștere înțelegeri, acorduri între state în diferite domenii de colaborare sau activitate internațională bi sau multilaterală.

Consul, persoană numită de un stat în calitate de șef al unui consulat pentru îndeplinirea funcțiilor consulare într-o anumită circumscripție consulară, eliberindu-i-se în acest scop o patentă consulară. Consulul urmează în grad după consulul general. Autoritățile competente ale țării de reședință îi permit să exercite aceste funcții în baza unui exequatur.

Spre deosebire de diplomați, consuli nu sînt reprezentanți politici ai statului lor. Convenția de la Viena din 1963 referitoare la relațiile consulare acordă consulilor imunități și privilegii cît mai apropiate de cele ale reprezentanților diplomați.

Consulat, reprezentanță oficială a unui stat, stabilită într-un oraș sau o regiune din altă țară pentru a asigura pe lângă autoritățile locale protecția și apărarea, în acel loc, a intereselor juridice, culturale și de altă natură ale statului pe care îl reprezintă și ale cetățenilor acestuia persoane fizice sau juridice.

Convenție, înțelegere încheiată între state prin care sînt reglementate relațiile internaționale într-un anumit domeniu. Convențiile au ca obiect diverse probleme (general-politice, economice, tehnico-științifice, sanitare, culturale, diplomatice, consulare etc.).

Corespondență diplomatică, corespondența purtată de ministerul de externe și de misiunile diplomatice ale țării respective și cele acreditate pe lângă el, precum și între aceste misiuni. Formele corespondenței diplomatice: note personale, note diplomatice, aide-memoire, memorandumuri, scrisori particulare cu caracter semioficial. Corespondența diplomatică are caracter oficial.

Corp consular, totalitatea reprezentanților consulari dintr-o anumită localitate (oraș, port, regiune etc.).

Corp diplomatic, totalitatea șefilor misiunilor diplomatice acreditați într-o anumită țară, precum și ceilalți membri ai misiunilor care au grade diplomatice, recunoscuți de guvernul statului de reședință, adică: secretarii I, II, III, consilierii, atașații ambasadelor și ai legațiilor, reprezentanții comerciali și locțiitorii lor, atașații militari, navali

și ai aerului, consilierii speciali și atașatii speciali. Recunoașterea calității diplomatice se face pe baza buletinului diplomatic eliberat de ministerul de externe al țării de reședință. Corpul diplomatic nu se bucură de personalitate juridică. În cadrul unor manifestări colective, de obicei, în numele corpului diplomatic ia cuvântul decanul corpului diplomatic.

Curier diplomatic, persoană care transportă corespondență diplomatică. El are pașaport diplomatic și buletin de curier diplomatic. Nu poate fi reținut, sechestrat sau percheziționat.

Curtoazie internațională, ansamblu de reguli de comportare în raporturile internaționale, a căror respectare contribuie la buna desfășurare a relațiilor dintre state (politețe, prietenie, respect).

Cutumă internațională, unul dintre izvoarele dreptului internațional. Cutuma este o practică generală, constantă, relativ îndelungată, considerată de state ca obligatorie. Cutumele vechi, care sînt în contradicție cu principiile dreptului internațional contemporan și cu conștiința juridică a popoarelor, încetează prin însuși acest fapt să mai fie izvor de drept internațional.

D

Denunțarea tratatelor, declarație făcută de un stat parte la un tratat prin care face cunoscut că nu se mai consideră legat de acest act internațional. Denunțarea în mod unilateral, fără temei, a unui tratat internațional contravine principiului „pacta sunt servanda” și celui al respectării cuvîntului dat.

Discriminare, regim diferențiat și nefavorabil aplicat unor state sau persoanelor fizice și juridice după criterii injuste, creînd o inegalitate în drepturi sau în situații. Discriminarea contravine principiilor dreptului internațional și duce la înrăutățirea relațiilor între state. Împotriva celor care aplică un regim discriminatoriu, statele lezate iau contramăsuri.

E

Exequatur, document prin care guvernul unui stat recunoaște consulului străin calitatea sa oficială, îi acordă permisiunea de a-și îndeplini funcțiile consulare în circumscripția consulară și dă dispoziții autorităților locale să-l sprijine în realizarea atribuțiilor sale. Este un document cu caracter juridic internațional, deoarece, din momentul în care îl primește, consulul intră de drept în funcție și se bucură de privilegii și de imunitate consulară.

Expulzare, act al statului prin care o persoană este silită să părăsească țara fără permisiunea de a se mai întoarce. Dreptul de expulzare decurge din suveranitatea și supremația statului asupra teritoriului său. Diplomații și consulii străini pot fi expulzați numai ca urmare a declarării lor ca persona non grata de către statul de reședință și dacă refuză să părăsească teritoriul acestui stat în termenul stabilit.

F

Funcții consulare, atribuțiunile consemnate în art. 5 al Convenției de la Viena (1963) cu privire la relațiile consulare. Funcțiile consulare își găsesc limitele, pe de o parte, în

legile statului trimitător, pe de altă parte, în legile statului pe teritoriul căruia sînt executate aceste funcții.

Funcțiile misiunii diplomatice, atribuțiunile misiunilor diplomatice cu privire la relațiile diplomatice, prevăzute în art. 3 al Convenției de la Viena din 1961 cu privire la relațiile diplomatice.

Funcționar consular, persoană (inclusiv șeful de post consular) însărcinată cu executarea funcțiilor consulare. Din această categorie fac parte: șeful postului consular, viceconsulul, secretarii consulari, atașatii consulari. Funcționarii consulari se bucură de imunitate consulară.

Funcționar internațional, salariat care exercită în mod permanent și exclusiv o funcție oficială în aparatul unei organizații internaționale, în interesul ansamblului statelor care compun organizația (de exemplu, funcționarii Secretariatului O.N.U., ai instituțiilor specializate ale O.N.U.). În timpul îndeplinirii atribuțiilor lor, funcționarii internaționali beneficiază de anumite imunități și privilegii. Drepturile și privilegiile funcționarilor internaționali din Secretariatul O.N.U. sînt precizate în Convenția privind privilegiile și imunitățile Națiunilor Unite, adoptată de Adunarea Generală a O.N.U. la 13 februarie 1946, la care a aderat și România.

G

Girant interimar (gerant), funcționar consular care, în lipsa șefului de post consular, asigură conducerea temporară a treburilor consulare.

I

Imixtiune, ingerință, amestec în treburile interne sau externe ale unui stat. Imixtiunea este o încălcare gravă a principiilor independenței și suveranității statelor. Forme de imixtiune: întreprinderea de acțiuni pentru a determina schimbarea regimului politic dintr-o țară, intervenții diplomatice pentru a obține rezolvarea, într-un anumit fel, a unor probleme care intră în competența internă a statului sau schimbarea politicii sale externe, exercitarea de presiuni economice etc.

Imunitate de jurisdicție a diplomatului, imunitate care constă în aceea că diplomatul nu poate fi tras la răspundere penală, civilă sau administrativă de către statul de reședință. Imunitatea de jurisdicție a diplomatului nu este însă echivalentă cu lipsa lui de răspundere pentru infracțiunile comise pe teritoriul statului de reședință. Împotriva diplomatului nu poate fi pornit un proces penal în statul de reședință, acesta însă poate cere rechemarea lui declarîndu-l *persona non grata*, tragerea lui la răspundere de către statul său și, de asemenea, poate pretinde repararea pagubelor civile provocate de el. Diplomatul nu este scutit însă de jurisdicția statului acreditant.

Imunitate fiscală a misiunii diplomatice, scutire acordată misiunii diplomatice de a plăti impozite și taxe statului de reședință. (Este vorba numai de taxele și impozitele directe.)

Imunitate consulară, totalitatea drepturilor și privilegiilor acordate consulului în țara de reședință, pentru îndeplinirea funcțiilor sale, reglementate de normele dreptului consular. Consulul se bucură de acest regim numai după ce

statul de reședință i-a acordat exequaturul. Convenția de la Viena cu privire la relațiile consulare din anul 1963 stabilește conținutul acestei imunități.

Imunitate diplomatică, ansamblu de drepturi acordate diplomaților și misiunilor diplomatice pe teritoriul statului unde își îndeplinesc funcțiile diplomatice. Este una dintre cele mai vechi instituții de drept internațional. Conținutul și sfera imunității diplomatice pentru diplomați și misiunile diplomatice sînt prevăzute în Convenția cu privire la relațiile diplomatice, încheiată la Viena în anul 1961.

Incident diplomatic, acțiune care se ivește fie atunci cînd se încalcă imunitatea diplomatică sau celelalte drepturi ale reprezentantului diplomatic al unui stat, fie cînd un diplomat comite un act ce depășește competența sa sau săvîrșește acte inamicale față de statul de reședință.

Instituție specializată a Organizației Națiunilor Unite, organizație internațională guvernamentală, avînd obiective limitate la un anumit domeniu legat de scopurile O.N.U. (economic, social, cultural, sanitar, științific etc.) și care își desfășoară activitatea în cooperare cu O.N.U., pe baza unui „acord de colaborare” încheiat cu aceasta. Ea este organizație autonomă, avînd organe de conducere și mijloace financiare proprii.

Instrument de aderare, document special prin care se face cunoscut că un stat aderă la un tratat sau convenție internațională.

Instrument de ratificare, document special prin care organul de stat competent declară că a ratificat un tratat internațional. El este semnat de șeful statului, contrasemnat de ministrul afacerilor externe și poartă sigiliul de stat. Instrumentele de ratificare a tratatelor al căror depozitar este O.N.U. se depun la Secretariatul O.N.U.

Inviolabilitate personală a diplomatului, cea mai importantă dintre imunitățile și privilegiile personale ale diplomatului. Statul acreditat trebuie să-l trateze cu respectul ce i se cuvine și să ia toate măsurile necesare pentru a împiedica orice atingere adusă persoanei, libertății și demnității lui.

Inviolabilitate a sediului și a arhivelor misiunii diplomatice, normă de drept internațional care constă în obligația ca autoritățile statului de reședință să nu pătrundă în sediul misiunii diplomatice fără asentimentul șefului misiunii.

I

Incetare a funcției diplomatice, curmarea dreptului unui diplomat de a îndeplini o funcție diplomatică în caz de rechemare, de declarare a lui ca persona non grata, de rupere a relațiilor diplomatice, de izbucnire a unui război între statul acreditant și statul acreditat sau cînd unul dintre aceste state își încetează existența.

Însărcinat cu afaceri, cel mai mic rang al șefului unei misiuni diplomatice. Există două feluri de însărcinați cu afaceri: permanenți și temporari (ad-interim). În loc de scrisoare de acreditare, el înmînează o scrisoare din partea ministrului de externe.

J

Justiție internațională, mijloc pașnic de soluționare a litigiilor internaționale de către un tribunal internațional care judecă procesul și dă o hotărîre cu caracter obligatoriu pentru statele care au recunoscut jurisdicția obligatorie

a Curții Internaționale de Justiție. Pe lângă Organizația Națiunilor Unite funcționează ca principal organ judiciar Curtea Internațională de Justiție, cu sediul la Haga.

L

Legatie (v. misiune diplomatică).

M

Membrii misiunii diplomatice, personalul misiunii diplomatice în frunte cu șeful misiunii.

Membrii personalului administrativ și tehnic, totalitatea membrilor care fac parte din personalul administrativ și tehnic al unei misiuni diplomatice.

Membrii personalului consular, totalitatea funcționarilor consulari (cu excepția șefului postului consular), a angajaților consulari și a membrilor personalului de serviciu al consulatului.

Membrii personalului de serviciu al misiunii diplomatice, totalitatea membrilor personalului misiunii care sînt folosiți în serviciul casnic al misiunii: șoferii, curierii, liftierii, portarii, bucătarii etc.

Membrii postului consular, totalitatea funcționarilor consulari a angajaților consulari și a membrilor personalului consular.

Misiune diplomatică, organ de stat rezidînd permanent pe teritoriul unui stat străin spre a reprezenta statul acreditant în vederea menținerii de relații diplomatice oficiale cu statul acreditar. Misiunea diplomatică se creează prin acordul dintre state ca urmare a stabilirii relațiilor di-

plomatice între ele. Misiunea diplomatică condusă de un ambasador poartă denumirea de ambasadă, iar cea condusă de un diplomat cu rang inferior celui de ambasador, legatie.

N

Notă diplomatică, comunicare oficială făcută în scris între ministerul de externe al unui stat și misiunile diplomatice străine acreditate în acel stat, și viceversa. Forme: a) notă verbală, b) notă semnată, c) notă colectivă, d) note simultane, e) notă circulară.

Notă personală, document de corespondență diplomatică care tratează probleme de importanță deosebită sau informează în mod oficial despre anumite evenimente, stări de lucruri.

Notificare, comunicare oficială făcută de ministerul de externe sau de misiunea diplomatică a unui stat străin printr-o notă diplomatică în care se expune poziția statului într-o anumită problemă internațională, se indică punctul de vedere în legătură cu unele evenimente sau fapte, se informează asupra denunțării, ratificării sau aderării la un tratat.

Nonțiu, reprezentant diplomatic al Vaticanului cu rang de ambasador.

O

Oficiu consular, orice consulat general, consulat, viceconsulat sau agenție consulară.

Oneros (de la latinescul *onerosus*), care impune cuiva sarcini ce sînt împovărătoare, dezavantajoase, apăsătoare. Ex.: contracte, convenții, tratate etc.

P

Parafare, semnarea prealabilă a tratatelor numai cu inițialele numelui împuterniciților fiecareia dintre părțile contractante atunci când ele au căzut de acord în cursul negocierilor asupra textului tratatului, dar semnarea lui nu poate fi încă efectuată.

Patentă consulară, document special pe care-l primește consulul numit de guvernul său spre a funcționa la un post consular în străinătate. Ea este semnată de șeful statului și contrasemnată de ministrul afacerilor externe. Pe baza patentei se primește exequaturul.

Persona grata, șeful misiunii diplomatice sau orice alt membru al personalului diplomatic care a primit acordul statului de reședință.

Persona non grata, expresie prin care se desemnează o persoană pentru a cărei numire în calitate de șef al misiunii diplomatice nu s-a primit acordul statului de reședință al misiunii. Este considerat persona non grata diplomatul cărui statul de reședință al misiunii i-a cerut să părăsească teritoriul său, fie datorită comportării ofensatoare la adresa guvernului, a intervenției în afacerile interne ale acestei țări, a nerespectării legilor și obiceiurilor locale, a folosirii abuzive a privilegiilor și imunității diplomatice, a încălcării normelor generale de comportare a diplomaților, fie ca o retorsiune împotriva declarării ca persona non grata a unui diplomat al statului de reședință de către statul acreditant. În urma declarării ca persona non grata diplomatul trebuie să părăsească în cel mai scurt timp posibil teritoriul statului străin. Cererea ca un diplomat să părăsească statul de reședință nu trebuie să fie motivată.

Personal diplomatic, cea mai importantă categorie a personalului misiunii diplomatice. Este compus din: șeful misiunii diplomatice, consilieri, secretari, atașați. Toți membrii personalului diplomatic sînt considerați colaboratori ai misiunii, agenți diplomatici. Ei se bucură de drepturi și au obligații specifice, imunități și privilegii diplomatice.

Personalul misiunii diplomatice, totalitatea membrilor unei misiuni diplomatice, adică: a) personalul diplomatic al misiunii; b) personalul administrativ și tehnic; c) personalul de serviciu.

Precădere diplomatică, una dintre cele mai importante instituții ale ceremonialului diplomatic. Este de mai multe feluri: a) precădere a corpului diplomatic invitat la adunări sau festivități publice; b) precădere între șefii misiunilor diplomatice (conform claselor și rangurilor diplomatice); c) precădere între reprezentanții diplomați și autoritățile țării de reședință; d) precăderea diplomaților în cadrul personalului misiunilor, stabilită de fiecare stat în parte.

R

Ranguri diplomatice, trepte în ierarhia diplomatică în cadrul administrației centrale a ministerului de externe și în cadrul misiunii diplomatice în străinătate. Ranguri: a) ambasador; b) trimis extraordinar și plenipotențiar; c) însărcinat cu afaceri; d) consilier; e) secretar I, secretar II, secretar III; f) atașat.

Ratificare, act prin care organele competente ale statului își însușesc un tratat semnat cu un stat străin, conferindu-i astfel forță obligatorie. Ratificarea poate fi însoțită de

rezervă la tratat. Refuzul de a ratifica un tratat nu poate fi considerat un act ilegal. Ratificarea este, de obicei, de competența organului suprem al puterii de stat și se comunică celorlalte părți la tratat prin forma instrumentelor de ratificare.

Relații diplomatice, relații pașnice, oficiale, pe care statele le întrețin prin intermediul organelor de stat ale relațiilor externe, în scopul realizării politicii lor externe. Stabilirea de relații diplomatice este o consecință a recunoașterii internaționale a statelor. Ea constituie un act internațional politic și juridic în același timp. Stabilirea de relații diplomatice între state și trimiterea de misiuni diplomatice permanente se fac prin consimțământ mutual.

Represalii, măsuri de constrângere, în principiu ilicite, permise de dreptul internațional dacă sînt aplicate de un stat ca răspuns la acțiunile ilicite ale altui stat, pentru a-l sili pe acesta să reîntre în legalitate. Ele nu trebuie să fie disproporționate față de acțiunile ce le-au provocat și nici să implice acte de neomenie.

Retorsiune, mijloc de constrângere licit, dar inamică, folosit de un stat împotriva altui stat ca răspuns la măsuri licite, dar inamice, luate de acesta și care îi încalcă interesele.

S

Scrisoare de acreditare, document prin care se atestă calitatea unui agent diplomatic de a reprezenta un anumit stat în relațiile cu un alt stat și numirea lui în această calitate în statul străin. Este semnată de șeful statului care-l numește pe reprezentantul diplomatic și este adresată șefului statului acreditar; ea este contrasemnată de ministrul afacerilor externe.

Prezentarea scrisorilor de acreditare se face într-o audiență solemnă la reședința oficială a șefului statului. Actul înmînării scrisorilor de acreditare este întotdeauna urmat de un comunicat de presă.

Scrisoare de rechemare, document care confirmă faptul că șeful misiunii diplomatice, ambasador sau ministru plenipotențiar, este rechemat din funcție de către guvernul său. Scrisorile de rechemare emană de la șeful statului pe care îl reprezintă diplomatul și sînt adresate șefului statului de reședință a misiunii diplomatice.

Ș

Șef de post consular, persoană însărcinată de statul trimitător să conducă consulatul. Șeful postului consular are un anumit rang și face parte dintr-o clasă consulară. Este numit pe bază de patentă consulară.

Șeful misiunii diplomatice, diplomatul numit în fruntea misiunii diplomatice. Numirea lui se face potrivit unei proceduri speciale, conform legislației interne a fiecărui stat.

T

Tratat internațional, înțelegere, acord de voință încheiat între două sau mai multe state și care are drept scop direct să creeze, să modifice sau să stingă drepturi și obligații, în relațiile dintre statele contractante. Tratatul este cel mai important izvor de drept internațional. Tratatelor pot purta diverse denumiri: tratate; pacte; acorduri; convenții; modus vivendi; declarații; schimb de note; promisiuri; protocoale; statute; gentlemen's agreement etc. După numărul participanților, tratatele pot fi bilaterale și multilaterale. Sînt tratate: deschise și închise.

U

Uzanțe diplomatice (v. *cutuma internațională*).

V

Viceconsul, persoană care îndeplinește funcții consulare, avînd grad inferior consulului.

Vizită diplomatică, formă a contactelor diplomatice. La sosirea în țară, ambasadorul sau trimisul extraordinar face o vizită șefului protocolului de la ministerul de externe; la ministrul de externe al țării de reședință, unde cere să fie primit în audiență la șeful statului pentru a prezenta scrisorile de acreditare; la decanul corpului diplomatic, după prezentarea scrisorilor de acreditare, șeful misiunii diplomatice face vizite membrilor guvernului, autorităților locale, șefilor altor misiuni diplomatice mai mari în rang și mai vechi în acreditare și primește vizitele celorlalți diplomați străini.

Vizitele contribuie la stabilirea unui contact permanent între diplomați și au o mare însemnătate pentru lărgirea cercului lor de relații. *

* La alcătuirea glosarului a fost consultată lucrarea „Mic dicționar diplomatic român”, Editura politică, București, 1967.

CUPRINSUL

	Pag.
— Introducere	3
— Decretul nr. 566/1968 pentru ratificarea Convenției cu privire la relațiile diplomatice, încheiată la Viena la 18 aprilie 1961	11
— Convenția de la Viena cu privire la relațiile diplomatice	14
— Decretul nr. 481/1971 pentru aderarea Republicii Socialiste România la Convenția de la Viena cu privire la relațiile consulare	39
— Convenția de la Viena cu privire la relațiile consulare (24 aprilie 1963)	41
— Decretul nr. 201/1956 privind aderarea Republicii Populare Române la Convenția asupra privilegiilor și imunităților Națiunilor Unite, aprobată de Adunarea Generală a Națiunilor Unite la 13 februarie 1946	89
— Convenție cu privire la privilegiile și imunitățile Organizației Națiunilor Unite	90
— Decretul nr. 343/1970 pentru aderarea Republicii Socialiste România la Convenția cu privire la privilegiile și imunitățile instituțiilor specializate, aprobată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 21 noiembrie 1947	105
— Convenție cu privire la privilegiile și imunitățile instituțiilor specializate, aprobată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 21 noiembrie 1947	108

	<u>Pag.</u>
— Decretul nr. 344/1970 pentru acceptarea Acordului asupra privilegiilor și imunităților Agenției Interna- ționale pentru Energia Atomică, aprobat de Consiliul guvernatorilor Agenției la 1 iulie 1959	145
— Acord asupra privilegiilor și imunităților Agenției Internationale pentru Energia Atomică, aprobat de Consiliul guvernatorilor Agenției Internationale pentru Energia Atomică la 1 iulie 1959	147
— Mic glosar juridico-diplomatic	165

Responsabil de carte: cpt. ALEXANDRU HASNAȘ
Corector: a. c. RADU STOIAN

Comanda nr. 364250 Dat la cules: 19.09.1972
R.M. nr. 350 Bun de tipar: 04.11.1972
Lucrarea conține 184 pagini